

Ivančna Gorica (domoznanstvo)
sp 908(497.4)
KLASJE
2006

352(497.4 Ivančna Gorica)
120060163,4

COBISS

KNJIŽNICA GROBNIČARJE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 4

letnik 12

maj 2006

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...
...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

Sobota, 13. maja, je bila poseben dan v zgodovini OŠ Stična. Gostila je namreč državno prvenstvo v krosu za osnovnošolce in srednješolce, ki ga vsako leto organizira ministrstvo za šolstvo in šport v sodelovanju z atletsko zvezo Slovenije in časopisom Dnevnik. Letošnjega krosa, ki je potekal v neposredni bližini stiške osnovne šole, se je udeležilo več kot 500 šolarjev, največji domači uspeh pa je dosegla ekipa OŠ Stična s 6. mestom v skupni razvrstitvi med posameznimi šolami iz vse Slovenije. Čisto na vrh svoje kategorije deklic letnik 1991 pa se je uvrstila učenka OŠ Ferda Vesela iz Šentvida Nika Mrzelj. Čestitamo! Več o poteku tekmovanja pa v prihodnji številki Klasja.

V ŠENTVIDU SLOVESNO ODPRTJE ČISTILNE NAPRAVE

str. 2

OBČINA
IVANČNA GORICA

Vas vabi na

SLAVNOSTNO PRIREDITEV OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA

ki bo v petek, 26. maja 2006
ob 19. uri v Kulturnem domu
v Ivančni Gorici

ŽUPAN
Jernej LAMPRET, prof.

Naš občinski simbol

*V naše občine središču
stoji kamen ob križišču,
kamniti spomenik starinski,
nekoč to milnik bil je rimski.
Ko legije so šle v pohod,
je milnik kazal pravo pot.
Tak pač tok je zgodovine,
vsaka stvar čez čas premine.*

*Pa se zgodilo je nekoč,
se zrušila je rimska moč
in milnik je postal neraben,
pa so zyrnili ga v graben.
Da stari kamen je ogrožen,
spoznal opat je, mož pobožen,
dal vklesat je besede svete,
ki so iz sveč'ga pisma vzete.*

*Ko je Jurčič spremljal deda,
taka tekla je beseda:
»Na tem kamnu, glej fantič,
koso klepal je hudič.«
Ded je pač bil take baže,
da je še verjel v vraže.*

*Danes pa je ta starina,
vredna svojega spomina
nekoč bil kačipot je rimski,
zdaj simbol je naš občinski.
Do njega imejmo tak odnos,
da bo občini v ponos.
Zdaj odrinjen je za cesto, a zasluži lepše mesto,
vsaj tako naj zavzame, kot imajo ga reklame.
Za ograjo, kjer stoji, v veliki je nevarnosti,
da vanj nekdo se zalepi ga v kup kamenja spremeni.*

T. Drab

PRVA LIVARJEVA SVEČKA V SRBSKI TOPOLI

str. 4

ŠENTVIŠKI ZAVOD DOČAKAL NOVE PROSTORE

str. 8

FESTIVAL KRKA

str. 16

SVIŠ PONOVO V 1. LIGI

str. 19

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA
Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43
Okna Interalta omogočajo
višjo kulturo bivanja!
www.interalta.si

SENČILA OVEN
IZDELAVA IN MONTAŽA
Tomaz Oven s.p. Pot v resje 1
1295 IVANČNA GORICA
Tel./fax: 01/7878-266
GSM: 031/679-079
- ŽALUZIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO
- PLISE ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE

IGUJELJ
PVC OKNA
IGNAC IGUJELJ s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

Iz Jernejeve malhe

Ob prazniku, ki je posvečen našemu rojaku Josipa Jurčiča in njegovi zapuščini, ki jo je dal slovenskemu narodu, se občani občine Ivančna Gorica še posebno čutimo dolžni, da prenašamo tradicionalne vrednote, ki jih je pisatelj ponudil na širokem polju njegovega dela. Tako je v kratkem času življenja pustil sledi kot pripovednik, žurnalista in politik, ki je ob skromni Pajžbarjevi domačiji v krogu domačih vzgojiteljev sledil otroštvu, ki ga skoraj ni bilo, pa vendar v spominih in delih ni nikoli ostal dolžan domačemu kraju.

Vprašanje se nam postavlja samo po sebi v primerljivosti z njegovim delom, ali storimo za takega rodoljuba in literata dovolj, ko ga predstavljamo kot rojaka preko del urejenega muzeja, prekovnih prizoritev, izdajanj nagrad in priznanj v občinskih in državnih krogih.

Tudi letos ob občinskem prazniku podeljujemo priznanja ljudem, ki so s svojimi deli in dejanji dokazali, da v amaterskih sredinah izstopajo. Področja dela so različna in v ničemer primerljiva, subjektivne ocene pa vedno temelj za razpravo, ki mora biti prav za take ljudi dobrohotna.

Na tem mestu izrekam priznanje vsem, ki so letošnji prejemniki priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica. Čestitke ob prazniku naj sprejemajo tudi vse sredine, ki vzpodbujajo ljudi k bogatejšemu življenju pa če tudi je to kultura v najširšem smislu ali gospodarska dejavnost, kjer ustrezen proizvod nadgrajuje in prispeva k mirnosti življenja.

Rezultati, ki smo jih v občini dosegli od praznika do praznika, so plod naših osebnih prizadevanj in skupnosti. Kriteriji za naše zadovoljstvo in merila pa so ravno toliko različni, kot je število pobiralcev naše občine, država, ali če hočete sveta. Ponosni smo na gospodarska doseganja takrat, ko nam gre dobro in razočarani takrat, ko nam gre slabo.

Smo v svetu slučajnosti in hitrih sprememb v vseh pogledih razvoja, ki je lahko hkrati dober in škodljiv, zato nas tudi dobre ocene in priljubljenost ne morejo razorožiti, da ne bi postali še boljši pri našem vsakdanjem delu. Posameznik pa je le del verige, ki ne sme biti nikoli izločen, vedno v sočutju za pravico krivice, v kolikor ta tudi pride.

Da smo občina, ki daje priznanje kulturnim dosežkom in ljudem, je znak izbire našega občinskega praznika, vezanega na pisatelja Josipa Jurčiča. Nekateri celo pravijo, da je vrednost lokalne skupnosti tolikšna, kolikšni je pogled na kulturne vrednote posameznikov, ki vplivno delajo z ljudmi.

V naši geografsko razvejani občini s številnimi kulturnimi vzpodbudami preko vseh društev in interesnih skupin nam takega dela ne manjka, kar je razvidno z izsekoma naših številnih prireditev in dejavnosti ob času našega občinskega praznika.

Pomembno je da se teh prireditev udeležimo in damo vse priznanje organizatorjem in se tudi na ta način poklonimo našemu rojaku.

župan Jernej

V ŠENTVIDU DOČAKALI ODPRTJE ČISTILNE NAPRAVE

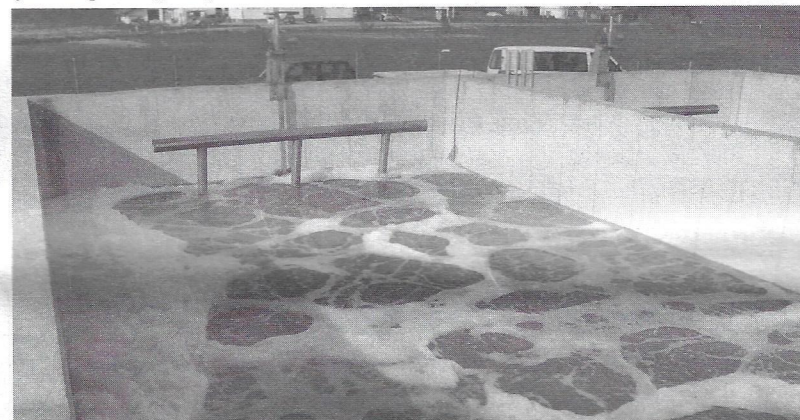
Dan pred svetovnim dnevom Zemlje 22. aprilom je v Šentvidu potekala slovesna otvoritev nove čistilne naprave, s čimer je Občina Ivančna Gorica storila pomemben korak na poti izgradnje sodobne komunalne infrastrukture na širšem območju Šentvida. Slovesno otvoritve sta se poleg predstavnikov Občine, Občinskega sveta Krajevne skupnosti Šentvid in domačih društev udeležili tudi podsekretar Ministrstva za okolje in prostor Izток Rozman in sekretar Ministrstva za finance Slavko Tekavčič. Navzoči so bili tudi predstavniki projektantov in izvajalcev del. Prireditve je spremljalo lepo število krajanov, v programu pa so sodelovali člani domačih društev in učenci EKO šole Ferda Vesela Šentvid.

Župan Jernej Lampret je v svojem nagovoru poudaril pomen projekta, ki se ga je Občina lotila kmalu po svojem nastanku, in sicer s pridobivanjem projektne dokumentacije, od leta 1998, ko se je začela gradnja več kot 7 km dolgih kanalizacijskih vodov. Izvajalca teh del so bile Komunalne gradnje Grosuplje in Komunalno podjetje Ljubljana. Še preden so bila dela na kanalizaciji zaključena se je pričelo pridobivanje projektne dokumentacije za čistilno napravo, ki je bila izdelana in v letu 2004 pridobili tudi gradbeno dovoljenje. Sodelujoče projektantske družbe za čistilno napravo so bile Proniz Ljubljana, Hidroinženiring Ljubljana, Oikos Domžale in Geologija Idrija. Gradbena dela pa je izvajalo podjetje NGR oz. kasneje Cestno podjetje Maribor. Strojno in elektro opremo je zagotovil Stadij iz Postojne.

Čistilna naprava v Šentvidu z nekaj manj kot 2000 populacijskimi enotami kapacitete je poleg naprave v Ivančni Gorici druga velika čistilna naprava v naši občini. Pokrivala bo širše območje Šentvida z okoljskimi vasmami, tam pa kanalizacijski sistem še ni v celoti izgrajen. Izgradnja čistilne naprave je torej resnično pomembna pridobitev za kraj, ni pa s tem še zagotovljena celovita rešitev kanalizacijskega

problema, za kar bo potrebno še nekaj časa in tudi sredstev. Gledano v celoti pa je po Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalnih in odpadnih voda v občini, za območje celotne občine predvideni še približno 50 malih čistilnih naprav, zaradi pretežno podeželskega okolja in razpršene gradnje.

Čistilna naprava v Šentvidu deluje tako, da je pred čistilno napravo zgrajena zadrževalni bazen, na dotoku v napravo se večji kosovni delci odstranijo na finih grabljah, voda pa priteče preko vhodnega črpališča v peskolov. Pesek se usede, maščobe in olja pa se izločijo na površini in odstranijo s strgalom. Iz peskolova odpadna voda odteka po dveh cevovodih in prvi ali drugi biološki bazen (na sliki), kjer se biološko očisti in nato izpusti v naravo. Odvečno blato pa se odvaja v poseben zalogovnik za blato.

Matej Šteh

Matej Šteh

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE
Kolodvorska 2, 1290 GROSUPLJE, Tel.: 01 7810 900 / Fax: 01 7810 919
e-naslov: ue.grosuplje@gov.si, http://upravneenote.gov.si

REDNO UGOTAVLJANJE ZADOVOLJSTVA STRANK

V skladu z Uredbo o dopolnitvah Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 30/2006), ki je stopila v veljavo 1. 5. 2006, Upravna enota Grosuplje redno ugotavlja zadovoljstvo strank, in sicer na dva načina:

- z vprašalniki na lokaciji UE in obeh krajevnih uradih:

vsaka stranka lahko izpolni kratek vprašalnik, ki ga je pripravilo Ministrstvo za javno upravo in je enoten za vso državo, ter ga odda v za to pripravljeno skrinjico;

- z vprašalniki, ki so priloženi odločbam in sklepom:

vsaki (pozitivno rešeni) odločbi ali sklepu, s katerima se postopek zaključí, vloga pa je bila vložena po 1. 5. 2006, priložimo vprašalnik s pisemsko ovojnico za vrnitev po pošti.

Za oba načina je zagotovljena popolna anonimnost.

Obdelava vprašalnikov bo potekala mesečno, rezultati pa bodo objavljeni na spletni aplikaciji. Prva obdelava je predvidena v juniju 2006 za mesec maj.

Nevenka Dolgan, univ.dipl.prav.
načelnica

PODPISU POGODBE SLEDIL ZAČETEK DEL

Potem, ko je OŠ Ferda Vesela Šentvid februarju obiskal minister za šolstvo in šport Milan Zver in sporočil vodstvu šole, da bo ministrstvo sodelovalo pri prenovi in dozidavi šentvidske šole, je bilo pričakovanje pred pričetkom veliko. Pa vendarle se je tik pred zdajci zapletlo čisto na koncu, ko je eden izmed devetih ponudnikov za izvajalca gradbenih del, po opravljeni izbiri zahteval revizijo izbire najugodnejšega ponudnika. Tako je minilo še dodatnih nekaj tednov dokler ni lahko prišlo do slovesnega podpisa pogodbe med Občino kot investitorjem in izvajalcem del.

Na javnem razpisu je bil kot najugodnejši ponudnik izbran konzorcij Tehnika & Pagras. Podjetje GPI Tehnika d.o.o. je že pred leti izvajalo dela na šentvidski osnovni šoli, ko so se gradili nadzidki. Za tokratni projekt pa se je moralo povezati v konzorcij s podjetjem Pagras d.o.o., da je zadostilo vsem razpisnim pogojem. Tako je v prostorih šentvidske osnovne šole 5. maja potekal ob navzočnosti glavnega projektanta Mihaela Dešmana, predstavnika nadzornega podjetja Urbing d.o.o. Jožeta Urbiča in strokovnih delavcev občinske uprave slovesen podpis pogodbe, vredne nekaj več kot 451 milijonov tolarjev. S podpisom, ki sta ga opravila v imenu Občine župan Jernej Lampret in v imenu iz-

vajalca direktor GPI Tehnika d.o.o. Drago Muhič, je bil storjen še zadnji korak na poti do tekoče pričakovanega začetka del. Že čez nekaj dni so zaropotali prvi stroji.

Glede na natrpan terminski plan se bo moral izvajalec dobro organizirati, da bodo dela opravljena po zastavljenih načrtih. Še pred zlomom pa je bil pod streho t.i. prizidek A na prostoru dosedanjega parkirišča, dokončana pa naj bi bila tudi že adaptacija v sedanji šolski stavbi in nova kuhinja. Nato bi sledila dela še na prizidku B, preurejena pa bo tudi kurilnica z cisternami za kurilno olje. Ta dela

naj bi bila zaključena do konca junija prihodnje leto, kar pomeni da bi v novem šolskem letu jeseni 2007, otroci vstopili že v novo prenovljeno šolsko stavbo.

Tako investitor kakor izvajalec resnično želita, da bi delo šlo po sreči, saj gre ne nazadnje tudi za velik finančni zalogaj, za katerega je občina že v letošnjem letu zagotovila večino potrebnih finančnih sredstev. Država pa bo v letih 2006-2008 projekt adaptacije in dozidave sofinancirala v višini 180 milijonov tolarjev.

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 7869-400, fax: 7869-401, e-mail: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Natalija Pavlin, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Saša Senica (kultura), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Danijela Pirman (Uradni vestnik). Oblika: Andrej Verbič; Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

SDS MENJAVA SLOVENSKE ZASTAVE NA VIŠNJEGORSKEM GRADU

Bližal se je dan tradicionalnega Jurčičevega pohoda. Da bi bil ta še boljše izpeljan kot sicer, smo se potrudili

tudi članice in člani SDS-a. Lotili smo se menjavanja slovenske zastave na višnjegorskem gradu.

Tistega četrtega popoldne smo se zbrali na Mestnem trgu v Višnji Gori. Med hišicami smo se začeli vzpenjati po dolgi, strmi in zasneženi gozdni potki z zastavo v rokah. Ni trajalo dolgo, in že smo bili pri grajskem obzidju. Drog, na katerem je visela že od zoba časa načeta slovenska zastava, ki nam seveda ni bila v ponos, je bil precej visok. A se je našel spreten junak in spisal. 13 metrov od tal ter zamenjal zastavo.

Slovenska zastava je odraz spoštovanja do naše preljube Slovenije in tega se mora zavedati vsak izmed nas. Ponosni smo, da smo Slovenci in da za to tudi nekaj storimo.

OO SDS Ivančna Gorica
Brigita Primc

VABILO

Glede dogajanja v naši občini in tudi širše ima veliko občanov vprašanja, predloge in pripombe. Zato vabimo vse občane, da se oglasijo v pisarni občinskega odbora Slovenske demokratske stranke Ivančna Gorica, ki se nahaja v poslovnem centru Žolnir, Sokolska ul. 5, Ivančna Gorica. Na voljo vam bomo vsak ponedeljek v tednu med 16. in 19. uro.

Vabljeni!

Predsednik OO SDS Ivančna Gorica
Dušan Strnad

N.Si Nova Slovenija Krščanska ljudska stranka

V želji, da bi uresničili zavezo vladne koalicije, zapisano v koalicijski pogodbi, ter v skladu z evropskim pravnim redom je Nova Slovenija – krščanska ljudska stranka na svojem 2. kongresu v Novi Gorici sprejela Deklaracijo o Evroregiji Alpe-Adria.

Evropa regij je eden od ciljev EU. Slovenija bo prišla v eno od območij nove velike čezmejne evroregije. Iz Avstrije in Italije je prišlo že več predlogov v tej smeri. Vladna koalicija ima v koalicijski pogodbi natančno opredeljeno strategijo in položaj čezmejne evroregije, zato mora takoj začeti delovati aktivno in ne prepuščati pobud drugim. Takoj je treba začeti proces ustanovitve čezmejne evroregije z delovnim naslovom Alpe-Adria.

To je za bodočnost slovenstva eden ključnih ciljev. Možnosti sta dve: ena je dobra, druga pa skrajno slaba:

1. zaokrožena evroregija v skladu s koalicijsko pogodbo, v katero vstopi Slovenija kot celota, z Ljubljano kot glavnim mestom le-te. Hkrati se

EVROREGIJA ALPE-ADRIA

uresniči zavezo iz 9. poglavja, 3. točke koalicijske pogodbe o zedinjeni Sloveniji.

2. razkosana Slovenija, če bi se posamezni deli države (posamezne pokrajine) priključile k regijam sosednjih držav.

Evroregijo Alpe-Adria, kot je opredeljena pod točko 1, predlagamo državam in regijam sosednjih držav:

- Furlanija-Juljska krajina v Italiji,
- Koroška in spodnja Štajerska v Avstriji
- Železna županija in Zala na Madžarskem
- SZ Hrvaška (kajkavski del), Istrska in Primorsko-goranska županija na Hrvaškem

Slovenija kot osrednji del ter našete regije bi predstavljale idealen srednjeevropski teritorij z vsemi sestavnimi deli čezmejne evroregije, gospodarsko komplementarnost na visoki ravni z visokoškolskimi potenciali in kulturno povezanost. Pomembno je, da bi bila hkrati povezana mesta Srednje Evrope (Ljubljana, Maribor, Reka, Trst, Videm, Celovec, Gradec, Sombathely in Zalaegerszeg). Takš-

na čezmejna evroregija bi imela približno 8 milijonov prebivalcev. Razen Hrvaške so vse pokrajine v EU, hrvaške županije pa bi se vključile s posebnim sporazumom.

Ponuja se izjemna priložnost in izziv za našo državo, hkrati pa možnost dobre organizacije, ki je na dlani. S prvim januarjem 2008 prevzamemo polletno vodenje EU, kar pomeni že zdaj začeto pripravo organizacije in kadrov v vseh vladnih strukturah in ministrstvih. Tega potenciala, organizacije, kadrov in ostalih resursov ter logistike ne smemo enostavno ukiniti po 30. juniju 2008, kajti ponuja se idealna možnost, da vse to uporabimo za vodstvo čezmejne Evroregije Alpe-Adria. Slovenija mora postati njeno središče in njen voditelj. Ne smemo pozabiti tudi na posebne narodnostni pomeni takšne skupnosti. Združila bi vse slovenske, poleg tega pa tudi vse italijanske, večji del

madžarskih manjšin in pripadnike nemške in avstrijske skupnosti, pa tudi furlansko skupnost.

Petja Mihelič
podpredsednik SO N.Si
za zunanje zadeve

VSEM POLITIČNIM STRANKAM IN NJIHOVIM PODMLADKOM

Leto 2006 je volilno leto, saj bodo jeseni v Sloveniji potekale lokalne volitve, na katerih bodo občani volili svete krajevnih skupnosti, občinski svet in župana. Stranke ste se v minulem obdobju že začele aktivno pripravljati na volitve tudi s prispevki v Klasju, pri tem pa večkrat opažamo, da so le-ti predolgi. Zato želimo spet opozoriti na dogovor, ki je bil sklenjen že pred leti: vsaka politična stranka oz. njen podmladek ima v vsaki številki Klasja na voljo prostor za objavo svojega prispevka v obsegu približno ene tipkane strani formata A4 (velikost črk 11, razmik med vrsticami 1,5). Uredništvo prosi, da se dogovora še naprej držite.

Jeseni pa bo izšla tudi t.i. predvolilna številka Klasja, v kateri se boste lahko stranke občanom – volivcem – po dogovoru predstavile na ustaljen način oz. v ustaljeni obliki.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo

★ LDS LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

OBLJUBE NA TEHTNICI 2

Liberalna demokracija je v svoji predvolilni brošuri občankam in občanom naše občine pred štirimi leti obljubljala rešitve tudi na področju nezavidljivega položaja v šolstvu. Res je, da sta bili, odkar obstaja občina Ivančna Gorica, zgrajeni in dograjeni dve novi šoli, in sicer najprej v Višnji Gori, nato pa še v Stični. Še vedno pa ni mogoče izvajati popolnega programa devetletke zaradi pomanjkanja prostora v OŠ Ferda Vesela v Šentvidu, čeprav je njen ravnatelj ves čas (zaključuje tretji mandat) naš župan Jernej Lampret. Res velja, da je kovačeva kobila ponavadi bosa. Kaže pa, da se bo problematika na področju šolstva v Šentvidu v doglednem času končno rešila, saj so zagotovljena sredstva tako v občinskem proračunu kot obvezni del (30%), ki ga mora zagotoviti država.

Še vedno pa je v nezavidljivem položaju šolstvo na področju Suhe krajine – podružnična šola na Krki in popolna devetletka v Zagradcu. Zelo nam je žal, da si minister Zver ob svojem obisku v občini za naš predlog ni vzel časa in si ni ogledal prostorov in razmer, v katerih delajo učenci in učitelji na podružnični šoli na Krki. Župan je ministru kot prioriteto navedel gradnjo šole na Krki in v Zagradcu.

Vendar pa je bilo tudi glede boljših pogojev na Krki po zaslugi svetnice Nataše Lukman, ki je nenehno opozarjala in zahtevala finančna sredstva za nevzdržne razmere na občinskih sejah, veliko narejenega. Župan ter občinske svetnice in svetniki so prisluhnili in zadeva se je premaknila z mrtve točke. Občina Ivančna Gorica je odkupila prostore bivšega Kroja na Krki za novo šolo. Izdelan je tudi idejni projekt, po katerem naj bi tam dobili dva oddelka vrta. Župan in občinski svet sta zagotovila, da bodo v naslednjem proračunu zagotovljena sredstva za šolo tako na Krki, kot v Zagradcu.

Tudi na področju otroškega varstva smo veliko obljubljali, vendar si vrtec v Ivančni Gorici še vedno deli prostore z zdravstvenim domom. Tako se bolni in zdravi stiskajo v pretesnih in neprimernih prostorih. Ni druge rešitve kot zgraditi nov in sodoben vrtec, zgradbo zdravstvenega doma pa prepustiti zdravstvu. Svetniki LDS-a smo in bomo še vztrajali, da se v proračunu zagotovijo tudi sredstva za izvedbo projekta za ta namen. Tako bodo dobili prostor za nove potrebne ambulante ter omogočili normalne pogoje za delo zdravnikov in ostalega medicinskega osebja, bolje pa se bodo počutili tudi bolniki. Saj naš zdravstveni dom vendarle skrbi za več kot 14.000 prebivalcev!

V tem članku smo skušali opozoriti na najbolj pereča vprašanja s področja družbenih dejavnosti, na katera smo v iztekajočem se mandatnem obdobju nenehno opozarjali in bili bolj ali manj uspešni. O problematiki s področja gospodarstva pa več v obljubah na tehtnici 3.

Svetniška skupina LDS
Sonja Marovič, Nataša Lukman, Marina Koščak, Majda Jordan,
Jože Rus, Bogomir Volkar, večino mandata pa tudi Zdravko Skubic

USTANAVLJANJE MLADINSKEGA SVETA IVANČNA GORICA

7. aprila 2006 je potekala seja pododbora za mladino, katerega naloga je pripraviti vse predhodne postopke za ustanovitev lokalnega Mladinskega sveta Ivančna Gorica.

Seje so se udeležili tudi člani oz. predstavniki različnih mladinskih društev in sekcij iz občine. Na njej so predstavili naloge, delovanje, financiranje in postopek ustanovitve lokalnega mladinskega sveta. Potekal pa je tudi pogovor z gostoma, predstavnikoma lokalnega Mladinskega sveta Domžale, ki sta prisotnim predstavila delovanje lokalnega mladinskega sveta v praksi.

Na seji je bilo med drugim dogovorjeno, da se pred ustanovitvenim zborom lokalnega Mladinskega sveta Ivančna Gorica skliče še koordinativni sestanek, na katerem bodo pripravili statut. Sestanek bo v sredo, 10. 5. 2006, datum ustanovitvenega zbora pa bo določen naknadno.

predsednik Pododbora za mladino
Gregor Štrubelj

Dan odprtih vrat in zagon obrata mehanske obdelave v družbi Topola Livar Group

PRVA LIVARJEVA SVEČKA V SRBSKI TOPOLI

Livarjevo podjetje Topola Livar Group z 250 zaposlenimi, nekdanja Livnica Zastava, je pred kratkim praznovalo prvo obletnico delovanja pod okriljem večinskega lastnika – družbe Livar iz Ivančne Gorice. Ob tem dogodku so po vzorcu slovenskih livarn (iz Ivančne Gorice in Črnomlja) ob Dnevu Topola Livar Group pripravili dan odprtih vrat, na tudi predelavce in posodobljene livarne pa poleg tamkajšnjih delavcev vabili tudi sodelavce iz livarskih proizvodnih centrov v Sloveniji in Livarjevega podjetja Jelšingrad Livar iz Banja Luke v Republiki Srbiji. Hkrati so slovesno odprli tudi obrat mehanske obdelave, ki bo topolski livarni omogočil večjo dodano vrednost, večjo fleksibilnost in s tem boljšo kakovost izdelkov. Trak so prerezali predsednik uprave Livar, d.d. Stanislav Osterman, generalni direktor Topola Livar Group Gordana Markovič in predsednik upravnega odbora Boštjan Metelko.

Otvoritev se je udeležila tudi delegacija matične livarne iz Ivančne Gorice ter drugih Livarjevih podružnic, med njimi je bil tudi župan Jernej Lampret.

Ko je Livar, d.d. pred dobrim letom prevzel livarno v Topoli, se je za zaposlene končalo eno najtežjih obdobij v njihovi zgodovini. S transformacijo lastniške strukture in s privatizacijo so se začeli investicijska vlaganja, izobraževanje, zaposlovanje in kadrov, obnova in ekonomska rast. »Cilji Livarja so jasni. Livarna v Topoli mora postati močna livarna, ki bo v skupini Livar pokrivala potrebe srbskega tržišča in bo proizvajala izdelke tudi za tuje trge,« je povedal Stanislav Osterman. Gordana Markovič ocenjuje, da je pred njimi priložnost, ki jo morajo izkoristiti in doseči stabilnost na dolgi rok. »Verjamem, da imajo topolska livarna in njeni zaposleni dovolj znanja in izkušenj za doseganje pozitivnega poslovnega rezultata.«

Preteklih deset let se je livarna namerč komaj preletela iz meseca na mesec, po prihodu Livarja pa so v enem letu realizirali remont strojev za peskanje, vgradnjo treh filtrov v obratu finalizacije, zamenjavo dveh kompresorjev, popolnjevanje peči, celostno avtomatizacijo priprave peska in vgradnjo dveh srednje frekventnih elektro peči. Skupna finančna vrednost investicijskih vlaganj znaša 900.000 evrov. Livar, d.d. se je pri srbski Agenciji za privatizacijo obvezal, da jih bo v Topola Livar Group vložil v dveh letih, naložba pa je bila realizirana že v prvem letu. »Hitrost v realizaciji investicij ni izhajala samo iz izpolnjevanja tudez od Republike Srbije, ampak tudi iz proizvodnih potreb, da bi z vloženimi sredstvi

čim bolj olajšali izpolnjevanje naročil kupcev, ki jih je trenutno dovolj,« poudarja Boštjan Metelko.

Ena od pomembnih investicij, ki izraža tudi skrben odnos do okolja, pa je namestitve štirihišne čistilne zraka v vrednosti 500.000 evrov. Nakupna pogodba je tik pred podpisom, filtre pa naj bi namestili do konca letošnjega leta. »Resnost, s katero nastopa slovenski partner, se ne kaže le v odnosu do zaposlenih, lokalnega okolja in širše družbe,« zadovoljno ugotavlja predsednik občine Topola Dragan Jovanović.

Naložbe v opremo in znanje

Ob dnevu odprtih vrat so v Topola Livar Group slovesno odprli tudi obrat za mehansko obdelavo, v katerem sta nameščeni dve novi CNC strožnici Daewoo puma 550, ki so jih v Topolo prepeljali iz Livarjevega proizvodnega centra mehanske obdelave iz Črnomlja. V obratu dela šest zaposlenih, od tega so tri delovna mesta odprli na novo, in sicer za štiri strojne tehnike in enega strojnega inženirja, dva pa so pridobili iz notranjih virov.

Poleg investicij v opremo se v družbi Topola Livar Group lotevajo tudi naložb v znanje. Izvedli so že izobraževanje delavcev na CNC strojih za mehansko obdelavo (tudi v obratu MO v Črnomlju), v letu je tečaj angleškega jezika, šolanje nadaljnje kadri s področja elektro vzdrževanja, v teku je tudi projekt razvoja vodstvenih kompetenc, namenjen članom vodstvenega tima – kolegijske skupine Livar. Tekoče pa poteka usposabljanje kadrov, prenos znanja in izkušenj v matični firmi v Sloveniji. »Pridobivanje novih znanj in njihova uporaba v praksi zaposlenim omogoča hitrejšo napredovanje, družbi pa učinkovitejše pozicioniranje na trgu,« poudarja Danica Markovič iz Topola Livar Group.

Slavnostna otvoritev posodobljene livarne, z leve proti desni: Gordana Markovič, generalni direktor Topola Livar Group, Stanislav Osterman, predsednik uprave Livar, d.d., Boštjan Metelko, predsednik upravnega odbora Topola Livar Group

Kazalci rasti

»Parametri proizvodnje in prodaje rastejo iz meseca v mesec in kažejo, da nismo več daleč od pozitivnega poslovanja,« povzema poročilo o poslovanju Boštjan Metelko. Podatki za marec 2006 kažejo, da je bila načrtovana proizvodnja 738 ton, realizirana pa 519.487 kg v 23 delovnih dneh. Skupna načrtovana prodaja za ta mesec je bila 671 ton, realizirana pa 467.220 kg ulitkov.

Livar d. d. pa v Topoli ne širi zgolj obsega proizvodnje, ampak tudi kri-

terije kakovosti. V teh dneh bodo v topolski livarni opravili dve presoji sistema vodenja kakovosti v skladu s standardom ISO 9001. Najprej bodo predstavili matične družbe Livar, d.d. opravili notranjo presojo, v zadnjih dneh maja pa bodo poslovanje ocenili še zunanji presojevalci certifikacijske hiše BVQI. Cilj presoje ni le doseganje certifikata kakovosti ISO 9001, ampak tudi preverjanje izpolnjevanja ciljev v zahtev odjemalcev. Kot poudarjajo v Topola Livar Group, gre za pomemben korak naprej na poti k celovitemu obvladovanju kakovosti.

GOSPODARSKI INFO

Informacije ob uvedbi evra v Sloveniji

Urad vlade za informiranje in Banka Slovenije sta v okviru priprav na uvedbo evra v Sloveniji pripravila spletno mesto z naslovom Evro za vse nas. Spletno mesto vsebuje številne informacije o poteku uvajanja evra in posledicah njegove uvedbe kot zakonite plačilne valute v Republiki Sloveniji. Spletno mesto nudi tudi možnost preračunavanja med tolarji in evri ter možnost zastavljanja vprašanj. www.evro.si

Podatki o javnih plačah funkcionarjev za februar 2006

Objavljeni so podatki o javnih plačah funkcionarjev za februar 2006. Aplikacija omogoča pregled 25 najvišjih izplačanih plač, sortiranje po skupinah organov, izbor organa prek drevesne strukture ter tabelarični prikaz bruto zneskov plačil. Pregled podatkov je možen od januarja 2004 naprej. <http://e-uprava.gov.si/isp/javneplace/vstop.ispo>

Veljati začne zakon o kolektivnih pogodbah

Veljati je začel zakon o kolektivnih pogodbah. Zakon temelji na predpostavki, da je sklepanje kolektivnih pogodb in pristojnost, zato ne predpisuje obveznega sklepanja kolektivnih pogodb, obvezne vsebine, vrste ali ravni, na katerih naj bi se sklepale. Ureja pa stranke, vsebino, postopek sklenitve kolektivne pogodbe, njeno obliko, veljavnost in prenehanje, mirno reševanje kolektivnih delovnih sporov ter evidenco in objavo kolektivnih pogodb. Predvidem tudi, da bodo lahko organizacije z obveznim članstvom, kar se nanaša na pogodbo na gospodarsko in obrtno zbornico, kolektivne pogodbe sklepale še tri leta po uveljavitvi zakona. Nova pravna ureditev pa uveljavlja tudi načelo, da kolektivna pogodba velja le za stranke, ki so jo sklenile.

PODELILI NAGRADE EVROPSKI INOVATOR LETA

Evropska komisija in Evropski patentni urad (EPO) sta danes v Bruslju prvič podelila nagrado inovator leta (European Inventor Of The Year). Mednarodna žirija je izbrala zmagovalce v šestih različnih kategorijah inovacij, ki jim je EPO patent podelil med letoma 1991 in 2000.

Za razvoj zdravila, ki pomaga pri obnavljanju telesnih celic, prizadetih z virusom HIV ali virusom hepatitisa B, ne da bi pri tem poškodovale zdrave celice, je nagrado prejela skupina čeških raziskovalcev iz Akademije znanosti v Pragi pod vodstvom Johna Edwarda Starreta. Zbigniew Janowicz in Cornelius Hollenberg iz nemškega podjetja Biotech sta prejela nagrado za odkritje cepiva proti hepatitisu B, ki ga je mogoče uporabljati brez vbizgavanja. Približno 450 milijonov odmerkov cepiva, ki ga je odobrila Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), so doslej prodali v več kot 90 držav po svetu, poudarja komisija. Nemški raziskovalec Peter Gruenberg je prejel nagrado za izum, ki povečuje zmožnost hranjenja podatkov na računalnikih tudi do 50-krat, nizozemska družba Affymax pa nagrado za izum čipa DNA, ki omogoča raziskovalcem, da lahko naenkrat opazujejo desetisoče genov.

Nagrado za življenjsko delo je prejel italijanski inženir Federico Faggin, oče mikroprocesorja oziroma računalniškega mikročipa. Med nominiranci Evropskega patentnega urada za inovator leta 2006 je bil tudi slovenski profesor Daniel Kikelj. Nominiran je bil v kategoriji novih članic EU, in sicer za patente, ki mu jih je podelil Evropski patentni urad med letoma 1991 in 2000, zlasti za patent o novih heterocikličnih acilidipeptidih. Evropski patentni urad je od leta 1977, ko je bil ustanovljen, prejel več kot 1,8 milijona prošenj za izdajo patentov, odobril pa jih je 650.000.

Gospodarska stran pripravil: Franc Fritz Murgej

PRENOVLJENI ZAKON O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

Četrtega maja je stopil v veljavo novi zakon o gospodarskih družbah, ki predstavlja celovito prenovlo veljavne besedila zakona iz leta 1993. Zakonsko navedeno zakon za več 700 členi je razdeljeno na sedem vsebinskih sklopov. Dva v korporativno ureditev vnašata novost, in sicer evropsko delniško družbo oz. sistem etarepaea ter enotirni sistem upravljanja v delniški družbi.

Ostali vsebinski sklopi urejajo uskladitve zaradi uvedbe evra, prenos nekaterih določil iz zakona o prevzemih v zakon o gospodarskih družbah, prenovno ureditve statusa samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo, v zadnjem sklopu pa je opredeljena prenova drugih določb. Z evropsko delniško družbo se v zakonodajo uvaja nadnacionalna oblika gospodarske družbe, ki je zasnovana tako, da bo lahko brez ustanavljanja hčera ali podružnic poslovala v vseh državah EU. V korporacijsko pravo vnaša vrsto novih elementov, med njimi nov registrski postopek, nov sistem upravljanja družb ter uveljavljanje pogajalske avtonomije zaposlenih pri projektu ustanavljanja evropske delniške družbe.

Poleg tega se z evropsko delniško družbo v slovensko zakonodajo vnaša tudi možnost naslednj pri nas neznan-

ga enotirnega upravljanja v delniških družbah. To pomeni, da bodo delničarji poleg sedanjega dvotirnega sistema (organa upravljanja sta prava in nadzorna svet) lahko izbrali sistem, v katerem družbo upravlja upravni odbor, ki lahko imenuje izvršne direktorje. Določbe o soupravljanju delavcev pri upravljanju enotirnih delniških družb so sicer v zakonu uvrščene med prehodne določbe in bodo veljale le do uveljavitve zakona, ki bo uredil sodelovanje delavcev pri upravljanju v družbah z enotirnim sistemom upravljanja. Zakon določa, da delavci v upravni odbor izmed vsakokratnih treh dopoljenih članov imenujejo enega predstavnika.

V skladu z zakonom bo lahko vsakdo po novem član nadzornega sveta le še v treh podjetjih in ne več v petih. Poleg tega bodo morali vsi nadzorniki, ki jih imenujejo vlada, Kapitalna družba ali Slovenska odškodninska družba, imeti ustrezno licenco. Zaradi načrtovanega prevzema evra zakon med drugim predvideva tudi spremembe pri osnovnem kapitalu družb, ki bo po novem izražen v evrih. Najnižji znesek osnovnega kapitala delniške družbe je 25.000 evrov. Pri tem bodo imele delniške družbe dve možnosti: da se vrednost delnic preračuna iz tolarjev v evre, pri čemer se bo pojavilo vprašanje zaokroževanja zneskov, ali

pa da se uvede kosovne delnice, pri čemer se osnovni kapital le razdeli na določeno število delnic.

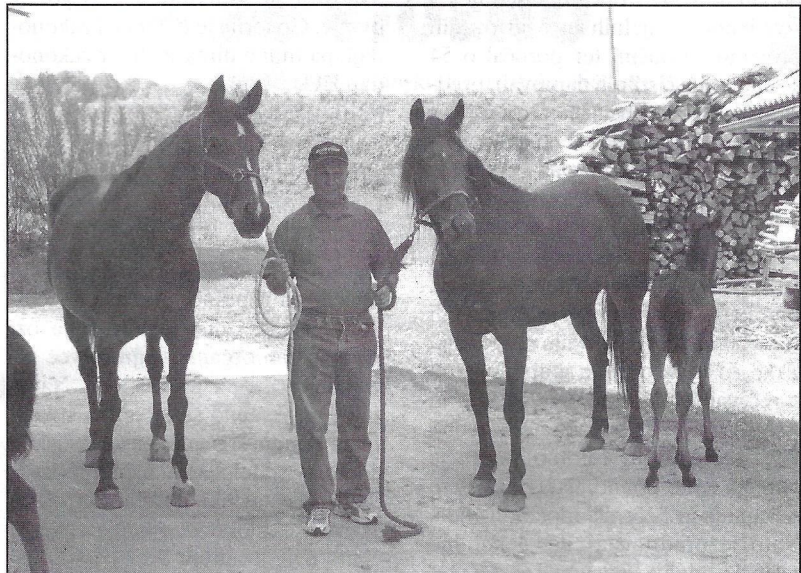
Spremembe so tudi pri najnižjem osnovnem kapitalu, ki se z 2,1 milijona tolarjev znižuje na 7500 evrov (1,8 milijona), najnižji kapitalski vložek pa s 14.000 tolarjev na 50 evrov. Poleg tega so črtali določbe, po kateri je morala biti vsaj tretjina kapitala v denarju. Družbeni tujci po novem pred vpisom družbe v sodni register morali zagotoviti celotni kapital. Zakon določa, da se družba ustanovi s pogodbo, ki je lahko sklenjena v obliki notarskega zapisa ali na posebnem obrazcu, v fizični ali elektronski obliki. Pri tem naj bi ustanavljanje družb poenostavil obrazec družbene pogodbe, ki ga bo predpisal minister za gospodarstvo. Olajšano je tudi preoblikovanje iz fizične osebe (samostojni podjetnik) v kapitalsko družbo, ki odgovarja samo s premoženjem družbe.

KONJ JE »TRDA DROGA«

V Radohovi vasi se tik ob cesti nahaja kmetija, na kateri se s kmetovanjem ukvarja Peter Zadel. Po domače se tu pravi Pri Venclju. Poleg kmetovanja pa se Peter ukvarja tudi z vzrejo plemenskih kasaških konj, ki so njegova največja ljubezen.

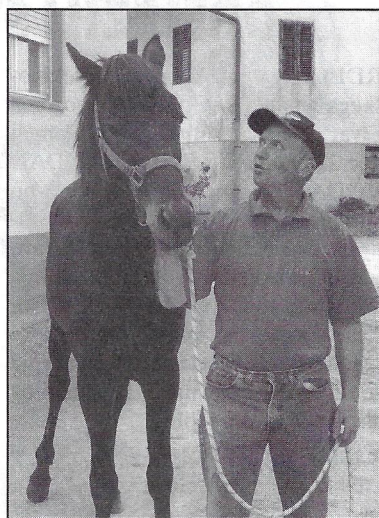
Arabela (levo) je že od leta 2003 nosilka hitrostnega rekorda hipodroma na Igu

S konji se ukvarja, odkar pomni. Glede na to, da so se ukvarjali s kmetovanjem, so bili konji pri hiši že od nekdaj: najprej delovni, potem pa kasaški. Na konjskih dirkah je prvič sodeloval že leta 1960, in sicer na »vaških« konjskih dirkah v Radohovi vasi. Svojo ljubezen do kasaških konj goji že 30 let, vse od leta 1976, ko je kupil prvo plemensko kasaško kobilo Polonezo in še istega dne sedel v sulki – kasaški voziček, v katerega se vpreže tekmovalni konj.

Trenutno se v njegovem hlevu naha-

jajo: dve plemenski kobili: Arabela in Taf Star Vita (obe z žrebičkoma) ter štirje konji: žrebec Alf C. Lee, Vers a Truce, Vajt in Fabula, ki dosegajo sam vrh svetovne lestvice. Naj posebej omenim kobilo Taf Star Vito (ameriški kasač), potomko dveh izjemno uspešnih kasaških konjev, ki sta se uvrščala v svetovni vrh: Ata Star L. in Tiffany Nobell. Stari oče Taf Star Vite pa je Indro Park, ki je od 27 štartov pobral kar 16 zmag na velikih konjskih dirkah (Italija).

Peter se udeležuje kasaških tekmo-

Peter s svojim dveletnim žrebcom Alf C. Leejem

vanj po celi Sloveniji in je osvojil že šest zmag. Tudi njegov sin Peter ml. je že dosegel šest kasaških zmag na slovenskih hipodromih, zdaj pa se je kot trener preusmeril v »galoperje«.

V Sloveniji kasaške konjske dike niso tako razvite kot v drugih državah (Italija, Švedska, Francija). Štartnine, pa tudi nagrade za takšne tekme so izjemno visoke, cena konja pa se meri v denarju – pomembno je, koliko dolarjev oz. evrov je konj »pridobil« z zmagami na pomembnih tekmovanjih.

Dober kasač tudi potem, ko ne more več tekmovati, še vedno obdrži svojo ceno, seveda s svojimi geni. Potomci dobrih kasačev s plemenskim pedigrejem (njihovi rodovniki so znani do deset generacij nazaj) že takoj na začetku dosegajo visoke cene. Naj omenim smo ceno skočnine, ki je pri najboljših kasačih izjemno visoka (tudi do 40.000 evrov).

Peter je tudi član Konjerejskega društva Radohova vas, kot kasač pa je včlanjen v Konjeniški klub Šentjernej. Zanj je najbolj pomembno to, da svoje konje vzgaja z ljubeznijo. Kot pravi sam, je treba konja spoznati kot celoto oz. poznati vse njegove muhe in navade. Na koncu najinega pogovora pa je tudi priznal, da ga vzreja konj popolnoma zasvoji; zato je po njegovem mnenju konjeništvu »trda droga«.

Natalija Pavlin

Tudi takole je treba urediti konja

IZ DELA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE

ZAKON O ZADRUGAH V PARLAMENTARNI OBRAVNAVI

V ponedeljek, 24. aprila 2006, je Državni zbor RS na svoji redni aprilski seji opravil drugo obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zadrugah. V dopoldanskih urah je potekala razprava o dopolnjenem predlogu zakona in amandmaja, ki ga je predlagala poslanska skupina SDS, predlozne pa so poslanci o tem tudi glasovali. Kljub našim prizadevanjem je Državni zbor sprejel amandma skupine Slovenske demokratske stranke, ki črta predlagano določbo zakona o enakopravnem dostopu zadrug do državnih pomoči.

Zadružna zveza Slovenije kot predlagateljica omenjenega amandmaja meni, da je izključitev zadrug iz nekaterih oblik državne pomoči zgolj zaradi zadržne pravne oblike (četudi zadruga za pridobitev državne pomoči izpolnjuje vse druge, vsebinsko določene pogoje) neprimerna in neutemeljena, ker se po drugi strani predpisi, ki urejajo nastopanje zadrug v pravnem prometu in določijo njihove davčne in druge javnopravne obveznosti, sklicujejo na ureditev gospodarskih družb ali pa zadruga in gospodarske družbe urejajo z istimi določbami. Vnaprejšnja izključitev zadrug iz posameznih shem državnih pomoči je po našem mnenju tudi v nasprotju s črko in z duhom ustrezne določbe ustanovne pogodbe Evropske skupnosti, ki se uporablja neposredno.

Vsekakor takšno stanje zmanjšuje konkurenčnost in privlačnost zadrugne organizacijske oblike, tudi v tistih primerih, ko bi bilo glede na konkretne okoliščine mogoče udeležiti podjetniške ideje oziroma reševati posamezna gospodarska in socialna vprašanja v zadrugni organizacijski obliki učinkoviteje (ob manjših stroških oziroma večjih koristih) kot v drugih neizključnih organizacijah. Perspektivno bo takšna ureditev odvrčala tudi potencialne ustanovitelje evropske zadruga (SCE), da bi na podlagi Uredbe Sveta 1435/2003/ES o statusu evropske zadruga, ki se tudi v Sloveniji začne uporabljati 18. avgusta letos, izbrali sedež zadruga v Republiki Sloveniji.

Črtanje predlagane odločbe, ki zadruga na področju pridobivanja državnih pomoči izenačuje z ostalimi gospodarskimi družbami, je za zadrugništvo dolgoročno negativno in lahko resno ogrozi poslovanje zadrug, s tem pa tudi obstoj delovnih mest. Dostop zadrug do državnih pomoči ima za zadrugništvo, njegovo konkurenčnost in prihodnji razvoj ne samo materialni pomen, temveč odraža dejstvo, kako država vrednoti zadrugno organiziranost. Zato je v Zakonu o zadrugah kot matičnem zakonu, ki ureja položaj zadrug na trgu, treba zapisati načelo, ki bo zadrugam izrecno zagotovilo enakopraven dostop do državnih pomoči ter tako spodbudilo njihovo nastajanje in uspešno delovanje.

Tretja obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zadrugah bo na Državnem zboru maja, do takrat pa se pripravi dopolnitev sprejetega amandmaja. Upamo, da bodo poslanci razumeli pomen tega zakona za slovenske zadruga in podprli naše pobude na naslednji seji.

Vir: ZZS

M.V.

Kmetijska zadruga Stična

VSE ZA KMETOVALCE IN VRTIČKARJE
NUDIMO
V NASLEDNJIH POSLOVALNICAH:

ŽELEZNINA RADOHOVA VAS (01-7887-628)

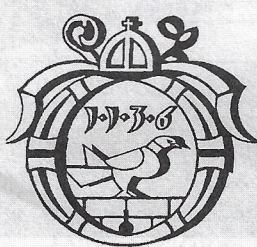
ŽELEZNINA ZAGRADEC (01-7888-032)

KMETIJSKO VRTNI CENTER
IVANČNA GORICA
(01-7887-624)

Za ljudi...

...ki ljubijo zemljo...

SITIK d. o. o.

Cistercijanska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvornih recepturah p. Simona Ašiča.
Vrtnarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

IZ ZAKLADNICE ZDRAVILNIH RASTLIN

TIMIJAN (Thymus vulgaris)

Timol kot glavna sestavina te rastline ima odlične lastnosti kot topilo sluzi, antiseptik in preventivno sredstvo.

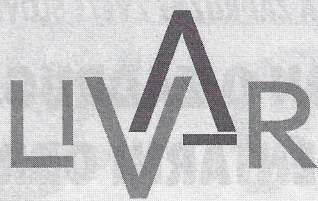
Timijan je trajen grmič, ki zraste do 50 cm visoko. Cvete maja in junija. Cela rastlina lepo diši po kafri.

Pripravki iz timijana zavirajo rast bakterij. Hlapno olje utekočini sluz, da se lažje odkašljamo. Timol pomirja bolečine, blaži krče in rahlo pomirja. Čaj iz timijana je odlični pri obolenju dihalnih poti, kot so kašelj, astma ali pljučnica. Pomaga tudi pri obolenju želodca, črevesja, ledvic in mehurja. Izboljšuje prebavo, odpravlja krče, izboljšuje krvni obtok, žene na vodo. Dobre rezultate daje pri revmatskih bolečinah. Kljub mnogoterim dobrim lastnostim z uporabo ne smemo pretiravati. Čisti timol je strup, ki lahko povzroči alergijo. Izdelkov s timijanovim oljem ne smemo uporabljati pri otrocih. Stranskih učinkov pa niso zabeležili pri uporabi kopeli.

Ča pripravimo tasko, da 2 čajni žlički timijana prelijemo s 3 dl vrele vode. Čez 10 minut precedimo in pijemo trikrat dnevno po 1 skodelico.

Mag.farm. Kukman Jože

Smo velika in poslovno uspešna gospodarska družba v livarski dejavnosti z več kot 50-letno tradicijo in usmerjenostjo na evropski trg. Za uresničevanje naše vizije in razvojnih načrtov vas vabimo k sodelovanju za naslednja delovna mesta:

1. VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V PROIZVODNJI

s končano poklicno šolo ali brez nje

2. VEČ OPERATERJEV NA CNC BRUSNEM IN ORODJARSKEM STROJU

3. PREOBLIKOVALEC KOVIN – 2 kandidata

pod 2 in 3 pričakujemo kandidate s končano IV. stopnjo strojne ali druge ustrezne izobrazbe.

Ustrezne delovne izkušnje na vseh prostih delovnih mestih so zaželjene, niso pa pogoj za sklenitev pogodbe.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili pogodbo za določen čas, ker gre za začasno povečan obseg dela, po tem roku pa obstajajo možnosti zaposlitve za nedoločen čas.

Vaše pisne ponudbe z dokazili sprejemamo do zaposlitve potreb v kadrovski službi družbe LIVAR, d.d., LJUBLJANSKA CESTA 43, 1295 IVANČNA GORICA ali na elektronski naslov zaposlitve@livar.si, do 5. 6. 2006 oziroma do zasedbe delovnih mest. Za informacije pa nas lahko pokličete na telefon 78 69 914 ali 78 69 995.

VABIMO VAS, DA SE NAM PRIDRUŽITE!

Smo velika in poslovno uspešna gospodarska družba v livarski dejavnosti z več kot 50-letno tradicijo in usmerjenostjo na evropski trg. Za uresničevanje naše vizije in razvojnih načrtov objavljamo

R A Z P I S
ZA KADROVSKE ŠTIPENDIJE ZA ŠOLSKO LETO 2006/2007
ZA NASLEDNJE POKLICE

STROKOVNE SLUŽBE LIVAR, D.D. IVANČNA GORICA

- ❖ diplomirani inženir logistike - 1 štipendija

PROFITNI CENTER LIVARNA IVANČNA GORICA

- ❖ strojni tehnik - 1 štipendija
- ❖ strojni mehanik - 1 štipendija
- ❖ orodjar - 1 štipendija

NUDIMO:

- ❖ solidne kadrovske štipendije,
- ❖ povrnitev potnih stroškov na podlagi mesečne vozovnice,
- ❖ plačilo zdravniškega pregleda,
- ❖ šolsko prakso in počitniško delo poleti,
- ❖ redno zaposlitev po končanem šolanju,
- ❖ možnosti nadaljnega izpopolnjevanja in napredovanja v stroki v skladu z novostmi in potrebami družbe,
- ❖ možnosti nadaljevanja rednega šolanja ali šolanja ob delu v primerih ugotovljenega razvojnega potenciala kandidata in ugotovljenih kadrovskih potreb

POGOJI ZA PRIJAVO:

- osebno napisana prijava za kadrovske štipendije za določen poklic
- fotokopija zadnjega šolskega spričevala
- zdravniško potrdilo izbranega zdravnika, kjer je navedeno, da pri prislincu ni ovir za poklic, za katerega kandidira
- potrdilo o vpisu v ustrezno šolo v šolskem letu razpisa in
- potrdilo o državljanstvu R Slovenije

ROK IN NASLOV PRIJAVE:

Prijave z ustreznimi dokazili sprejema LIVAR, d.d., KADROVSKA SLUŽBA, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica, tel.št. 01 / 78-69-995 ali 01 / 78-69-914 najpozneje do 30. 6. 2006.

VABIMO VAS, DA SE NAM PRIDRUŽITE!

Ekološki kotic RDEG Ivančna Gorica

OBELEŽILI SVETOVNI DAN VODA IN ZEMLJE

RDEG – Regijsko društvo ekološkega gibanja Iv.Gorica z odboroma Livar Iv.Gorica in Livar Črnomelj – je 23. marca, za SVETOVNI DAN VODA, organiziralo enodnevno strokovno predavanje o informiranju in ozaveščanju javnosti do narave – vode oziroma o programu čiščenja odpadnih voda v občini Ivančna Gorica, o kakovosti pitne vode in urejanju porečja reke Krke. Predavanja so izvajali strokovnjaki, ki delajo na strokovnih področjih:

- Rajko PETERLIN – Občina Ivančna Gorica
- Sergeja TERPIN – Hidroinženiring, d.d., Ljubljana
- Aleš PLUT
- Tanja PUCELJ - Vidovič, dipl.pravnica
- Boštjan METELKO, dipl.ing.– Livar, d.d., Iv.Gorica.

Strokovno predavanje se je začelo ob 9. uri na kmečkem turizmu Podraž ob izviru reke Krke. Predsednik RDEG Iv.Gorica je vse udeležence pozdravil in v uvodu govoru poudaril smisel in nujnost tovrstnih srečanj, zaradi vse večjega in nedopustnega obremenjevanja Narave – v tem primeru reke Krke.

Po uvodnem pozdravu je župan Jernej Lampret poudaril, da prav okoljevarstvena društva, kot je naša, veliko postorijo za varovanje narave in preprečevanje onesnaževanja naravnega okolja in vode. G. Stanislav Osterman, predsednik uprave Livar, d.d., Iv.Gorica, je spregovoril o pozitivnih posledicah delovanja RDEG, predvsem za podjetje Livar, d.d., orisal pa je tudi delovanje na področju ekologije v Livarju Črnomelj.

Sklop predavanj je začel g. Rajko Peterlin, ki je pristojen za področje

komunale na Občini Iv.Gorica. Prikazal je projekt – program čiščenja odpadnih voda v občini, naštel nekaj izvedenih, izvajalnih in načrtovanih projektov v občini ter poročal o 54 komunalnih čistilnih napravah, predvidenih v občini Ivančna Gorica. Naslednje predavanje je izvajala ga.Sergeja Terpin, ki je prikazala generalne rešitve pilotnega projekta o urejanju porečja reke Krke na Dolenjskem. To je pilotni projekt Republike Slovenije, ki ga izvaja Hidroinženiring, d.d., Ljubljana, in v katerega je vključenih 20 občin. Občine, ki ležijo na porečju Krke, so se odločile za skupni pristop k reševanju problemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Z izvedbo tega projekta bi celotno področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Nato je predstavila cilje generalne rešitve urejanja voda v porečju Krke, analizo vplivov posameznih povzročiteljev po vodnih telesih, pripravo načrta upravljanja porečja ... Ocena investicij, ki bodo sofinancirane iz Kohezijskega sklada za občine: investicijski stroški v skupni vrednosti 34.819.062.000 SIT / 145.079.425 EUR/ ter obratovalni stroški 6.338.524.002 SI /26.618.850 EUR/. Za črpanje sredstev iz navedenega sklada mora investicija zadostiti dveh pogojema, in sicer 800 EUR ali manj stroškov kanalizacije na prebivalca in 2000 PE ali več za čistilne naprave. Ob obravnavi omenjenega projekta in sofinanciranju le-tega se je vnela burna razprava in bilo je izrečenih veliko pripomb ter predlogov.

G. Aleš Plut je predstavil konkreten primer akcije reševanja reke Krke skupaj s Temenico oz. Mokrišča v Zaloški kotlinici, ki ga štiti NATURA 2000.

Ga.Tanja Pucelj -Vidovič je osvetljevala pravice in dolžnosti javnosti pri načrtovanju konkretnih posegov v okolje. Govorila je o domači zakonodaji, pa tudi o direktivah ter zakonodaji EU.

G.Boštjan Metelko iz Livarja, d.d., je predaval o izvajanju direktive IPPC za pridobilo izvajanje dovoljenja Livar, d.d., katere rok poteče oktobra 2007.

Ugotovili so, da je bilo srečanje zelo poučno in uspešno, predavanja kvalitetna in izražena je bila želja oz. nujnost po organiziranju še več tovrstnih srečanj v prihodnosti. Navzalo in okrepilo se je veliko stikov, že na samem srečanju pa se je začelo dodatno sodelovanje med predavatelji, predstavniki različnih strok in aktivisti ekološkega gibanja. Vse to obeta dvig kvalitete dela pooblaščenih strokovnjakov in podjetij, ki so zadolžena za projektiranje in izvajanje okoljskih projektov.

Za RDEG Iv.Gorica pripravil Franc HEGLER

Sporočilo za javnost

Dne, 21.4. 2006 smo prejeli telefonsko sporočilo o onesnaženosti potoka STIČNICA. EKO patrolja RDEG Iv.Gorica je preverila, ali je prijava upravičena, in ugotovila, da je prišlo do onesnaženosti zaradi čiščenja porečja – struge potoka. Občanu iz Iv.Gorice se zahvaljujemo za obvestilo, kajti to je dokaz, da so posamezniki že okoljsko ozaveščeni.

EKO PATROLJA
RDEG IV GORICA

Za dva kontejnerja odpadkov – tudi to je prispevek članov RDEG Ivančna Gorica k čisti naravi in boljši ozaveščenosti ljudi, da odpadki niso namenjeni za odvoz v naravno življenjsko okolje. Varujmo naravo – življenje je odvisno od nje.

»KAKCI« NAŠIH LJUBLJENCEV

Kužki večini ljubiteljev in lastnikov živali prinašajo veliko veselja v vsakdanje življenje. Seveda ljubitelji za svojo živali lepo skrbimo in jih vodimo na sprehode. A žal naši preljubi kužki puščajo sledi, se pravi iztrebke. Res je, to je naraven pojav. Res pa je tudi, da lastniki teh »dragocenosti« ne pospravljajo. Ko se žival ponečedi, lastnik in veliki večini pogledajo stran in se delajo, da kakev splot ne vidijo. Največja »najdišča« so prav ob sprehajalnih poteh, ob šoli in na šolskih igriščih. Ne, res ni lepo videti

toliko nesnage na kupu. Zakaj tako, če pa mora biti doma tako snažno in čisto. Bog ne daj, da se kakšen tuj pes iztrebi na njihovem vrtu.

Kako bi izgledalo, če bi vseprek puščali »odvečne« materiale? Prav gotovo se boste strinjali, da ne bi bilo v redu. Zato morate razumeti ljudi, ki psos nimajo in se z otroki sprehajajo, pa marsikateri »srečnež« zakoraka v kakec. Ne, to res ni higiena. Pa saj se prištevamo med kulturno družbo in v to zagotovo spada tudi pobiranje pasjih kakcev.

Morda boste rekli, da bi lahko bile ob poti vrečke in smetnjaki za tovrstne odpadke. Tudi to bomo poskušali urediti, vsaj ob najbolj obiskanih poteh. Na občinskem svetu bom dal pobudo, da se postavijo smetnjaki za pasje iztrebke, do tedaj pa pozivam lastnike psos, naj na sprehode vzamejo s seboj vrečko.

Predsednik SPV
Francišek Grabljevec

Ivančna Gorica, maj 2006

ODSLEJ TUDI KOORDINATORICA ZA OBRAVNAVO NASILJA V NAŠI REGIJI

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je v letu 2004 začelo zaposlovati koordinatorice za obravnavo nasilja v regijah. Zaposlenih je 12 koordinatoric, ki pokrivajo celotno območje države. Od 1. oktobra 2005 deluje tudi na Centru za socialno delo Kočevje koordinatorica za obravnavo nasilja za II. obljubljenko regijo (CSD Kočevje, CSD Ribnica, CSD Cerkljano, CSD Grosuplje, CSD Vrhnika, CSD Logatec) – Helena Vidic Bizjak, univ. dipl. pravica (Ljubljanska 25, tel. 893 83 91, helena.vidic-bizjak@gov.si)

Dejavnost regijskih koordinatoric je ciljno usmerjena v spremljanje in ustvarjanje ter dopolnjevanje sistema pomoči vsem, ki preživljajo nasilje, s poudarkom na najbolj ogroženih skupinah prebivalstva (otroci, invalidi, ostareli, ženske ...).

Njihova naloga je vzdrževanje in razvijanje mreže med vladnimi in nevladnimi institucijami, ki delujejo v regiji na področju zaščite pred nasiljem, usklajevanje postopkov delovanja in sodelovanje med njimi, strokovna podpora in usposabljanje ter senzibiliziranje strokovne in laične javnosti, analiziranje stanja na področju nasilja v regiji ter povezovanje in koordiniranje dela na državnem nivoju.

V okviru svojih nalog koordinatorice:

- organizira in vzdržuje mrežo sodelovanja med centri za socialno delo, policijo, pravosodjem, zdravstvom, šolstvom in nevladnimi organizacijami s pripravo skupnih posvetov ter izdelavo protokolov o medsebojnem sodelovanju;
- vodi evidenco zaznanega nasilja v regiji, analizira stanje, ugotavlja potrebe;
- vodi intervizijsko skupino strokovnih delavcev centrov za socialno delo v regiji;
- sodeluje v intervizijski skupini koordinatorjev na državnem nivoju;

- nudi strokovno podporo delavcem – nosilcem primera – in kot zunanji strokovnjak po potrebi sodeluje na kriznih timih;
- koordinira in po potrebi izvaja naloge po Pravilniku o prepovedi približevanja določenemu kraju ali osebi, v primeru izreka prepovedi koordinira delo interventne službe;

- prenaša nova znanja, organizira in načrtuje potrebe po specializiranih oblikah usposabljanja strokovnih delavcev;
- senzibilizira in vpliva na strokovno in laično javnost glede pojava različnih oblik nasilja;
- koordinira in spremlja razvojne programe za storilce in žrtve nasilja;
- pripravlja in vzpostavlja nove možnosti za kratkotrajne namestitve, vključno z organizacijo splošnega območnega kriznega centra.

Pripravila Helena Vidic Bizjak, univ. dipl. pravica, koordinatorica za obravnavo nasilja v regiji

MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE PRI OBRAVNAVI OGROŽENIH OTROK – POSVET

Gimnazija Kočevje, 7. junija 2006 (9.00–15.00)

Obraavnana bodo vprašanja:

- Kdo je ogroženi otrok?
- Kdo in kdaj ima dolžnost ukrepati ob informaciji o ogroženem otroku?
- Kako naj ukrepajo in sodelujejo institucije, da bodo kar najbolj zaščitene koristi otroka?

Na posvet bodo povabljeni predstavniki šol, vrtcev, zdravstvenih domov, policijskih postaj, tožilstva, centrov za socialno delo, nevladnih organizacij, ki delujejo v regiji. S prispevki bodo med drugim sodelovali pediatrija, psihologinja, predstavnik Foruma zoper telesno kaznovanje, državna tožilka, predstavnica Generalne policijske uprave ter direktor Socialne inšpekcije.

Svojo udeležbo sporočite Heleni Vidic Bizjak, koordinatorici za obravnavo nasilja v regiji, na tel. 893 83 91.

PRIKAZ GASILSKE VAJE V MEKINJAH

Konec marca smo vaščani med pošto dobili prijetno vabilo za prikaz gasilske vaje v Mekinjah.

V nedeljo, 2. aprila, ob 11. uri dopoldne so bili gasilci iz GD Stična in Metnaja obveščeni o »požaru« na gospodarskem poslojpu. Ukrepali so zelo hitro ter nam strokovno priporili vajo. Naslednji korak oz. naloga gasilcev je bila prikaz uporabe različnih vrst gasilnih aparatov. Poučili so nas o postopkih in načinih gašenja. Vaščani smo tudi sami poskusili pogasiti požar naftnih derivatov in gum. Posredovali so nam tudi nekaj koristnih nasvetov o nevarnosti ognja.

Ob zaključku vaje smo vaščani prijazne gasilce pogostili z dobrotami in »pogasili« njihovo žejo.

Barbi

ALKOHOLNA ODVISNOST

Letos opažam, da je v vseh časopisih veliko napisanega o množični zasvojenosti z alkoholom, ki ima negativen učinek za posameznika, za njegovo družino in tudi za celotno družbo in je zaradi nje pri nas prizadetih mnogo ljudi. Sem žena alkoholika in sem v času moškega aktivnega pitja ob njem preživela veliko težkih, zame največkrat nerazumljivih trenutkov. Zato razumem trpljenje ljudi v družinah, kjer je prisotna zasvojenost z alkoholom, in bi rada s tem člankom pomagala in nakazala vsaj katerega vašemu občanu način za rešitev njegovih težav. Oba z možem sva se pred leti vključila v skupino Anonimnih alkoholikov, oziroma jaz v Družinsko skupino Al-Anon za pomoč svojcem in prijateljem alkoholikov, ter uspešno zaplula v novo, kvalitet-

no in srečno življenje.

V naši mali deželi na raznih večjih družabnih prireditvah velikokrat opazimo množico pijanih ljudi, in zastrašujoče je to, da so med njimi tudi mladoletniki. Ni praznovanja ne žalovanja, kjer ne bi bil prisoten alkohol in se ne bi z njim nazdravljalo. Za mnoge pa je to usodno, saj pozneje nimajo več dovolj moči, da bi se odrekli tej drogi.

Postavlja se vprašanje: zakaj določene ljudi potegne v zasvojenost? Zdravniki in znanstveniki si že dolgo prizadevajo najti razlago za vzroke alkoholizma. Eden od njih je prav gotovo ta, da je alkohol vsem ljudem zelo lahko dosegljiv, drugi je socialno okolje, ki sprejema in spodbuja pitje alkoholnih pijač, tretji pa zasvojenost

z alkoholom nekoga v ožjem družinskem krogu in se potem ta v nekaterih primerih nadaljuje iz roda v rod. Alkoholna odvisnost je namreč v mnogih družinah usodna življenjska nesreča, ki uničuje vse člane. V tistih vinorodnih predelih naše domovine, kjer pridelujejo velike količine vina, je ta pijača prisotna pri vsakem obroku. Pijejo vsi člani družine in tudi mladoletni otroci niso izjeme. Navadijo se na tak red in pozneje živijo v prepričanju, da je to početje popolnoma normalno in da mora biti tako. Svoje navade ponesejo s seboj, in tudi ko si ustvarijo svojo družino, s to tradicijo nadaljujejo.

Nekoč sem na srečanju Anonimnih alkoholikov slišala izpoved nekega dekleta, ki je reklo: »Jaz sem se že rodila zasvojena, saj sem hči alkoholikov, in zdaj imam težave tudi sama.«

AKTUALNOSTI NA PODROČJU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Po dogovoru med Gasilsko zvezo Ivančna Gorica in Štabom civilne zaščite Občine Ivančna Gorica je občinska uprava organizirala tečaj za bolničarje civilne zaščite. Izvedlo ga je Območno združenje Rdečega križa Grosuplje.

Ekipa prve pomoči civilne zaščite sestavljajo člani Prostovoljnega gasilskega društva Ambrus, Muljava, Hudo-Ivančna Gorica, Kriška vas, Sobrače, Stična, Šentvid pri Stični, Višnja Gora in Zagradec. 16 prostovoljnim gasilcem iz teh društev se je na usposabljanju pridružilo tudi šest delavcev iz podjetja Akrapovič, d.o.o., in štirje delavci iz gospodarske družbe Kovinastroj, d.d., Grosuplje.

Najprej je predaval Franc Skalja iz Grosuplja, temeljni del usposabljanja pa sta izvedli zdravnica Nežka Dular in medicinska sestra Marija Mestnik, ki sta bili v izpitni komisiji, v kateri je bila tudi predsednica Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje, medicinska sestra Marija Jesih.

Zadovoljni kandidati po končanem praktičnem delu izpita.

Izpite je uspešno opravilo vseh 26 slušateljev. Usposabljanje je potekalo od februarja do konca aprila letos. Slušatelji so opravili kar 80 ur predavanj, ki so bila zanimiva in strokovna. Nova znanja so, glede na razvoj, nujno potrebna tudi na področju civilne zaščite in gasilstva. Hvalevredno pa je, da so se ljudje pripravljali izobraževati in tako izkoristiti svoj prosti čas, da bodo lahko s svojim znanjem pomagali ob nesrečah.

Po dogovoru med Občino Ivančna Gorica, Štabom civilne zaščite Občine Ivančna Gorica in Gasilsko zvezo Občine Ivančna Gorica se bo 16 bolničarjev (dve ekipi po 6 članov+rezerva) udeležilo vsakoletnega – letos že enajstega – Regijskega preverjanja usposobljenosti ekip prve pomoči civilne zaščite in Rdečega križa, ki bo 10. junija letos na Vrhniki. Ekipa prve pomoči, ki je osem let uspešno sodelovala na vajah in preverjanjih znanja prve pomoči, bo tako dobila malo predaha.

V petek, 12. maja, se je na 25. seji sestal Štab civilne zaščite Občine Ivančna Gorica, ki so se ga udeležili tudi župan Jernej Lampret, predsednik gasilske zveze Lojze Ljubič, strokovni sodelavki občine Tatjana Markelj in Maja Kastelic ter predstavnik Uprave za zaščito in reševanje, Izpostava Ljubljana, Franc Skalja. Na seji so se poveljnik civilne zaščite Občine Milan Vrhovec, župan Jernej Lampret in predsednik gasilske zveze Lojze Ljubič zahvalili za trud in prizadevanje novim bolničarjem civilne zaščite, pa tudi tistim, ki so končali usposabljanje pred leti ter uspešno in strokovno sodelovali na vajah civilne zaščite in pri preverjanjih znanja.

Na seji štaba za civilno zaščito so predstavili svoja dela tudi člani novoustanovljenega jamarskega kluba Krka. Član občinskega štaba za civilno zaščito Jože Kozinc je predlagal, da se jamarski klub Krka vključi v civilno zaščito občine kot društvo posebnega pomena za zaščito in reševanje.

Pomagajmo sebi in drugim – rešujmo življenja skupaj.

Pripravil Milan Vrhovec
Poveljnik Civilne zaščite Občine Ivančna Gorica

Za vse ljudi, ki imajo težave zaradi prekomernega pitja, pa je zelo priporočljivo, da si čimprej poiščejo primerno pomoč. To lahko dobijo v zdravstvenih ustanovah ali pa v skupinah za samopomoč. V Sloveniji uspešno deluje društvo Anonimnih alkoholikov; tam je ustrezno pomoč dobilo in se rešilo iz zasvojenosti že mnogo ljudi. Edini pogoj za sprejem je želja, da bi prenehali piti. Zaradi anonimnosti, ki jo gojijo v društvu, ostane identiteta posameznika tajna.

Tisti, ki imate težave z alkoholom, lahko pokličete na telefonski številki 041/586-563 in odzivnik 01/433-82-25, spletna stran: www.aa-drustvo.si, elektronska pošta: aa.slo@amis.net

V družinah, kjer se kdo od bližnjih prepogosto opija, pa postane življenje s takim človekom za svojece z leti običajno nevzdržno. Zaradi vsakodnevnih preprirov in preobre-

menjenosti tudi sami zbolijo, vendar zdravnik velikokrat ne ugotovi pravega vzroka za njihove težave, sami pa mu ga, zaradi sramu, strahu ali nezaupanja, ne povedo. Tako se trpljenje lahko vleče naprej v nedogled. Če čutite, da ne zmorete več in da morate končno nekaj storiti zase, to plo vabljeni v Družinske skupine Al-Anon. Deležni boste razumevanja in podpore članov, ki so v teh skupinah že našli primerno rešitev zase. Lahko pridete sami, ne glede na to, ali alkoholik še pije ali ne. V Sloveniji je tudi že nekaj skupin za odrasle otroke alkoholikov.

Svojci in otroci alkoholikov, pokličite na telefonski številki 01/432-30-01 ali 041/590-789. Lahko obiščete našo internetno stran www.al-anon-drustvo.si. ali pa nam pišete na e-mail naslov: alanon@email.si.

Špela

ŠENTVIŠKI ZAVOD DOČAKAL NOVE PROSTORE

Vodstvo in osebje Centra za zdravljenje bolezni otrok Šentvid oz. zavoda, kakor smo domačini navajeni imenovati to zdravstveno ustanovo, je 12. maja končno dočakalo slovesen trenutek odprtja prenovljene stavbe B. Adaptacija in dograditev, ki se je začela pred dobrim letom, je eden pomembnejših projektov zavoda v zadnjih desetletjih, s čimer je ustanova pomembno stopila na pot nadaljnjega delovanja in razvoja.

Slovesno vzdušje je bilo še večje ob navzočnosti visokih gostov. Poleg župana Jerneja Lampreta in nekaterih svetnikov občinskega sveta se je slovesne otvoritve udeležil tudi minister za zdravje dr. Andrej Bručan; ker pa je zavod tudi šolska ustanova, je v imenu ministrstva za šolstvo in šport v Šentvid prišla tudi državna sekretarka Alenka Šverc. Navzoč je bil tudi Borut Bratanič, predstavnik Pediatrice klinike Ljubljana, ki z zavodom aktivno sodeluje že desetletja dolgo. Minister je najprej čestital vsem medicinskim sestram zavoda, ki so prav ta dan praznoval svetovni dan medicinskih sester. Predvsem pa je izrazil zadovoljstvo nad tem, da je zavodu uspelo izpeljati ta velik

projekt, s čimer bodo ustvarjeni boljši delovni pogoji, predvsem pa boljše razmere za otroke in njihove starše.

S posebno pozornostjo pa so navzoči prisluhnili znanemu slovenskemu pediatri prof. Pavlu Kornhauserju, ki je v šentviški zavod prišel kmalu po vojni, z nalogo, da organizira zdravstveno oskrbo otrok, ki so se zbirali v Šentvidu iz vseh predelov Jugoslavije. Zavod je tudi po njegovi zašlugi postal vsejugoslovanski center za zdravljenje otrok kardiopatov. Profesor Kornhauser, ki ga tudi mnogi Šentvidčani dobro poznajo, je vidno kazal zadovoljstvo nad tem, kar je uspelo zavodu v zadnjih letih.

Otvoritev prenovljene stavbe pa je pomenila tudi izpolnitev dolgotrajnih ciljev direktorice zavoda Magdalene Urbančič, ki je v Šentvid prišla pred 21 leti in danes dobro pozna delo ustanove ter zapleten sistem tako vzgoje in izobraževanja kot zdravstva. Ko je prišla v Šentvid, je bilo v zavodu v zdaj obnovljeni stavbi več kot sto otrok – v eni sobi jih je bilo tudi po osem. Danes pa ima stavba 65 postelj, kar pomeni, da sta v sobi po dva, največ trije

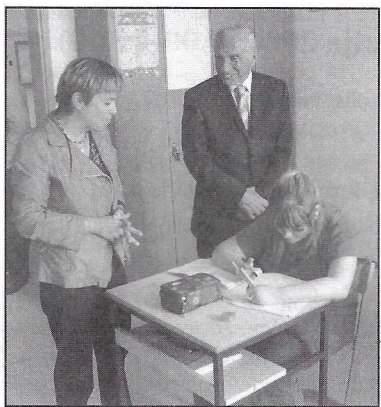
otroci.

Tako organizacijsko kakor finančno je bila prenova velik zalogaj, vreden okoli 160 milijonov tolarjev, pri čemer je del sredstev s krediti zagotovil zavod sam, za del investicije pa se dogovarjajo z ministrstvom za pomoč v obliki sofinanciranja. Direktorica Urbančičeva se je ob otvoritvi zahvalila vsem sodelavcem, posebej pa tudi izvajalcu del, Podjetju za gradbeno dejavnost iz Hrastnika, zahvala pa je bila namenjena tudi velikemu dobrotniku zavoda, Nizozemcu Dirku Leentvaarju, ki s svojo dobrodelfno fundacijo velikokrat pomaga šentviškemu zavodu, udeležil pa se je tudi slovesne otvoritve prenovljene stavbe.

Zavod pa ima seveda že tudi nove načrte. Predvideva se namreč obnova ambulantnih prostorov v stavbi A, pa povezovalni trak med obema stavbama, posodobitve pa bo potrebna tudi kotlovnica s cisternami za kurilno olje.

Prijazna prireditelj otvoritve, pri kateri so sodelovali učenci podružnične šole zavoda in matične šole Ferda Vesela, se je nadaljevala tudi v popoldanskih urah, ko so si številni krajanje lahko ogledali nove bolnišnične in šolske prostore šentviškega zavoda.

Matej Šteh

Minister Bručan in sekretarka Švercova med ogledom notranjih šolskih prostorov.

IZ VIŠNJE GORE

CERKEV SV. JURIIJA NA SELIH PRI VIŠNJI GORI OBNOVLJENA

Po skoraj 15 letih obnove je bila na žegnanjsko nedeljo, 23. aprila, blagoslovitev ene najlepših cerkva v naši občini.

Slavnostno mašo in blagoslovitev vseh opravljenih del je vodil domači župnik, gospod Boštjan Modic, ob pomoči in somaševanju vojaškega kurata gospoda Aleksandra Ureka. Slavnostno vzdušje so soustvarjali odlični pevci višnjanskega pevskega zbora pod vodstvom prof. Milana Jevnikarja. Slovesnosti je prisostvovalo več kot 500 udeležencev. Med povabljenimi gosti velja posebej omeniti gospoda Franca Kavčiča, ki je skupaj s sodelavci prenovil oltar, predstavnik Restavratskega centra Ljubljana, in seveda župana Jerneja Lampreta, ki je v cerkvi tudi imel kratek duhovit in učinkovit govor; začel ga je z besedami: "Danes mi je dana redka priložnost, da Vam spregovorim izpred oltarja..."

Cerkev sv. Jurija stoji na robu vasi na višini 650 m. Prebivalcev Sel je dobrih 40. Sela pri Višnji Gori so eno od 85 naselij v Sloveniji s tem imenom. Beseda Sela je staroslovenska in naj bi poimenovala bivališče. Pri skoraj 15-letni obnovi so družno sodelovali vsi vaščani, izdatno finančno pomoč pa sta ves čas obnove zagotavljali Ministrstvo za kulturo in Občina Ivančna Gorica. Obnova cerkve pomeni vse: od obnove strehe, zvonika in fasade do predvsem zelo zahtevnih obnovitvenih del notranjščine cerkve.

Cerkev, ki jo omenja že Janez Vajkard Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske, je resnično pravi biser. Prekrasen oltar, ki ga je naredil Fr. Gotz iz Kranja leta 1797 za cerkev v Štangi, je bil kupljen za selsko cerkev za 55 goldinarjev (to je bil takrat zelo velik znesek). Za oltarjem je napis: "Ta Altar je bil kupljen vuštangi pri sv. Antono. Kupila ga je Meta Grosos iz Kamen berda. Postau in prenou Jakob Erzen, Tišler iz Višnje gore za soseski- ne stroške in dobru Tnikov Leita 1886."

Poleg oltarja, na vrhu katerega jaha sv. Jurij iskrega konja z rdečo grivo in rdečim repom, so restavratorki odkrili in obnovili freske 8 apostolov; štirim je žal videti le noge, saj so, ne vedoč za freske, pred desetletji vzdali nova večja okna. Zelo zanimivi so tudi stranska oltarja, dragoceni križev pot, slikovita prižnica in še vrsta drugih dragocenosti.

Po svečani maši je bila pred cerkvijo še blagoslovitev več kot 30 konj domačega konjerejskega društva in nekaj tistih iz sosednjih društev. Društvo prijateljev konj je po maši pri cerkvi pripravilo družabno srečanje. Zaradi lepega vremena in množice obiskovalcev je kmalu celo zmanjkalo pijače in hrane, a s priprošnjo soseskinemu zavetniku Juriju je bilo to na zadovoljstvo vseh hitro urejeno.

Vsi udeleženci so prejeli spominsko podobico, med njima tudi godovnika Jure Omahen in Jure Skubec, oba člana domačega konjerejskega društva.

Tisti, ki še niste imeli priložnost videti prelepe cerkve na Selih, to storite kmalu; ne bo vam žal. Med ostalim boste videli kar tri upodobitve sv. Pavla, mimogrede tudi mojega patrona in zavetnika: dve v obliki kipa in eno na freski.

TISOČ SKAVTOV V VIŠNJI GORI

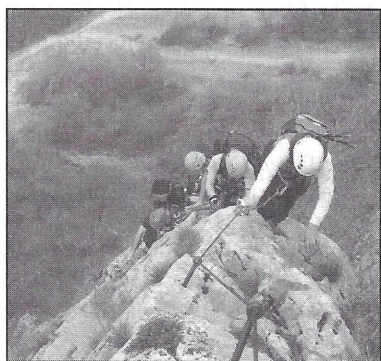
V soboto, 22. aprila, je bilo v Višnji Gori regijsko srečanje skavtov – regija je območje ljubljanske nadškofije. Srečanja, ki je bilo posvečeno svetovnemu dnevu Zemlje, se je udeležilo kar 1000, raje nekaj več navdušenih skavtov. Preko celega dne so bili na več lokacijah, predvsem v Dednem Dolu in na farovškem hribu, za zaključek pa so se zbrali v dolini za župniščem. Domači župnik, gospod Boštjan Modic, jih je v imenu župnije pozdravil. Zvedeli so tudi, da sta bila na kraju letošnjega skavtskega srečanja v 19. stoletju tudi bl. Anton Martin Slomšek in "indijanski" škof Friderik Irenej Baraga, ki sta obiskala svojega prijatelja, višnjanskega župnika Janeza Ciglerja, pisca prve slovenske povesti Sreča v nesreči.

VIŠNJE PLEŠEJO

Skoraj 50 plesnih parov v župnijski dvorani, v gasilskem domu in Hotelu na Polževem se je v letošnjih zimsko-spomladanskih mesecih učilo plesnih večšin ali pa jih je obnavljalo in utrjevalo. Večina so bili to zakonski pari. Nekateri od njih so pravejši poredaki, da se učijo plesa zaradi svojih otrok, ki imajo v letih, maturantske praznike, in ni da bi delali otrokom sramoto s svojim plesnim neznanjem. Na tekmovanja niso pomislili, čeprav jih je nekaj pokazalo zavidljivo obvladovanje plesnih večšin.

P.G.

PD POLŽ PRILEZEL PREKO GRADIŠKE TURE ...

Da prazniki niso namenjeni le poležavanju, smo pokazali planinci planinskega društva POLŽ iz Višnje Gore, ki smo se na velikonočni ponedeljek podali na pravo planinsko turo na Primorsko.

Kar 23 se nas je zbralo v avtobusu, ki nas je popeljal na Gradišče nad Vipavo, od koder se je v jutranji rosi že smejala stena nanoškega pobočja, imenovana Gradiška Tura. Vodniki društva so ob vnožju prizpna na jasi pod plezalno steno pripravili krajši tečaj gibanja po zahtevnih poteh, na katerem so udeleženci navdušeno spoznavali skrivnosti hribovskih vozlov, hkrati pa izvedeli kar nekaj informacij o pravilni rabi gorniške opreme. Ker je bila ura neusmiljena, vreme v aprilu pa še nikoli stabilno, je bilo treba na pot. V dveh skupinah (eni po lažji, drugi po zahtevnejši) smo preplezali pot do vrha 791 metrov visoke Ture, kjer je za prvo nagrado poskrbel prekrasen razgled nad Vipavsko dolino. Po krajši malici in strnjenih prvih občutkih nas je pot vodila do kmečkega turizma pri Abramov, od tam pa je sledil povratek po sprostilni poti na razgledni vrh nad Vipavo, 528 m visoki Plaz. Vsi postanki so se nam zdeli kar nekoliko prekratki, saj smo hoteli kar najbolje zaužiti tople kraje po dolgi zimi, vendar nas je v vasi na izhodišču že čakala osmica pri bližnjem vinarstvu. Lahko rečemo, da na nagradnem potu, seshih urah hoje. Tra se udeležencem ob dobri hrani in obisku kleti res ni bilo težko sprostiti, vendar to je že druga zgodba ...

... na 14. ROMANOV POHOD

Neverjetno mokri prvomajski prazniki letos niso napovedovali nič kaj vzpodbudnega za prireditve na prostem, kaj šele za pohode ... Kljub temu se tradiciji ne gre kar tako odreči in tudi letos smo na praznik dela izvedli, tokrat že 14. po vrsti, Romanov pohod. Kislo vreme konec aprila je očitno marsikomu pomagalo ostati doma, saj udeležba tokrat ni dosegla števila pohodnikov zadnjih dveh pohodov. A vseeno lahko rečemo, da so bili tokrat zmagovalci tisti, ki so se podali na pot in bili nagrajeni s suhim in za hojo ravno prav toplim dnevom. Letošnji pohod je bil prvič organiziran s pomočjo planinskega društva POLŽ, ki aktivno deluje na območju občine Ivančna Gorica. Vsebinska in trasa pohoda je ostala nespremenjena: pohodniki so bili deležni kar 22 km razgibane hoje po hribih nad Stično, še bolj mikavni pa so bili postanki na kontrolnih točkah, kjer se je lahko vsak izmed nas dobro okrepčal.

Pa krenimo po vrsti. Po nekaj vzpodbudnih melodijah stiške godbe na zbirnem me-

stu je skupina pohodnikov krenila na pot mimo pokopališča, kjer smo se spomnili ustanovitelja pohoda Romana Tratarja starejšega, nato pa nadaljevali preko Nograda na Sela. Tam so nas s kavico pozdravili prijazni domačini. Nadaljevali smo s spustom v Izirk k Medvedovim, kjer nas je že čakal zajtrk s čajem, tako da smo si lahko nabrali zagona pred strmim vzponom na Obolno – prvo kontrolno točko z žigom. Postanki so nekoliko razvlekli kolono preko druge kontrolne točke na Pristavi, kljub temu pa smo bili na koncu skupaj ob golažu na Lavričevi koči na Gradišču. Ob težko pričakovanih sončnih žarkih in dobri družbi smo Gradišče kar težko zapustili, pohod pa sklenili na izhodišču v Stični.

Na dobro označeni poti pohodniki niso imeli težav; tudi vzdušje je bilo ves čas vedro, tako da tudi za letošnji pohod lahko rečemo, da je uspel. Vsem, ki so pomagali pri organizaciji pohoda, se iskreno zahvaljujemo, pohodnike in ostale pa že danes vabimo na naslednji, 15. Romanov pohod, ki bo 1. maja prihodnje leto.

vodnik PZS Roman Tratar

TD GRČA NA POHODU ...

ši postanek, smo se čez polja spustili v Hrastov Dol. V poznih popoldanskih urah smo tako končno spet ugledali Lučarjev Kal.

Vsi smo bili navdušeni in sklenili smo, da bo to naslednje leto treba ponoviti, seveda v še večjem številu.

... IN KRESOVANJU

Navkljub slabemu vremenu so se najbolj vneti člani tudi letos potrudili in poskrbeli za to, da smo imeli na Kalu, pred domom TD Grča, kres kot se spodobi.

Ob mraku, ko smo ga poskušali prižgati, nam je sicer nekoliko nagajalo vreme, vendar prekaljenim mojstrom tudi to ni moglo prekriti načrtov. Praznovanje smo nato ob domačih vižah in dobri kapljici s sovaščani nadaljevali do zgodnjih jutranjih ur.

Marko M.

Bil je lep sončen dan, velikonočni ponedeljek, če smo bolj natančni. Ob desetih smo se zbrali pred društvenim domom TD Grča in se veselo podali na pot. Na poti skozi vas so se nam pridružili še zadnji zamudniki.

Šli smo po »stari« rimski cesti, skozi Kobiljek do obronkov gozda pri Valični vasi. Tu smo si na podrtih deblih nekoliko oddahnili, srknili za korajžo in nadaljevali pot. Spotoma smo imeli priložnost občudovati starodavni hrast; seveda pa brez spominske slike ni šlo.

Pot nas je nato vodila skozi vasico Orleka do Sel pri Šumberku. Tu smo si v gostilnici nekoliko oddahnili in malo pokramljali s prijazno gostilničarko. Na koncu vas so nas prisrčno pozdravili šentviški upokojenci in vam dali poskusiti domačo kapljico. Zato smo lažjih nog in dobre volje pot nadaljevali po stezici proti Trnovici. Tu so starejši člani odprave obujali spomine, kako je bilo nekoč, ko so bili še rosno mladi in so ob nedeljah hodili peš na Sela k maši, popoldne in zvečer pa k dekletom v vas.

Iz Trnovice, tu smo na Kajžarjevi domačiji tudi imeli kraj-

Prvomajsko kresovanje je zaznamovalo letošnji praznik dela na različnih koncih tudi v naši občini, kljub dežju, ki je »krasil« praznične dni. Tisto osrednje je bilo kot po navadi na Gradišču. Prireditev letos sicer ni potekala v sodelovanju z občani sosednje občine Šmartno pri Litiji, kljub temu pa so se planinci z Gradišča – žal letos brez svojega velikega prijatelja in člana Slavca Cencla – dobro pripravili na kresni večer in noč. Poskrbljeno je bilo tudi za požarno varnost, vendar ekipa PGD Šentvid, vsaj dokler ni padel mrak, sodeč po fotografiji, ni imela preveč dela.

3. POMLADANSKI POHOD PO KS DOB

V nedeljo, 7. maja, je bil lep dan, na soncu že skoraj vroč, zelo primeren pa za sprehode v naravi, za uživanje in bujnem zelenju in občudovanju stvarstva. Večina pohodnikov se nas je ta dan udeležila Florjanove maše v Šentvidu, nekaj med njimi tudi v gasilskih uniformah, potem smo svečane obleke hitro zamenjali za bolj sproščene, si nadeli nahrbtnik in se odpravili na zbornostno mesto, na cestninsko cesto v Dob. Nekaj po deseti se nas je zbralo okrog šestdeset, različne starosti; najmlajši Martin je imel komaj pet let, najstarejši ata pa si je že nadel osmi križ. Korak smo usmerili proti Malim Pecam, kjer smo pred cerkvijo sv. Lamberta naredili prvo gasilsko sliko. Nadaljevali smo pot mimo Rdečega Kala, do vodnega zbiralnika nad vasjo Sad. Tu smo si privoščili prvi postanek in si ogledovali širšo okolico, vendar kljub lepemu vremenu nismo imeli sreče, da bi naš pogled segel tja do Julijcev in da bi videli našega očaka. Med udeleženci nismo bili samo pešci; za družbo smo imeli tudi dva konjarja, kar tako za okras ali za morebitno potrebo. Naprej nas je pot vodila mimo vasi Sad, nad Podborštom in po prijazni gozdni poti smo prišli do vasi Dobravica. Tu ni smeteli na vodno oviro, kar je posledica sodobne pridobitve – avtoceste, oziroma če povem kar po domače, v podhodu pod

avtocesto stoji pol metra vode, tako da kdor tu hodi peš, mora dodatno napraviti večji ovinek ali pa predhodno naročiti prevoz s traktorjem, tako kot smo to storili na našem pohodu. Ko smo obvladali vodno oviro, smo se usmerili skozi vas Pokojnico in naprej na »hribe«, mimo zaselka Babja dolina, za vasjo Škoflje do Radohove vasi. Tu so nam pripravili tudi okrepčilo, stroške pa je poravnala KS Dob. Skupni del poti smo tu tudi zaključili, kajti od tu naprej se je vsakomur po svoje mudilo

proti domu. Po obrazih udeležencev sodeč smo bili zadovoljni, dan smo porabili za sprehod in druženje.

Upajmo, da bomo tudi v prihodnjih letih našli dovolj posluha pri predstavnikih KS za pomoč pri organizaciji in sponzorstvu pohoda. Čeprav na vabilo napišemo pohod po KS, nismo povsem natančni, kajti korak nas zanese tudi v sosesčino, in veseli smo, če se nam pridružijo naši prijatelji, čeprav niso naši krajani.

Za Klasje S.Š.

Turistično društvo GRČA Lučarjev Kal vas vabi v nedeljo, 4. junija, ob 13. uri na tradicionalno

13. OBČINSKO TEKMOVANJE KOSCEV

Sporočamo vam, da lahko tudi letos sestavite svojo ekipo, ki šteje 3 (tri) člane in tekmujete v tekmovanju koscev za lepe praktične nagrade. Če se ne boste odločili za tekmovanje, pa pridite spodbujat druge tekmovalce iz vaše in naše okolice. Prijave se zbirajo med 12. in 13. uro.

Po končanem uradnem delu pa vas na plesišče vabi

Ansambel Simona Cegljarja.
Vabljeni!

Podrobne informacije dobite na telefonu 051/339-690 (Tatjana)

PRAVILNIK ZA TEKMOVANJE V KOŠNJI S KOSO

1. Tekmovalci kosi na parceli, ki mu jo določi žreb. Parcela je velika 3x8m. Kosa mora biti normalne velikosti, vendar rezilo ne sme biti daljše od 90 cm.

2. Tekmovalci kosijo "v skončnik", kar pomeni, da kosijo v obe smeri.

3. Štarta se z dvignjeno koso na znak predsednika komisije.

4. Tekmovalci konča košnjo ob številki parcele z dvignjeno koso.

5. Kosca ocenjuje tričlanska komisija. Ocenjujeta se čas in kvaliteta, in sicer:
a. najhitrejši kosec v svoji kategoriji dobi 15 točk. Za čas, daljši od treh minut pa dobi kosec 1 točko. Ostale se porazporedi proporcionalno glede na čas. Za čas lahko dobi kosec največ 15 in najmanj 1 točko.
b. komisija ocenjuje tudi kvaliteto košnje, in sicer:

- poravnava 1-5 točk
- enakost rezi 1-5 točk
- čistost rezi 1-5 točk

Za kvaliteto dobi kosec v svoji kategoriji največ 15 in najmanj 3 točke.

Največje število točk za čas in kvaliteto je 30 in najmanjše število 4 točke.

6. Tekmuje se v naslednjih kategorijah:

a. moški: do 40 let
od 40 do 60 let
nad 60 let
b. ženske: do 50 let
nad 50 let
c. župani
d. svetniki
e. ekipe: moška
ženska

7. Tekmuje se lahko posamezno in ekipno. Ekipa šteje 3 člane, člani so naprej določeni.

8. Štartnina znaša 1.000 SIT na kosca.

9. Organizator si pridržuje pravico do spremembe pravilnika za košnjo

OH, TE SMETI

Pomlad je prišla v našo lepo deželico. Poleg mnogih lepot, ki jih lahko občudujemo v tem času, vidimo tudi marsikaj takega, česar bi se morali sramovati. Ob naših cestah lahko z grozo v očeh opazimo, kaj vse smo v zimskih mesecih zmetali skozi okna naših avtomobilov. Kar neverjetno je, da lahko, kljub temu da imamo zabojnike za smeti že skoraj pred vsakim pragom, še vedno toliko smeti odvržemo tja, kamor jih res ne bi smeli.

Gasilci PGD Dob so tudi letos, kakor že mnoga leta, organizirali pomladansko čistilno akcijo. V soboto, 8. aprila, se je pri gasilskem domu zbralo 25 krajanov Doba in okoliških vasi. Akcijo so začeli pri gostilni Klemenčič v Radohovi vasi. Od tod so nadaljevali skozi vasi Škoflje, Boga vas in Dob do železniške postaje Šentvid. Zlasti problematično je področje gozda od Doba do železniške postaje. Tu mnogi vozniki iz svoji vozil odložijo cele kartone ali vrečke smeti. "Čistilci" so nabrali za poln veliki zabojnik smeti in jih, shranjene v vreče, odpeljali s traktorjem. Žalostno pa je, da vedno že nekaj dni po čistilni akciji ležijo ob cesti tetrapaki, PVC-vrečke, pločevinke piva in še marsikaj drugega. Kljub temu se bomo še naprej trudili, v upanju, da se bo ob naših akcijah le kdo zamislil in smeti odnesel tja, kjer je prostor zanje. Veseli smo tudi tega, da se je letošnje akcije udeležilo precej mladih. Upamo, da bodo prav mladi bolj ekološko ozaveščeni in bodo znali dobro skrbeti za okolje ter ohranjati naravo.

PGD Dob

JAMARSTVO NA KRKI

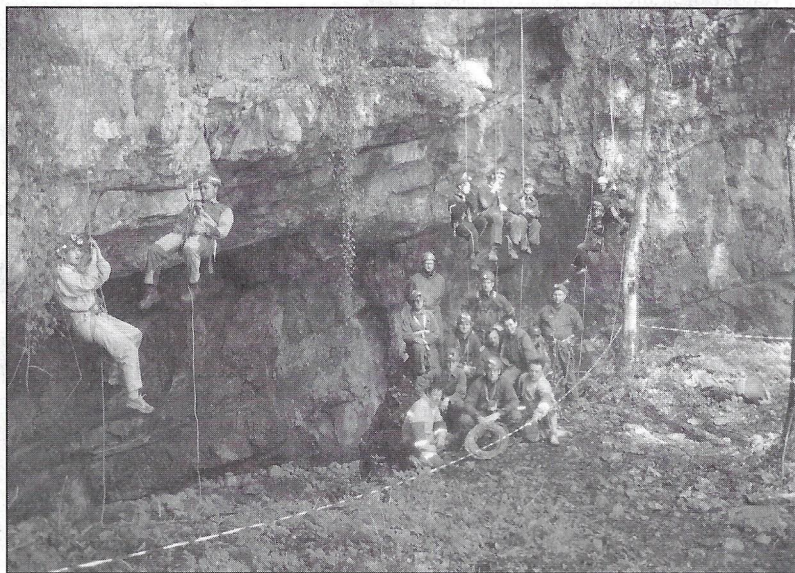
Že od nekdaj so ljudi pritegnili naravni pojavi, temačne votline in brezna. Žal pa so si le-te predstavljali po svoje. Rzne bajke in pripovedi pa nekaterih niso prepričale; stopili so v temo in odkrili čudoviti svet podzemlja.

Raziskovanje, adrenalin, odkrivanje neznanega smo po treh desetletjih obudili tudi na Krki; pri tem sodelujemo z jamarjskim klubom Železničar iz Ljubljane in jamarjskim klubom Novo mesto. Že takoj na začetku smo se prepričali, da jamarstvo na Krki ni umrlo, saj po dobrem mesecu delovanja klub šteje že 40 članov. Med njimi je nekaj izkušenih jamarjev, od jamarjskih reševalcev, potapljačev do inštruktorja jamarstva. Da so si zastavili velike in jasne cilje, se vidi že na začetku, saj že poteka tečaj za jamarja pripravnika, katerega obiskuje kar 14 zagnanih tečajnikov. Klub bo pripravil tečajnike na izpit,

ki bo letos jeseni. Želja po znanju o jamarstvu in različnih tehnikah je velika, tako da smo prepričani o njihovem uspehu. Poleg usposabljanja mladih jamarjev pa vidimo še veliko dela, saj je kraško podzemlje v našem okolišu dokaj slabo raziskano. Pred leti jamarjem zastarela tehnika ni omogočala raziskovanja, kakršnega poznamo danes. V zadnjih letih je tako napredovala, da nam omogoča vse lažji obisk in raziskovanje jam. Delo vidimo tudi v tistih jamah, ki so že bile raziskane in bi jih bilo treba

ponovno raziskati. Noben trud ni zaman, pravijo. Še tako majhen prepil lahko izda nadaljevanje kraške lepote ali odkritje nove, npr. »nedavno odkrite« jame Poltarice. Torej, na Krki se dogaja in o jamarstvu bomo še slišali. Če občudujete naravo in njene lepote in ste povrh še jamarjska duš'ca, ste vljudno vabljeni med nas. Za vse informacije smo vam na voljo na telefonski številki 040/ 549-529, Marko Pavlin.

Jamarjski klub Krka

KRAS TUDI V NAŠI OBČINI

Dobska uvala (tudi ravan) je ena izmed netipičnih kotanj vzdolž t.i. Dolenjskega podolja, kjer prevladuje kontaktni kras. Nahaja se v vzhodnem delu naše občine in se razteza med naseljema Zagorica in Dob, po katerem se tudi imenuje. Preko njenega dna je speljana avtocesta (cestninska postaja). Med naseljem Dob in avtocesto je »požiralno« območje za visoke vode bližnjega potoka, ki ima že nekatere kraške poteze. Vode, ki pritekajo s slabše prepustnega zaledja, pri Dobu ponikajo in podzemno odteka v izviri Krke, deloma Prečne. Pri Dobu ponika Šentpavelski potok, ki se ob nizkih in srednjih vodah porazgubi v tla, ob močnejšem deževju pa zaradi svojstvenosti območja tudi poplavlja. V dobsko uvalo se stekajo vode s Šentviške kotline in južnih obronkov Posavskega hribovja. Poplave se pojavijo zaradi majhnega strmega potoka, plitve struge in omejenih ponornih zmoglosti, glinasta ilovica pa še dodatno preprečuje odtekanje vode.

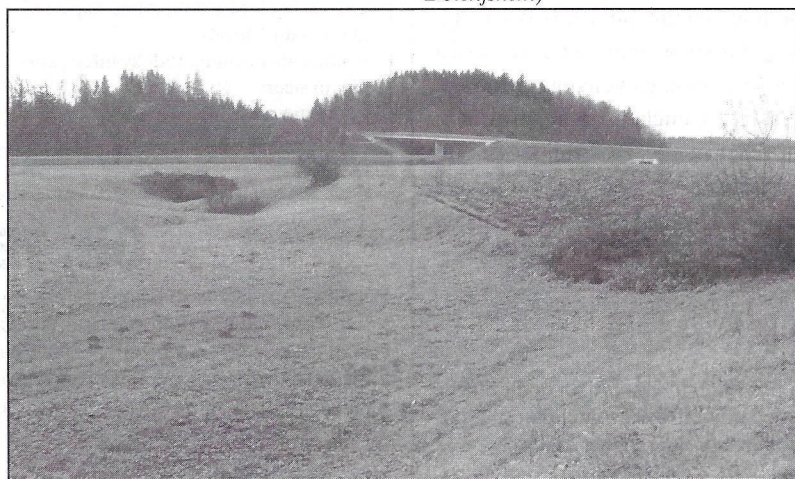
Prva regulacijska dela so od tu znana iz časa med obema vojnama. Rezultat le-teh je viden tudi na fotografiji. Gre namreč za enega od treh požiralnikov

– 10 metrov globoko Gačjekovo jamo. V strokovni literaturi se tako urejen požiralnik imenuje »kativotron«; to je starogrška beseda, ki preprosto pomeni požiralnik, ponor. Dejansko gre za navpičen ponor v živi skali (prepustnem apnencu), umetno razširjen in urejen ter opremljen z mrežo proti plavju. Njegov osnovni namen je povečanje odtoka in s tem zmanjševanje poplav. Na tak način je bilo na Slovenskem

urejenih največ požiralnikov v 19. st. Najbolj znane in večje od teh so gotovo Putickove štirne na Planinskem polju. Do ponorov pri Dobu vodi umetno razširjena struga, in ker so večinoma »neaktivni«, so zanimivi za ogled.

Sabina Miklavčič

Delno povzeto po: Darja Gros, Upravičenost regulacij vodnih tokov na kontaktnem krasu (primer dobske uvale na Dolenjskem)

NOVI MINIATURNI ZVONOVI V ŠENTVIDU PRI STIČNI

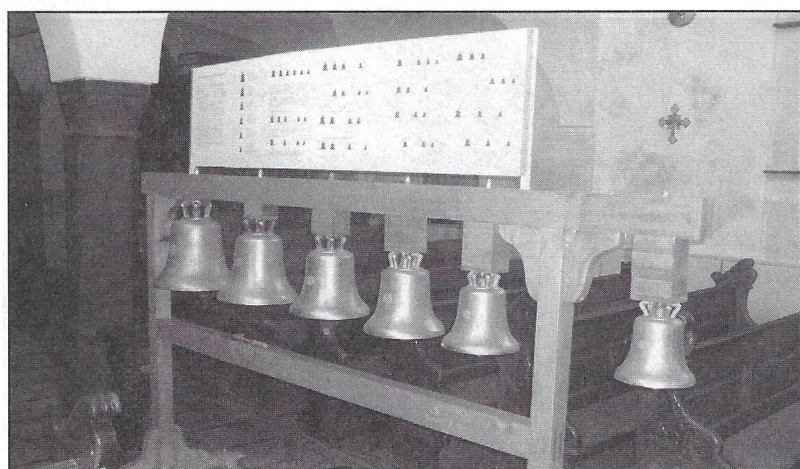
V letošnjem aprilu smo šentviški pritrkovalci dobili komplet šestih novih miniaturnih zvonov. Ta je dopolnil pet mini zvonov, ki smo jih imeli od lanskega avgusta. Novi zvonovi poleg glasovne natančnosti v primerjavi s prejšnjimi bolj ustrezajo tudi glede površinske obdelave. Prvi komplet

je bil površinsko zelo porozen, zato smo se z livarno Perner dogovorili za začasno rešitev, dokler ne vlijeje novih zvonov. Novi komplet tako bogati tudi raznolikost uglasitev, saj smo z dodatnim šestim zvonom poleg veselih durovih uglasitev dobili tudi tiste otožnejše, molovske. Na to, da

je ulivanje miniaturnih zvonov zares zelo težavno, nepredvidljivo in dolgotrajno delo, kaže tudi dejstvo, da je od začetka akcije nakupa poteklo že dobro leto in pol. Lastnik livarne g. Perner je priznal, da je bilo ulivanje takih mini zvonov velik izziv tudi za njih, saj so kljub dolgoletni tradiciji in izkušnjam, ki jih imajo, morali pošteno zavihati rokave, da so jih izdelali.

Morda smo na trenutke že obupali v pričakovanju nove pridobitve. A čakanje se je izplačalo. Zdaj imamo zares odličan komplet šestih miniaturnih zvonov, ki ga bomo z veseljem uporabljali. Seveda je pred nami še veliko dela, saj bo treba narediti še ustrezno ogrodje, da bomo na zvonove lahko pritrkavali in jih uporabljali za vaje in nastope. Vendar zdaj, ko so »doma«, tudi izdelava ogrodja ne bo več pretežka naloga.

Jože Mehle

LETOŠNJI SPOMINI OB SPOMENIKU TALCEM

Spomini, besede, vzkliki, solze in petje – takšna je bila letošnja slovesnost pri spomeniku talcem v Radohovi vasi, s katero so se številni navzoči spomnili dogodkov izpred 60 in več let ob slovenskem državnem prazniku, dnevu boja proti okupatorju. Na prireditvi, ki jo je pripravilo Območno združenje Zveze borcev Grosuplje v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica, Javnim skladom za kulturne dejavnosti in OŠ Ferda Vesela iz Šentvida, je slavnostna beseda pripadla županu Jerneju Lampretu. V svojem nagovoru je poudaril, da spomini še živijo in morajo živeti, ne le za nas, temveč za mlade, da bodo znali ceniti delo tistih, ki so se borili za svojo domovino. Vsak, ki se je zanj boril, je lahko danes na to ponosen, seveda pa so se kot v vsaki vojni tudi v tej dogajale slabosti, ki jih je treba obsoditi tudi zdaj, ko so spomini že obledeli in mnogih udeležencev ni več.

Predsednik Območnega združenja Zveze borcev Grosuplje Franc Štibernik se je v svojem nagovoru zahvalil sodelujočim na proslavi, še posebej pa šoli in prizadevnim učiteljicam, ki sodelujejo pri pripravi programa.

Slovesnost je minila v prijetnem pomladnem vzdušju, pripadniki slovenske vojske so odkorakali in slovesna kulisa praporov Zveze borcev, veteranov vojne za Slovenijo in domačih gasilcev se je zložila do naslednjega shoda in naslednjih spominov.

ms

LETOVANJE OTROK V LETU 2006

Rdeči križ Grosuplje bo letos od 10. do 20. julija organiziral desetdnevno zdravstveno letovanje otrok za področje občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v Mladinskem zdravilišču Debeli rtič.

Starši iz Občine Ivančna Gorica, ki želijo poslati svojega otroka na letovanje, morajo lastnoročno izpolniti prijavnico, ki jo bo otrok lahko dobil med 15. in 19. majem 2006 v tajništvu šole ali pri svetovalni službi.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj učenci vrnejo v tajništvo oz. svetovalni službi najpozneje do 19. maja 2006.

Število otrok, ki bodo lahko letovali, je omejeno. Prednost bodo imeli otroci, ki pogosteje obolevajo ali izhajajo iz socialno ogroženih družin.

Ekonomsko ceno letovanja bomo krili iz sredstev, ki jih v ta namen dobimo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – OE Ljubljana – in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo prispevali starši. Ker priprave na letovanje še potekajo, bo znesek prispevka staršev napisan na prijavnici za letovanje.

Otroci, ki jim bo odobreno letovanje, bodo na dom prejeli položnico o doplačilu med 19. in 21. junijem 2006.

Otrokom, ki v tem času ne bodo prejeli položnice na dom, letovanje ni odobreno.

RAZPIS ZA VODITELJE IN PEDAGOŠKEGA VODJO NA LETOVANJU 2006

OZ RK Grosuplje organizira desetdnevno letovanje na Debelem rtiču v času od 10. 7. do 20. 7. 2006. Za voditelje otrok in pedagoškega vodjo vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete, višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naslov: RKS Območno združenje RK Grosuplje, Taborska 6, 1290 Grosuplje.

Prijave sprejemamo do 9. junija 2006.

Izbrane kandidate bomo povabili na razgovor do 23. junija 2006. Tisti ki ne bodo izbrani, na razgovor ne bodo vabljeni.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

IZ DELA KO RDEČEGA KRIŽA IVANČNA GORICA

OBISKALE SMO NAŠE JUBILANTE

V marcu smo članice Krajevne organizacije Rdečega križa Ivančna Gorica obiskale gospo FINI ZUPANČIČ, ki je praznovala svojih 90 let.

Poznamo jo kot gostilničarko od leta 1939 pa vse do 1946, ko je za dobro našega kraja zaprla svojo gostilno in vanjo kot v internat sprejela dijake, katerim je kuhala ter jih oskrbovala.

Tako nam je tudi omogočila, da smo v naš kraj dobili prvo gimnazijo, ki je brez nje še danes ne bi bilo v naši občini. Ko je število dijakov presegllo njene kapacitete, se je internat selil v prostore Samostane Stična.

Nati je vse do leta 1976 nadaljevala z gostinsko dejavnostjo, zato se je mnogi še danes radi spominjamo, saj smo se večkrat poveselili v njeni gostilni na Malem Hudem.

Gospa Fini je tudi najstarejša ustanoviteljica Gasilskega društva Hudo-Ivančna Gorica.

Danes je čila in zdrava, vedno nasmejana in zase skrbi sama.

Le tako naprej, spoštovana gospa Fini!

4. maja 2006 pa je 90. rojstni dan praznovala tudi gospa ANGELA

KASTELIC iz Metnaja.

Zdravje ji ne dopušča (potrebuje redno zdravstveno oskrbo), da bi živel v domačem okolju, in tako je že 20 let v Domu starejših občanov na Grosupljem.

Mirna, potrpežljiva, z vsem zadovoljna in čilih misli, se še vsega dobro spominja za nazaj.

Vesela je vsakega obiska svojih nedanjih sosedov, znancev, prijateljev ter župnikov, ki poskrbijo za njeno duševno hrano.

Predvsem pa je vesela svojih hčera, zeta, vnuka in pravnukov. Hčerke ji vedno rade prinašajo domačo hrano, kot so žganci, jurčki in krhlji.

Tudi rojstni dan je preživela skupaj z njimi in z zdravstvenim osebjem. Zapeli in nazdravili so s pesmijo Kolkor kapljic, tolko let.

Gospa Angelca, tudi Krajevna organizacija Rdečega križa Ivančna Gorica vam želi vse najboljše!

*Predsednica KORK Ivančna Gorica
Lojzka Sever*

V gostišču Pri Frenku v Ivančni Gorici smo 30. marca letos podelili priznanja in plakete zvestim krvodajalcem. Žal se vsi vabljeni srečanja niso mogli udeležiti, zato smo jim priznanja poslali po pošti. Ti so: Gregor Laznik 5x, Marko Hrovat 5x, Dušan Markelj 20x, Janez Radoš 15x, Boštjan Ostanek 15x, Zlatko Novak 30x, Janez Požar 15x.

Vsem še enkrat iskrena hvala in prejmite naše čestitke!

Z leve proti desni zadaj: Stanislav Gjerek (daroval 25x), Jože Kosem (35x), Iztok Bevc (5x), Joško Hrovat (20x) Prva vrsta: Anica Korpar (35x), Simona Kaurin (5x), Marija Kralj (10x)

Na izredni krvodajalski akciji, ki je bila 13. aprila 2006 v Ivančni Gorici, se je odzvela udeležilo 172 oseb.

KOSMATINCI – NEKAJ ZANIMIVOSTI

Ljudje si ta svet delimo z mnogimi živimi bitji. Zaradi raznolikosti je svet lepši, vsako bitje ima svoj čar in svoje mesto na našem planetu, vsako živo bitje je neponovljivo in bi nam moralo biti sveto. Eno od bitij, katerega življenje se tesno prepleta z našim, je pes. Naj nanizam nekaj zanimivosti, ki so mi posebej dobro znane, saj sem ob razpisnem delu tudila, kaj pes psa – reševalca in inštruktorica za šolanje reševalnih psov.

Domovina psa naj bi bila Azija, od tam pa se je razširil po vsem svetu. Njegova zunanost in duševnost sta

se spreminjali najprej le glede na spremembo okolja, nato se je vmešal človek s svojimi potrebami in pozneje tudi z modnimi muhami. Pes je edina žival, ki je človeku ni udomačil, ampak je z njim zaživela v aktivnem sožitju. Obstajajo teorije, da se moramo za svojo visoko zmožnost abstraktnega mišljenja zahvaliti ravno druženju s psom; ta je prispeval odlični voh in sluh, človek pa je lahko razveljalec muš, človek, namenjen "človeškemu" načinu mišljenja. Prvi zgodovinski "zapis" o druženju s psom je jamska slika lovca s psom, 7000 let pred našim štetjem!

Pes je bitje, ki se izjemno hitro in lahko prilagaja spremembam v okolju in je zato ostal človekov spremljevalec – tako nomadom kot tudi odtujenemu mestnemu človeku, ki si z njim olajša vrnitev k čim bolj naravnemu načinu življenja. Žal pa je v razvoju človeške družbe postal tudi lastnina in varuh imetja; človek ga je marsikje izločil iz svojega "krdela", zato je končal na verigi, v pesjaku, brez pristopa k svojim ljudem, kar v njem nemalo krat spodbudi občutek ogroženosti in agresijo. Zavedati se moramo, da je že gotovo dejstvo, z dokazi potrjeno, da je pes samostojna osebnost, ki

se zaveda svojega bivanja. Sposoben je tudi razmišljanja in sklepanja, uči se iz izkušenj.

PES – REŠEVALEC

Tudi pri nas v Sloveniji je delo s psi – reševalci dobro razvito in organizirano. Vodniki psov smo prostovoljci, organizirani v enotah reševalnih psov v okviru kinoloških društev, smo pa pripadniki Civilne zaščite. Psi in vodniki se šolajo za reševanje izpod plazov, ruševin in za iskanje pogrešanih.

Šolanje je zelo intenzivno – vodnik mora sam opraviti številne izpite (ne-

varnosti v gorah, nevarnosti v ruševinah, osnove vrhne tehnike: sposoben mora biti premagovati ovire s plezanjem s pomočjo vrvi, z orientacijo in topografijo na terenu, z uporabo kompasa in karte, opravi mora radiomaterski tečaj z uporabo postaja in tečaj prve pomoči tako psu kot človeku. Vodnik in pes skupaj opravita izpite iz poslušnosti (tudi vodenje psa na daljavo), ki zajemajo iskanje oseb v ruševinah, v plazovih in na terenu (gozdovi, rudniki, jame ...).

O poteku našega dela s psi – reševalci pa več prihodnjic!

Tonja Gomzi - Hrabar, dr.med.

ČUSTVOVANJE PTIC

K pisanju tega prispevka me je spodbudilo razmišljanje gospe Mihaele Zajc Jarčeve, ki je v prejšnji številki Klasja pod naslovom Ptice prijateljice opisala nekatera svoja opažanja o divjih pticah. Drobna plašna ptička samotarka, ki ima po vratu in prsni rjasto rdečo barvo, po hrbtu in krilih pa je pepelnato siva, je taščica (gospa Mihaela jih je opisala kot drobni rdeči ptički). Ta ptica očitno živi samotarsko življenje, ker je še nikoli nisem videl v paru ali da bi se družila z drugimi divjimi pticami, kot so vrabci, sinice, ščinkavci ob zimskih krmilnicah. Človeškim bivališčem se tudi pozimi redko približa, prileti pa obvezno en dan ali nekaj dni pred sneženjem in se včasih pokaže tudi na oknih človeških bivališč. Kot da bi nam hotela sporočiti: snežilo bo. V tridesetih letih, kar opazujem to drobno ptičko, odkar smo se vselili v

lastno hišo z vrtom, se še niti enkrat ni zmotila s svojo napovedjo. Prileti pa pred vsakim sneženjem, čeprav je včasih ne opazimo, in ostaja ob človeških bivališčih samo, dokler se vreme ne stabilizira. Če bi naši vremenslovci navezali stike s to ptico, bi veliko zanesljiveje lahko napovedali vsako sneženje, in to nekaj dni vnaprej, kot ga napovedujejo doslej.

Je pa ta ptička zelo drobna in plašna, tako da jo je težko posneti v naravi. Posnel sem že veliko divjih ptic, ki k nam pozimi priletajo z barvami, kjer je v okolici Ljubljane velik naravni biotop za ptice. Včasih pred mrakom opazujem cele jate kavk, vran in drugih večjih ptic, kako se z dnevene pašne na bratu vračajo na prenočevanje pri Rožniku in Šišenskem hribu. Seveda, na barju ni varnih prenočevališč kot so košate smreke in jelke

na območju Rožnika.

Na priloženi sliki prikazujem siničkinega mladiča, ki se je izvalil v leseni valilnici za ptice moje izdelave na našem vrtu neposredno ob terasi in to nekaj dni po tem, ko se je speljal iz gnezda. Samček je samički ves čas leženja jajčk in pozneje ob valjenju ob večerih vneto prepeval iz krošnje hruške na vrtu v neposredni bližini. V kletke zapirati ptičev pa ne maram, ker so ptice že same po sebi simboli svobode sinjih višav.

Največ izkušne imam seveda s kosi, ki se človeku ne bojijo, ki se radi krmijo in celo gnezdi v neposredni bližini človeka. Pri kosih sem še posebej opazoval njihovo nepremično ždenje na eni nogi. Drugo nogo imajo ob tem potegneno pod perje na trebuhu. Tako pozo je opazil v zimskem času, če je posebno turbno, oblačno in mrzlo vreme. V začetku sem mislil, da gre za varčevanje s telesno toploto in zaščito drobnih

nogic pred mrazom, čeprav je znano, da imajo ptice številne kapilarne obvodnice na nogah in krempljih, da jih ogrevajo in obvarujejo pred zmrzlinami ob hudem mrazu. Pozneje sem opazil zavzemanje popolnoma enake poze ždenja na eni nogi sredi tople pomladi pri kosovki, ko so ji poginili mladiči. Verjetno jim je prinesla deževnike, zastrujene s sredstvom za zatiranje polžev na vrtovih.

Cele ure je preždel v taki pozi na vrtni ograji, kljub temu da je vse narokov vrvelo živahno življenje. To me je navedlo na misel, da ptica s tako držo izraža tudi svoja čustva, in to žalost, tako kot z veseljem prepevanjem izraža veselje. Bil sem tako zavzet, da sem hotel o tem svedom opazovanju govoriti na ornitološkem kongresu, ki je bil pred dvema letoma v Ljubljani. Pred tem sem se posvetoval s strokovnjakom, ki je bil na Biološkem inštitutu kot strokovnjak za ptice, čeprav, kolikor je meni znano, se je

podrobneje ukvarjal predvsem s čebelami. Ta mi je vzel vso korajžo, da prispevka za kongres potem nisem prijavil, češ da ptice to delajo iz dolgočasje. Pozimi nimajo kaj početi, če pa jim poginejo mladiči, prav tako nimajo kaj početi, ker so prenehali intenzivno krmiti mladiče.

Vsekakor kruta, in rekel bi dokaj mehanična trditev, za katero pa ne verjamem, da je resnična. Kot da nimajo vsa živa bitja razvitega tudi čustvovanja, le da ga izražajo na različne načine. Edina skupna stvar teh dveh mojih opažanj pri kosih ob zelo različnih časih in na enak način (ždenje na eni nogi) je bila žalost, zato menim, da s takim ždenjem na eni nogi ptice izražajo žalost. Kar spomni se svojega razpoloženja pozimi ob posebno oblačnih dnevih in razpoloženja ob izgubi katerega od svojih dragih.

Valentin Skubic

PRAZNUJMO SKUPAJ

Vzhodni krak križnega hodnika med obnovo (foto januar 2003).

V letu 2006, ko praznujemo 870-letnico izdaje ustanovne listine Stiške opatije (izdana konec leta 1136) in 850-letnico posvetitve samostanske cerkve (8. 7. 1156), Slovenski verski muzej pripravlja v maju in septembru 2006 serijo ekskluzivnih vodstev uglednih strokovnjakov, s katerimi želimo strokovno in širšo javnost na poseben način seznaniti z bogato zgodovino najstarejšega še delujočega samostana na Slovenskem.

Poudarek bo na predstavitvi najnovejših raziskav v križnem hodniku stiškega samostana. Celostno zastavljeni restavratorsko-konservatorski posegi, ki so od leta 1996 do 2004 potekali v križnem hodniku pod vodstvom Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorskega centra, so dali izjemne rezultate o prvotnem izgledu

stiškega samostana. Nepričakovana odkritja nam stavbno zgodovino stiškega križnega hodnika in s tem celotnega srednjeveškega samostanskega kompleksa kažejo v novi, še bogatejši luči. K sodelovanju smo povabili strokovnjake s področja arhitekture, umetnostne zgodovine in arheologije.

- Mateja Kavčič, univ. dipl. inž. arh., arhitektka-restavratorica na Zavodu za varstvo kulturne dediščine, Restavratorskem centru, nam bo predstavila obsežne restavratorske posege v križnem hodniku, ki jih je vodila v letih 2000–2004 (predavanje bo v maju).
- Mag. Mija Oter Gorenčič, asistentka – mlada raziskovalka na Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta Znanstven-

noraziskovalnega centra SAZU, nam bo spregovorila o izjemni pomembnosti pred romskim odkritih fragmentov romanske plastike iz križnega hodnika stiškega samostana. S svojo izjemno kvalitetno kamnoseško izdelavo in s svojim okrasjem jih lahko zanesljivo primerjamo z najkvalitetnejšimi kosi cistercijske stavbene plastike 12. stoletja v zahodni Evropi (predavanje bo v maju).

- Dr. Marko Frelih je leta 2003 v križnem vrtu vodil arheološke raziskave, seznanil pa nas bo tudi z arheološkimi najdbami na področju samostanskega kompleksa (predavanje bo v septembru).
- Dr. Robert Peskar, direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, nas bo kot eden vodilnih poznavalcev srednjeveške arhitekture na Slovenskem popeljal po romanski stiški baziliki (predavanje bo v septembru).

Predavanja bodo trajala eno uro. Nato bo možen tudi ogled Slovenskega verskega muzeja in njegovih bogatih zbirk ter nagrajene razstave Zgodovina krščanstva na Slovenskem.

Informacije o natančnejših terminih ekskluzivnih vodstev dobite pri uravi Slovenskega verskega muzeja na telefonski številki 78 77 100.

Vljudno vabljeni! Vstop prost.

Slovenski verski muzej
Stična 17, 1295 Ivančna Gorica

ODPRTJE PARKA P. SIMONA AŠIČA

9. junija ob 18. uri bodo pred samostanom v Stični odprli spominski park p. Simona Ašiča. Ob tej priložnosti bo tudi odkritje in blagoslov njegovega doprsnega kipa. Po nagovoru opata dr. Nadraha bo v krajšem glasbenem programu akademijske glasbe pod vodstvom prof. Toneta Potočnika izvedel nekaj koralnih skladb. Po otvoritveni slovesnosti se bodo udeleženci v sprevedu odpravili v stiško baziliko, kjer bo ob 19. uri spominska mašna daritev za p. Simona.

10. junija ob 9.00 se bo začel vseslovenski zeliščarski dan, ki se ga bodo udeležili predstavniki zeliščarskih društev iz vse Slovenije in celo gostje iz tujine. O pomenu p. Simona Ašiča bo spregovoril magister farmacije in slavljencev dobri prijatelj ter sodelavec, mag. Jože Kuklan. Čez dan se bodo vrstile tudi delavnice, na katerih bodo udeleženci v skladu s svojimi interesi lahko prisluhnili različnim zeliščarskim temam in si izmenjali izkušnje s tega področja. Srečanje se bo zaključilo ob 15. uri.

Vabljeni!

M.A.Ficko

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE,

Kidričeva ulica 2;

tel.: 07/34 82 100 (104), www.ciktrebnje.si

Tečaji, ki se izvajajo:

za voznike viličarja, upravljalce TGM ali dvigal;
tečaji tujih jezikov (brezplačno testiranje),
računalništva.

Še vedno se lahko vpišete v različne 3- in 4-letne
srednješolske programe ter v osnovno šolo za
odrasle (brezplačno).

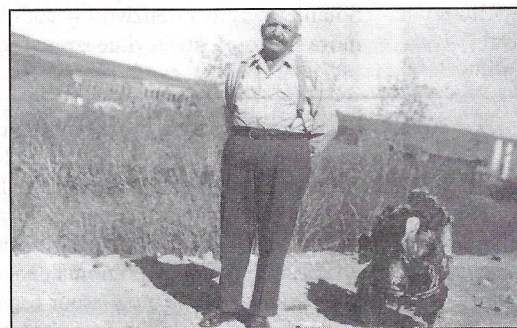
EF. Ljubljana izvaja na CIK Trebnje visokošolski
program VPŠ – študij na daljavo (3+2).

Zbiramo prijave za študijsko leto 2006/2007.

MED NEBOM IN ZEMLJO

III. DEL: ČEZ MORJE V OBLJUBLJENO DEŽELO

Oče Franc Ašič je z v Idriji prisluženim denarjem nakupil za svoje delo potrebno orodje in si na posestvu postavil manjšo kovačijo. Žal je bil zaslužek le občasen in skromen. Konj v teh krajih ni bilo veliko, saj so bile kmetije revne in so imele komajda kakšno kravico in nekaj kokoši. Naj je hotel ali ne, moral se je ukvarjati tudi s kmetijo, da so preživeli. Če je bila letina slaba, je bila stiska toliko hujša. Mati je sicer po svojih močeh tudi prispevala v družinski proračun, saj je tu in tam zaslužila kačevala s šivanjem, vendar se njihovo življenje ni bistveno izboljšalo. Oba pa sta želela, da bi njuni otroci živeli bolje kot onadva, z manj muke in skrbi. Ob je misli, da se utegne družini v prihodnje še povečati, se je oče Ašič odločil: odšel bo za nekaj let v Ameriko, tam bo s pridnostjo in znanjem prislužil dovolj denarja. Nato se bo vrnil in nikoli več ne bodo revni. Lahko bodo zamenjali slamnato streho, popravili hišo in dokupili nekaj zemlje. Morda bodo otroke celo šolali ...

Fotografija, ki jo je poslal oče iz Amerike. Še je nasmejan, poln življenja in upanja na boljše čase.

V Ameriko je oče odpotoval 1. 1910. Ni slutil, da domačih ne bo nikoli več videl. Žena Minka je ostala na kmetiji sama s štiriletnim Pepijem in komaj rojeno Marijo. Franc Ašič je resda ušel morji, ki se je štiri leta pozneje razbesnela v Evropi, saj bi bil 35-leten gotovo vpoklican. Vendar mu ni ostalo nič prihranjenega. V Ameriki ga je čakala bridka izkušnja. V svojem poklicu ni dobil dela. Amerika ni potrebovala obrtnikov, ki natančno, vestno in z ljubeznijo opravljajo svoj posel, pač pa le ceneno delovno silo za svoje rudnike in tovarne. Moral si je torej poiskati drugo delo in upati, da se bo čez nekaj let s prihranki že lahko vrnil domov.

Že takoj na začetku je pridno pošiljal denar, s katerim si je družina doma lajšala težko življenje. Žena Minka se je izkazala za razsodno in odločno žensko. Denar je

spretno obračala, tako da niso trpeli pomanjkanja; pozneje je dokupila celo nekaj zemlje. Otroka sta rasla, in ko se je v Evropi začela vojna, je najstarejši, Pepi, že moral v šolo. Vojna jim je spremenila skromno, a vendarle mirno življenje. Može so odhajali na fronto, prihajali so civilni begunci, ki so jih evakuirali z ogrožene Goriške v notranjost notranjeavstrijskih dežel. Oče v Ameriki seveda ni čutil vojne, čeprav je Amerika leta 1916 že posegla v spopad. V takih mednarodnih razmerah ni bilo mogoče misliti na povratek. Vsa leta je družini pošiljal prihranke in z gledno skrbel zanj. Ko je ob koncu prve svetovne vojne sin odšel v Stično, da bi se šolal na gimnaziji, je prispeval tudi za njegovo šolanje in oskrbo v samostanu. Najlepši dokaz njegove ljubezni do družine pa je dejstvo, da je ob sinovi novi maši poskrbel za novomašni kelih, čeprav ni bil najbolj navdušen nad njegovo odločitvijo, da postane ne le duhovnik, ampak celo redovnik.

Očetovo življenje v Ameriki pa se je obrnilo v žalostno smer. V rudniku je prišlo do nesreče, pri čemer je očeta Ašiča podsulo. Še svoje življenje je ostal težak invalid. Nikoli več se ni vrnil k svoji družini, saj ji verjetno ni želel biti v breme. Na pomlad leta 1961 je 81-leten za vedno zaspal v svojem naslanjaču. Pokopali so ga v mestecu Thermopolis, ki je kakih 100 km oddaljeno od Yellowstonskega narodnega parka.

Pepijevo otroštvo

Mama Minka je po odhodu moža v Ameriko ostala prepuščena svoji pridnosti in iznajdljivosti. K sreči sta ji bila v pomoč brat Jakob in sestra Malka. Nobeden od njiju namreč ni imel svoje družine. Jakob je bil Pepijev krstni in pozneje birmanski boter. Po svojih močeh je nadomeščal odsotnega očeta. Teta Malka se je v Ljubljani izučila za kuharico; bila je v službi kot gospodinjica pomočnica pri premožnejših ljubljanskih družinah. S svojim zaslužkom je nesebično gmotno podpirala svoja nečaka. Takih tets v tistem času ni bilo malo. Prenekateri od naših izobražencev, posebej od tistih, ki so prihajali iz revnejših kmečkih okolij, je bil deležen takšnih »študentskih«.

Mali Pepi je kmečkih otrok preživljal na paši. Kot toliko drugih kmečkih otrok je preživel in pomagal pri delu. Prijateljeval pa je najraje je s svojim soimenjakom Ludvetom Ašičem iz bližnjega Jerič Dola. Ludve je bil štiri leta mlajši od njega. Bil je blage narave in na nek način leta s Pepijem dopolnjevala. Ludve je namreč Pepija imel za neke vrste varuha in starejšega brata, tako se je Pepi ob njem čutil pomembnega. Ludvetovi starši so bili premožnejši kot njegovi, vendar se Ludve

Družina Ašič ob koncu prve svetovne vojne. Oba otroka, Pepi in sestra Marija, stojita ob sedeči materi Minki, takrat odsotni oče Franc pa je dodan s pomočjo fotomontaže.

iz Pepijeve revščine nikoli ni norčeval ali mu dal vedeti, da je on »imenitnejši«. Nikoli se nista sporekla, tudi pozneje ne, ko sta oba postala cistercijana. Eden je postal p. Simon, drugi pa p. Rafael, poznejši stiški opat dr. Rafael Ašič.

Pepi ni bil razvajen. Otroci so pri Ašičevih morali poprijeti za vsako delo. Tudi hoditi v šolo v oddaljeno Brestanico, zanj ni bilo težko, čeprav so morali pešati po vijugastih kolovozih tudi več kot dve uri v eno smer, nazaj pa so včasih hodili tudi po tri ure. V brestaniško šolo je namreč pot vodila pretežno navzdol, domov pa navzgor. Ko je zapadel sneg, so bile poti skoraj neprehodne. Ko je nekoč neka deklica v snegu zagrala in skoraj zmrznila, je brestaniški ravnatelj po zdravi pameti razsodil, naj začno hoditi otroci iz oddaljenih vasi v prvi razred šole z osmimi leti, ko bodo večji in vzdržnejši. In tako je Pepi začel s šolo šele pri osmih letih in pol. Ker pa je bil navdušen vedoželjen, mu osma ni bila zoprna, tudi mu ni delala večjih težav. Brž ko se je naučil branja, že je prebral vse, kar mu je le prišlo v roke. Rad je hodil k Ludvetu, ker si je nam lahko izposojal časopise in knjige, ki jih si imeli tarabne Ašičevi iz Jerič Dola. In vedno pogosteje so se mu misli ustavljale tudi ob »molčeh menihih« na brestaniškem gradu, ki boja preživljajo dneve ob prebiranju knjig ...

M.A. Ficko

DOMOZNANSKA GALERIJA

JOŽEF KEK

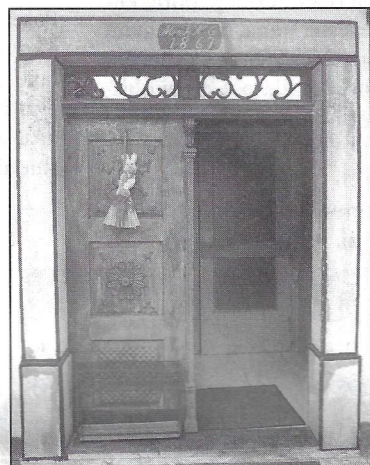
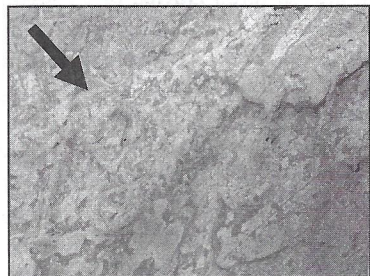
(1796–1855)

NABOŽNI PISATELJ IN
LEKSIKOGRAF IZ STIČNE

KEKOV ROD NA VRHU

Sredi 18. stoletja je stiška opatija imela v svojem gospodstvu 1.129 hasnovalec (uporabnikov, koristnikov) urbarialne zemlje. Med najmanjša urbarialna naselja je sodil tudi Vrh (an Perg) pri Grižah (Greiss), ki je štel le dve hiši (družini). Ena od njih je bila Kekova, morda pa celo obe. Malo naselje proti vzhodu od Griž ločijo njive, senožeti in nekaj gozda, proti jugozahodu pa se je že čisto povežalo z Virom (lokalno tudi Virje). Danes je tudi uradno del tega kraja, hiša pa nosi številko 33.

zvezek 5, 1831, skupaj s študijo dr. Michahellesa. Kekovem pričevanje je bilo po Stratilovemu mnenju pomembno in naravoslovno pomembno, kar potrjuje tudi poznejša znanstvena literatura.

Številna družina Kekovih, ki je še v devetnajstem stoletju živela na Vrhu, je nesrečno izumrla. Matične knjige (status animarum) izkazujejo, da je med letoma 1836 in 1866 umrlo kar dvanajst otrok in odraslih. Zadnji se je 1836 rodil Anton Kek, a še istega leta umrl, star komaj dva meseca. Gospodar Janez (Joanes, Johan), rojen 1786, je umrl leta 1854. Na sprednji strani velikega hleva (štale) je le kakega pol metra od tal vzdignjen kamen z vklesano letnico 1851, torej še iz njegovega časa. Na podu nasproti hlevu pa je na lesenem tramu vrezan napis Jožef Kek in letnica 1855. Ta že pripada Johanovemu sinu, ki je edini preživel. Rodil se je leta 1834 in se 1853, leto dni pred očetovo smrtjo, poročil z Marijo Rus, sosedo z Vira. Umrl je 1866 brez otrok. Odtlej se pojavlja le še vdova Marija Kek. Njeni začetnici MK in letnica 1867 sta vklesani na kamnito preklado nad vhodnimi vrati v glavno hišo.

Janez Kek se je zapisal v zgodovino kot prvi pričevalec o živorodnosti človeške ribice (močeril, Proteus anguinus). 20. junija 1825 je namreč želel prodati okrajnemu sodniku Gregorju Katraschnigu v stiškem samostanu, kjer je takrat sodnik imel svoj sedež, živo človeško ribico, ki jo je imel v steklenici vode. Po njegovem zatrjevanju naj bi nekoliko prej že ujeta rodila žive mladiče. Ko je za to izvedel Joseph Heinrich Stratil, ugleden pravnik, cesarsko-kraljevi uradnik v Ljubljani in vnet raziskovalec človeške ribice, je takoj pohitel v Stično in že 26. junija pred pričami izdelal podroben zapisnik (protokol) o tem, kako je Kek našel ribico in kako je porodila žive mladiče. Zapis je bil v celoti objavljen v strokovni naravoslovni reviji Isis,

VRHOVČEV ROD NA VRHU

Marija Kek je morala biti sorodnica Vrhovčevih, ki so živeli v Meki-njah in na Viru, kajti bila je botra kar petim njihovim otrokom med letoma 1870 in 1877. O tem, kako je Kekova kmetija prišla v roke Vrhovčevi družini, še nimamo zanesljivih podatkov, vendar najverjetneje z nakupom. Vrhovčev praded naj bi po enem izročilu posestvo kupil s prihranki, ki jih je zaslužil v Ameriki, po drugem pa s cekini, ki jih je našel v škarpi. Zanimiva je povezava novih lastnikov, ki so svoj priimek Vrhovec dobili prav po Vrhu pri Višnji Gori, od koder so nekoč prišli, potem pa se naselili na Vrhu nad Virom in tu še zmeraj živijo ter nadaljujejo svoj rod. Prvi Vrhovec se je rodil na Vrhu št. 6 šele leta 1889.

DUHOVNIK, NOTAR IN
KANONIK JOŽEF KEK

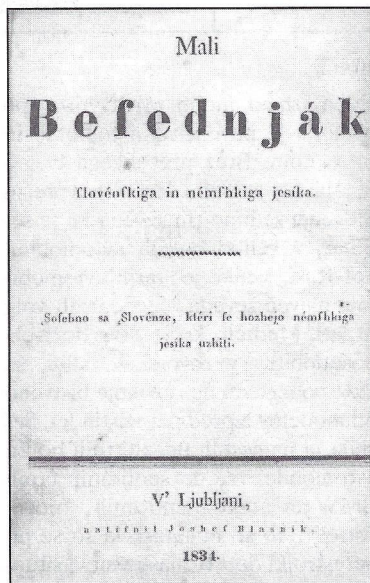
Jožef Kek, ki je imel ob omenjenem Janezu (Johanu) še nekaj bratov in sester, se je rodil 29. januarja 1796,

istega leta kot znameniti čbelačar Miha Kastelic v Gorenji vasi. Slovenski biografski leksikon navaja, da se je rodil v Stični, kar povzema tudi zgodovinar stiškega samostana Jože Gregorič. Podatek je treba popraviti, ker rojstni list izkazuje, da se je rodil na Vrhu. Gimnazijsko in licejsko šolanje je gladko opravil v Ljubljani, prav tako tudi študij teologije in bil pri 23 letih leta 1819 posvečen v duhovnika. Dolga leta je bil katehet (veroučni učitelj) pri uršulinkah v Ljubljani, proti koncu življenja je postal škofijski notar (ravnatelj škofijske pisarne) in častni kanonik v Ljubljani. V tem času je bil ljubljanski škof znameniti Anton Alojzij Wolf (1782–1859, škof od 1824), ki je posebno pozornost posvečal verski vzgoji in šolanju revnih učencev in študentov. Po njem je poimenovano Alojzijevišče, dijaško semenišče na Poljanski cesti v Ljubljani, ki ga je za 80 revnih dijakov ustanovil leta 1845.

VEROUČNI PROFESOR IN
PREVAJALEC

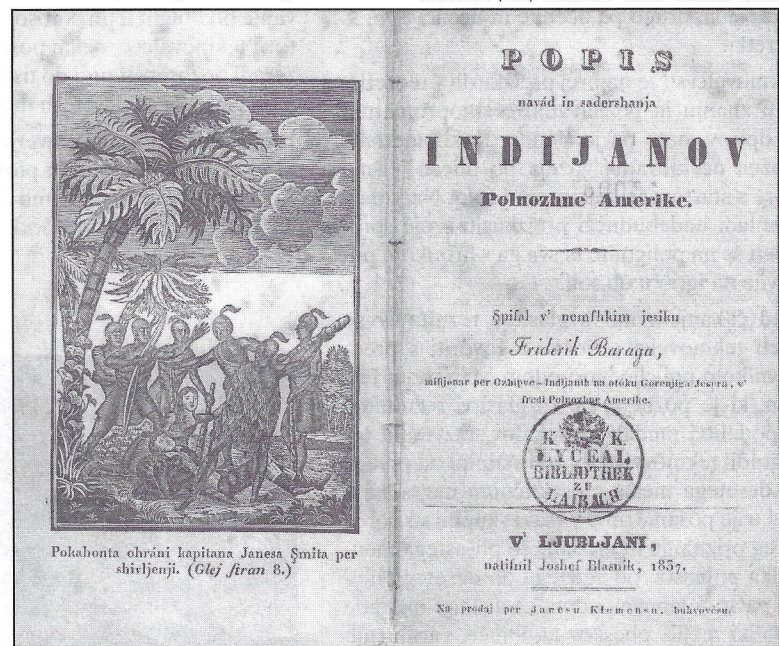
Mladi Jožef Kek je z veliko vnemo opravljal svoj pedagoški poklic in se neprestano strokovno izpopolnjeval. V tistem času je bilo še veliko pomanjkanje slovenskih učbenikov in priročnikov, zato se je sam lotil priprave slovensko-nemškega in nemško-slovenskega besednjaka. Čeprav ga je poimenoval Mali besednjak, ker je bil pač praktični priročnik za šole in ne obsežen znanstveni slovar, je bil za tiste čase temeljito delo. Ker se je zavedal strokovne odgovornosti in resnosti svojega početja, se je po strokovno pomoč obrnil na tedaj vodilnega slovenskega jezikoslovca, prof. Frana Metelka, avtorja znanstvene slovnice (1825), in na prof. Jana Šlakerja, ki je bil priznan germanist. Mali besednjak slovenskega in nemškega jezika je prvič izšel leta 1834 (slov.-nemški del, str. 1–125, nemško-slov. del, str. 127–230), potem pa še petkrat (1843, 1854, 1874, 1890, 1898), kar dokazuje, kako potreben in uporaben je bil.

Kljub Metelkovemu vplivu so vse Kekove knjige tiskane v bohoirčici, ne v metelčici.

Jožef Kek je gotovo osebno poznal le dobro leto mlajšega znamenitega duhovnika, svetovnega popotnika in pisca Friderika Barago, čeprav je slednji najprej študiral pravo na Dunaju in v ljubljansko semenišče vstopil šele 1821, ko je bil Kek že katehet. Potem ko je Barago od 1830 deloval kot misijonar med In-

dijanci v Severni Ameriki in 1837 v nemščini pripravil svojo znamenito knjigo o Indijancih, so Jožefu Keku kot dobremu piscu, ki se je bil že izkazal s slovarjem, zaupali njen prevod v slovenščino. Tako je še istega leta pri Blazniku v Ljubljani izšlo Baragovo delo v Kekovem prevodu z naslovom Popis navad in zadržanja Indijanov polnočne Amerike. Delo je prava etnološka monografija in prva slovenska knjiga, ki je v celoti posvečena opisu kakega tujega ljudstva. Ima tudi lepe ilustracije.

PISEC DUHOVNEGA
PRIROČNIKA

V zagonu veroučne službe se je Kek lotil tudi pisanja obsežnega priročnika za mladino in odrasle. Njegova knjiga Duhovni tovariš pobožnega kristjana ali napeljevanje h krščanskemu življenju in molitve (prva izdaja v Ljubljani 1838) sicer temelji na katekizmu, a je v resnici veliko več. Vsebuje namreč tudi obširen pouk o zakramentu svete pokore in o svetem obhajilu ter dva križeva pota, navodila za družinsko krščansko življenje, osnovne molitve idr.

DOLŽNOSTI in nauki za
nekatero posebne stanove

1. Dolžnosti zakonskih ljudi

Kako se morata mož in žena eden proti drugemu zadržati?

2. Mož naj ima svojo ženo za pomočnico, in ne za dekle. On je sicer glava svoje žene; pa kakor glava družiga života nikoli ne poškodva, tako tudi mož ne sme ženi nikoli krivice delati, je ne zaničevati, ali se ošabno proti nji obnašati. Mož in žena sta eno telo; nobeni človek

pa svojega telesa ne sovraži. - Verh tega je tudi mož v zakonu podoba Jezusa Kristusa; Jezus se pa pergliha jagnjetu. Mož mora biti tedej pohleven proti svoji ženi, in jo mora ljubiti, kakor je Kristus cerkev, svojo nevesto, ljubil.

3. Žena nasproti mora svojimu možu v vsm, kar ni zoper božjo voljo, pokorna biti. Žene naj bodo svojim možem podložne, pravi sveti Pavel, kakor Gospodu; zakaj možki je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve. /.../ Ravno tako mora tudi

žena vse zopernosti tega življenja do smerti svojega moža s keršansko potrpežljivostjo prenesti.

Duhovni tovariš pobožnega kristjana, 1838, str. 179/180.

KATEKIZEM

Tradicija slovenskega katekizma, osnovnega priročnika za verski pouk, se začne že s prvo Trubarjevo knjigo (1550). Tudi Kek ohranja tradicijo katekizma, ki temelji na metodi vprašanj in odgovorov o temeljnih verskih resnicah. Katekizemski del iz Duhovnega tovariša je bil v istem letu natisnjen tudi samostojno kot učbenik za ljudske šole in doživel še mnogo poznejših izdaj v priredbah Andreja Zamejca. Kakor njegov slovarček je tudi katekizem ostal objavljen in od cerkvenih šolskih oblasti potrjen vse do konca 19. stoletja. Obe Kekovi učni knjigi sta avtorja preživeli skoraj za pol stoletja.

Učbenika Jožefa Keka je gotovo imel in uporabljal tudi njegov nečak Janez Kek (14. jan. 1824–20. avg. 1852), rojen na Vrhu, prav tako duhovnik (v Prečni in v Žužemberku). Zanimivo je, da je tudi ta umrl komaj 28-leten.

Mihael Glavan

MEDOBČINSKO TEKMOVANJE KAJ VEŠ O PROMETU POTEKALO V VIŠNJI GORI

26. aprila, na zadnji šolski dan pred prvomajskimi počitnicami, je bilo v okolici Podružnične šole v Višnji Gori zelo prometno. Osnovna šola Stična je na površinah Podružnične šole Višnja Gora namreč gostila medobčinsko tekmovanje Kaj veš o prometu za učence s kolesi.

Tekmovanja so se udeležili učenci Osnovne šole Brinje iz Grosuplje, Osnovne šole Dobropolje, Osnovne šole Ferda Vesela iz Šentvida ter gostitelji iz Osnovne šole Stična. Tekmovali so v dveh kategorijah oziroma skupinah. Prvo so predstavljali učence in učenci od 5. do 7. razreda, drugo pa učenke in učenci 8. in 9. razreda.

Tekmovalci so se najprej preizkusili v teoretičnem znanju in poznavanju cestnoprometnih predpisov, nato pa je sledila dvakilometrski krožna ocenjevalna vožnja po ulicah Višnje Gore s startom in ciljem pred šolo. Na koncu so mladi nadebudneži preizkusili svoje spretnosti še na poligonu, ki sva ga s hišnikom postavila na igrišču ob šoli.

Med čakanjem na razglasitev rezultatov so imeli tekmovalci priložnost govoriti s predstavnikom policije, gospodom Marjanom Fricem, ki je pozneje, ob razglasitvi rezultatov in podelitvi medalj in pokalov, razveselil ter nagradil tekmovalce v vsaki skupini od prvega do desetega mesta s praktičnimi nagradami. Prvi trije posamezniki v vsaki skupini so dobili poleg priznanja in medalje še plišastega medvedka policista, od četrtega do desetega mesta pa so tekmovalci dobili tolažilne nagrade v obliki majic, obeskov za ključke, varnostnih odsevnih zapestnic ...

Med posamezniki v prvi skupini je prvo mesto dosegel Aleks Šeme z Osnovne šole Brinje Grosuplje, drugo Gorazd Novak z Osnovne šole Ferda Vesela, tretje pa Denis Jagodič z Osnovne šole Brinje Grosuplje.

Med posamezniki v drugi skupini je z najmanj kazenskimi točkami prvo mesto dosegel Blaž Tomšič z Osnovne šole Brinje Grosuplje, drugo Jernej Puš z Osnovne šole Ferda Vesela in tretje Nejc Rus z Osnovne šole Ferda Vesela.

Ekipno so bili v prvi skupini najboljši učenci Osnovne šole Brinje Grosuplje, v drugi pa učenci Osnovne šole Ferda Vesela.

Blaž Tomšič z Osnovne šole Brinje Grosuplje se je z najboljšim rezultatom na tekmovanju uvrstil na državno tekmovanje Kaj veš o prometu, ki bo 27. maja letos na površinah I. osnovne šole Žalec v Žalcu.

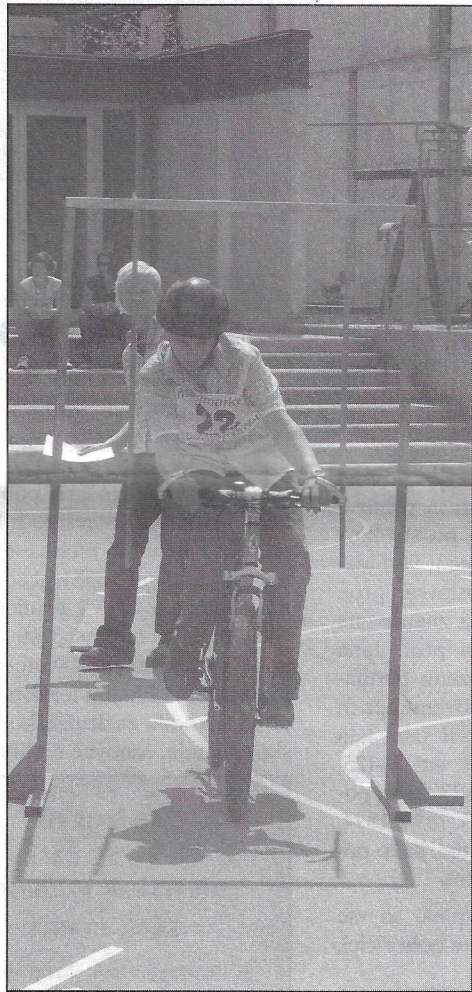
V imenu organizatorja bi se rada zahvalila predvsem gospodom iz Združenja šoferjev in avtomehaničarjev Ivančna Gorica ter gospodu Francu Grabljevcu iz Sveta za preventivo in

vzgojo v cestnem prometu Občine Ivančna Gorica, ki so poskrbeli za varnost tekmovalcev ter sodelovali pri ocenjevanju vožnje po prometnih površinah.

Posebna zahvala gre gospodu Marjanu Fricu, vodji policijskega okoliša Ivančna Gorica, ki je s svojo prisotnostjo in sodelovanjem na tem tekmovanju dal vedeti, da je promet v današnjem času zelo resna stvar. Predvsem se mu, tudi v imenu tekmovalcev in mentorjev, zahvaljujem, ker se je potrudil in priskrbel lepe nagrade, s katerimi je razveselil in nagradil najboljše tekmovalce. Tako je bilo to tekmovanje po dolgih letih, kar so zatrdili tudi mentorji tekmovalcev, nekaj posebnega predvsem zaradi pozornosti tudi do tistih, ki so se uvrstili od četrtega do desetega mesta.

Hvala tudi zlatarju in graverju Andreju Grosu, ki je graviral medalje in ploščice na pokalih, za katere se zahvaljujemo Zlatarstvu Janez Tadin, s.p., iz Ivančne Gorice.

Vodja tekmovanja
Katja Ščap, prof.

VEČ ZNANJA ZA VEČ TURIZMA

je festival, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije za dijake srednjih šol. Letošnja tema je bila Kultura bivanja z naravo. Dijaki iz VIZ Višnja Gora so na osnovi razpisane teme dali naslov svoji nalogi KU BI ZEN. V povezavi z zenom pa so izpeljali idejo turističnega proizvoda z naslovom Promenada z.

Promenada spada v Višnjo Goro glede na tradicijo meščanskega življenja, nudi pa tudi vse oblike sprostitve in razvedrila za turiste. Naša zamisel za ureditev promenadne poti je taka:

Drevored in pot okoli doline bi bila opremljena z lesenimi masivnimi klopmi, ki bi bile nameščene ob sami poti. Na njih bi si obiskovalci lahko odpočili, pokramljali s prijatelji ali pa opazovali naravo in mimoidoče.

Prvi odcep od promenadne poti bi bil na desno, proti dnu doline. Tam, kjer se teren zravna, bi bila pot speljana v travnati labirint. Ta bi bil po obliki podoben labirintom v gotških katedralah. Takega je zelo enostavno narediti in ni zahteven za vzdrževanje. Tisti, ki bi imeli dovolj poguma, volje in spomina, da se rešijo iz labirinta, bi lahko nadaljevali promenadno pot v nasprotni smeri ali pa se krožno vrnili na začetek drevoreda.

Na koncu doline, ki ima že po naravi obliko amfiteatra, bi z minimalnimi posegi (izkopi) zgradili stopničasto tribuno in oder. Ozadje odra, kulisa, bi bila strnjena drevesna stena. Na skrajnem koncu doline, na mestu, kjer z brega pritečeta dva potočka, bi se levo odcepila pot, ki bi obiskovalce po krajšem vzponu pripeljala na manjši naravni plato. Na tem prostoru bi uredili prostor za zen meditacijo.

Naslednji levi odcep s promenadne poti pripelje obiskovalce do »trima na vodi«, ki je namenjen

aktivnim športnikom, pa tudi rekreativcem. Ta projekt smo na naši šoli pripravili v okviru festivala Turizmu pomaga lastna glava. Na začetku doline (v levem bregu ob poti) bi postavili manjši lesen objekt (kiosk, brunarico). V njem bi bila trgovinica in informacijski center. Hrano in pijačo bi prodajali tudi na sami promenadi. Prodajalci bi se lahko sprehajali med obiskovalci.

Program tematskih prireditev bi pripravili v sodelovanju s turističnim društvom in ob podpori občinske turistične zveze. Zamislili smo si naslednje promenade: oranžno, črno-belo, baročno, klasično, praviljično, komlovnoski, komično in kmečko. Tematske promenade bi bile lahko zasnovane kot festival.

Glede na to, da finančni vložki niso veliki – zemljišča so občinska in državna lastnina, komunalno urejanje naselij se izvaja vsako leto, za sadike pa bi porabili turistično takso – je ideja uresničljiva.

Predstavili smo jo v obliki tržnice na srečanju v Velenju, kjer je sodelovalo 29 srednjih šol iz cele Slovenije. Z naše šole so bili tam naslednji dijaki: Monika Jakopin, Tina Fekonja, Teja Kastelec, Tomaž Tratnik, Adrijana Salmič, Anja Fischer, Mirjam Sveti, Amanda Polenek, Špela Snežič in Andrej Šekoranja.

Posebej smo bili nagrajeni za opis ideje v raziskovalni nalogi, in to z zlatim priznanjem, prav tako pa smo dobili zlato priznanje za skupno uvrstitev, torej za naloge in predstavitev na tržnici. Zelo smo se zahvalili vstopnic za obisk Rudnika Mežica, ki smo jih dobili za nagrado.

Tanja Miklič in Tončka Pal

ŠTUDENT NAJ BO ... V RUSIJI

Prvi del

»Mati Rusija, prihajam,« sem si rekel nekega kislega februarkega dopoldneva in se povzpela na letalo. Po skoraj petih letih ukvarjanja z jezikom največje države na svetu se že spod-

obi preveriti, kako tvoj predmet študija izgleda ne z dvatisočkilometrskimi razdaljami, ampak »na kraju dogodka«. Pred mano je bilo torej devetdeset študijsko-turističnih dni v ruski pre-

stolnici.

Eden izmed mojih prvih vtisov po prihodu je povezan z avtomobili in prometom. Brez prevelikega tveganja lahko zatrdim, da v povprečju Slovenci sedimo (in seveda ne le sedimo) v veliko boljše avtomobile kot Rusi. Veliko je starih avtomobilov, največ seveda legendarnih volg in lad. Medtem ko je prva doživela posodobitev v roverskem stilu, se lada po izgledu ne razlikuje bistveno od modelov izpred petnajstih let. Seveda je na cestah opaziti tudi boljše avtomobile, vse do spoliranih črnih BMW-jev takoimenovanih »novih Rusov«. To so bogataši, ki so se po perestrojki dobro znašli v novi situaciji in zdaj živijo na veliki nogi.

Biti pešec v Rusiji je zelo zanimivo. Nikoli ti namreč ni dolgčas, vedno moraš biti zbran in pozoren. V nasprotnem primeru se ti brez posebnih težav lahko zgodi, da se nedolžen (s)prehod konča v bolnišnici. Nenaapisano pravilo v Moskvi namreč pravi, da vozniki ne zavirajo, ampak le hupajo. To v prevodu pomeni, da se praktično nobeno vozilo ne bo usta-

vilo z namenom, da bodo pešci lahko prečkali cesto na prehodu. Zato je treba vedno znova ohranjati dobro tekaško pripravljenost. Živčnost in pomanjkanje potrpljenja voznikov sta seveda razumljiva. Moskva, desetmilijonsko mesto, je znana po številnih zastojih in prometni gneči. Podobno se dogaja tudi pri prevozu s podzemno železnico, kjer komolci neredko postanejo orodje, ki omogoči vstop v vagon. V nasprotnem primeru zlahka ostaneš zunaj in ponižno čakaš na naslednji metro, ki bo po vsej verjetnosti prav tako poln.

V Rusiji je tako včasih treba biti izdatno odločen. To potrjuje tudi dogodek, ki se mi je pripetil na pošti. Povsem miroljubno sem prišel kupiti dvajset razglednic in znamk. Najprej mi je gospa za okencem povedala, da imajo samo šest razglednic. Nato, ko sem hotel kupiti samo znamke, me je napotila k svoji kolegici, ker naj ne bi imela drobiža in znamk. Kolegica ni hotela niti slišati o tem, da bi mi prodala znamke. Zato sem se ponovno napotil k prvi uslužbenki, ki je godrnjaje odšla v sobo zadaj in ČU-

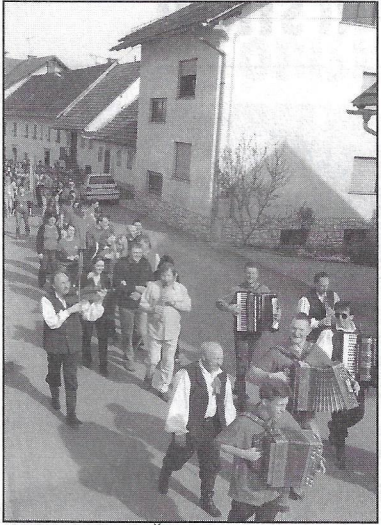
DEŽNO našla tako znamke kot tudi drobiž. Dva tedna pozneje pa mi je ista uslužbenka prodala znamke celo zunaj delovnega časa, ko je bila pošta uradno že zaprta. Tako sem tudi praktično spoznal dognanja znanega filozofa Berdjajeva. Ta pravi, da je ruski značaj kombinacija izrazito nasprotujočih si lastnosti: je preplet dobrote in surovosti, svobodoljubja in tiranstva, egoizma in altruizma, ponižnosti in vzvišenosti itd.

Za konec sem prihranil še tri ruske posebnosti, ki se mi zdijo zelo zanimive. Rusi obožujejo sladolede. Jedo ga VEDNO. Tudi ko mraz reže do kosti. Podobno je s pivom. Na ulici, trgu ali podzemni železnici, povsod mrgoli ljudi z odprto steklenico piva v roki. Seveda tudi pozimi. Rusija pa je verjetno tudi sanjska dežela za ljubiteljice cvetja. Dekleta dobijo šopek praktično na vsakem srečanju s pripadnikom nasprotnega spola. Verjetno tudi takrat, ko se zmenita le za izmenjavo zvezka z domačo nalogo ... In zato v Rusiji posej z rožami dobesedno cveti.

Lojze Grčman

SLOFOLK 2006

Po prihodu v Šentvid je povorka nastopajočih krenila do športne dvorane pri osnovni šoli. Na sprejemu sta goste pozdravila predsednica KS Šentvid Marjeta Bijec in predstavnik Občinske turistične zveze Pavel Groznik.

Na praznik dela je bilo v Šentvidu pri Stični več kot praznično, saj je bil na vrsti drugi mednarodni folklorni festival Slofolk 2006. V Šentvidu se je odvila zadnja od štirih prireditev, ki so potekale v okviru festivala, ostale so bile še v Novem mestu, Šmartnem pri Litiji in Artičah.

Na folklornem festivalu so se predstavljale skupine iz Litve, Bolgarije, Poljske in Grčije; žal smo bili v Šentvidu zaradi neodložljivih obveznosti prikrajšani za nastope grške in bolgarske skupine, kljub temu pa so organizatorji pripravili čudovit in pisano obarvan program, ki je navdušil nabito polno športno dvorano osnovne šole Ferda Vesela.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil župan občine Ivančna Gorica Jernej

Skupina Dainava iz Litve.

Lampret, ki je poudaril, da na plesnem večeru govorijo telo in giba, obenem pa pohvalijo organizatorje, ki se trudijo različne kulture predstaviti čim več ljudem. Naj ob tem še povemo, da so bili soorganizatorji letošnjega Slofolka Kulturno društvo Vidovo iz Šentvida, folklorna skupina (FS) Kres iz Novega mesta, FS Oton Župančič iz Artič in FS Javorje iz Šmartnega pri Litiji. Predsednik kulturnega društva Vidovo Franjo Čuček se je zahvalil vsem nastopajočim, z upanjem, da bo Slofolk prihodnje leto prav tako uspešen, kot je bil letošnji. S prav takim upanjem živi tudi direktor festivala Miha Bukovec, ki je vse prisotne povabil na Slofolk 2007.

Že na začetku so občinstvo dodobra ogreli domači plesalci Kulturnega društva Vidovo, ki so ob spremljavi harmonike zaplesali splet dolenskih plesov.

Skupina Lubuski iz Poljske.

V pisanih oblačilih so s svojo razigranostjo prijetno presenetili plesalci iz Litve, ki se imenujejo Dainava, deluje-

jo pa že od leta 1977. Odlični glasbeniki in plesalci so dokazali, da so vredni imena pokrajine, iz katere izhajajo, saj v slovenščini Dainava, področje na jugu Litve, pomeni »deželno pesmi«. In folklorna skupina je glasbo in ples spletla v čudovito pesem za oči. Nam nepoznani pa so tudi tipični glasbeni instrumenti, ki jih uporabljajo, in sicer pristna litvanska ljudska glasbila: skudučiai, kanklės in skrabalai. Da folklor v Litvi ne bo pozabljena, so dokazali mladi plesalci, ki so se kosali z odraslimi člani skupine in dodobra popestrili že tako zanimiv litvanski nastop.

Poljski plesalci Lubuski so praznovali že 50. obletnico ustanovitve, njihovo društvo pa sestavljajo predvsem mladi, ki nadaljujejo poljsko tradicijo. Prikazali so različne plesne, zanimive pa so

bile tudi njihove narodne noše. Plesalci so se za vsak splet plesov preoblekli in prikazali tri popolnoma različne stilne preobleke – od čudovito pisanih elegantnih oblek do tradicionalnih ljudskih noš.

Na Slofolku pa so se predstavili tudi Novomeščani: folklorna skupina Kres, ki deluje že od leta 1975. Prikazali so zanimive štajerske plesne.

Prireditve je bila tako paša za oči kot tudi za ušesa, občinstvo se je zabavalo in ni zamerilo niti, ko je za nekaj trenutkov elektrika pobegnila neznanu kam. Plesalci so dokazali, da lahko plešejo kjerkoli in kadarkoli, tudi v poltemi. Občinstvu pa malo romantike, če se lahko tako izrazim, tudi ni bilo odveč. Se že veselimo Slofolka 2007.

SS

JKD
OI
Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija
T: + 386 1 78 69 070, F: + 386 1 78 69 075
e-pošta: oi.livancna.gorica@jskd.si

MLADI PLESALCI V
IVANČNI GORICI

V sončnem torkovem popoldnevu 25. aprila se je množica navdušenih plesalcev in ljubiteljev plesa zbrala v kulturnem domu v Ivančni Gorici. Razlog za to je pripravil Javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ivančna Gorica, ki je bil organizator Območne revije otroških plesnih skupin. Da ples v bližnji in daljni okolici živi in bo živel, je dokazovalo kar 13 mladih plesnih skupinic.

Njihove plesne korake je budno opazovala strokovna spremljevalka revije Vilma Rupnik.

Pod vodstvom plesu predane Maje Pirc se je predstavilo šest skupin. Otvoritveni ples pa je pripadel najmlajšim cicibanom z Muljave in s Krke, ki se plesnih korakov učijo v Plesni šoli Guapa; spletli so ples Pike Nogavičke. Po modni pisti Čukovih Krokodilčkov so se sprehodila in zaplesala dekleta iz kulturnega društva Krka. Iz Ambrusa pa so dekleta prav tako pod vodstvom Maje Pirc zaplesala energičen francoski kankan. Malce starejša dekleta se navdušujejo nad modernimi ritmi hip hopa, kamor lahko uvrstimo tudi skladbo Don't cha, ki so jo v ples spremenila dekleta s Krke. Tudi skladbe Britney Spears imajo dober ritem, ob katerem marsikdo zasrbje pete. Nič drugače se ni zgodilo niti dekletom z Muljave, ki so po ivanškem odru poplesavale na venček uspešnic mlade pop zvezdnice. Jazzovski takti pa so spremljali še drugo skupino iz Ambrusa, ki jih za ples navdušuje Maja Pirc; naslov njihovega plesa je Chicago, skladba pa je iz uspešnega istoimenskega muzikla.

Med najmlajšimi, ki so se predstavili občinstvu v nabito polni dvorani, so bile tudi Račke iz vrta Tinkara iz Grosuplja, ki so pod vodstvom Nevenke Kocijančič na oder priplesale pod klobučki sreče.

Sončki z osnovne šole Ferda Vesela iz Šentvida so nam želeli Dobro jutro, plesne korake pa jih uči Polonca Lampret. Iz šentviške šole so z Martino Ratajecz Kuharji v zanimivem plesu »Pekli potico«. Šentviški plesalci so nam dopovedali, da se je kdaj pa kdaj dobro prepustiti ritmu, prav tako kot njih ritem vodi vsak dan, pod budnim očesom mentorice Martine Zajc s pomočjo še nekaterih plesalk. Pod istim vodstvom pa delujejo tudi ulična Dekleta iz Šentvida, ki so se v hip hop stilu predstavile s Street dance ali po slovensko Uličnim plesom. Iz Doba so se dekleta pod imenom Deisies predstavile z norim plesom Crazy. Avtorici plesa in mentorici sta mladi Dunja Verbič in Lea Polončič, ki tako plešeta kot tudi pripravljata koreografijo za svojo skupino.

Nazadnje pa so se predstavili plesalci iz Srednje šole Josipa Jurčiča: plesna skupina standarde in latinskoameriških plesov, pod vodstvom profesorice Marije Majzelj Oven. V vročih latino ritmihi so zaplesali ča-ča in jive.

SS

REVIJA FOLKLORISTOV

Na čisto pravi pomladanski dan sredi aprila je v kulturnem domu v Ivančni Gorici potekala Revija odraslih folklornih skupin, ki jo je organiziral Javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ivančna Gorica. Na reviji so se predstavile skupine iz Šentvida, Račne, Zagradca in Stične pod budnim očesom strokovne spremljevalke revije Branke Moškon, ki je letos prejela tudi naziv naj meščanke Novega mesta.

Najprej so se predstavili že mednarodno priznani folkloristi Vidovo iz Šentvida pri Stični, ki jih vodi Nataša Hribar. Folkloristi poplesujejo že petnajst let, na folklornem večeru pa so občinstvu pokazali splet prekmurskih plesov z naslovom Marko skače.

Splet plesov Zda smo se skupaj zbrali so na ogled postavili člani folklorne skupine Račna pod vodstvom Olge Gruden, ki je bila tudi avtorica glasbene priredbe in spleta, ki je govoril o odhodu fantov k vojaku. Folklorna skupina Račna letos praznuje že 25-letnico obstoja, skrbijo pa še za kar 4 mlajše podskupine.

Članice in člani folklorne skupine Zagradec so za revijo spletli plesne pod naslovom Res lepših fantov ni. Lani so Zagradčani praznovali 10. obletnico delovanja, letos pa so najbolj ponosni na podmladek, ki se jim je pridružil januarja. Avtorica prikazanega spleta in vodja zagraške folklorne skupine je prav tako Nataša Hribar.

Zadnji pa so se na reviji predstavili po stažu najmlajši folkloristi iz Stične, ki so šele na začetku zagotovo uspešne plesne poti, kajti letos vstopajo v drugo leto delovanja. V letošnjem letu so si zadali za cilj nakup oz. izdelavo narodnih noš ali kostumov, ki stanejo več kot dva milijona tolarjev. Vodja skupine in avtor spleta s pomenljivim naslovom Zaljubljen sem se je Boštjan Genorio, avtorja glasbene priredbe pa sta Boštjan Genorio in Domen Omejec.

SS

JUBILEJNI KONCERT OB 15.
OBLETNICI STIŠKEGA KVARTETA

bo 10. junija 2006 ob 19. uri v kulturni dvorani v Stični.

Gostje:

prijatelji s HVARA, Vokalna skupina MAVRICA, Klapa LAVANDA, TANJA ŽAGAR

Povezovalec programa : g. IVAN LOTRIČ

Pred koncertom in po njem vas bo pred prireditvenim šotorom in v njem zabavala skupina DEJ MI SE ENU LITRU. Za ples bo poskrbel ansambel KRJAVELJ.

Vabljeni!

DESETI
BRAT

Ob 140-letnici rojstva prvega
slovenskega romana bo gledališka
skupina

Kulturnega društva Josipa Jurčiča
Muljava uprizorila gledališko igro
Deseti brat.

Premiera bo v petek, 23. junija 2006,
ponovitve pa 24. in 30. junija ter 1., 7.
in 8. julija 2006, vsakokrat ob 21. uri.

Prijazno vabljeni v
Letno gledališče na Muljavi!

festival Krka

Krka, maj 2006 – Festival Krka se bo letos začel s koncertom Jana Plestenjaka s skupino v soboto, 3. junija 2006, ob 20. uri, v Krški jami. Vse poletje bodo obiskovalci kraja lahko uživali v glasbi, gledaliških, uličnih in lutkovnih predstavah ter delavnici za otroke.

Prvi Festival Krka je za nami. Lotili smo se ga z veliko mero entuziazma, vendar odgovorno in z jasnimi cilji. Obiskovalce smo ponudili zabavo in užitek v vrhunskih umetniških dogodkih. Dolino reke Krka smo predstavili v novih lučih, saj so bili vsi dogodki izpeljani v naravnem in neponovljivem okolju. Poskrbeli smo za vse obiskovalce: od otrok in najstnikov do starejših in zahtevnejših poslušalcev ali gledalcev. Po njihovih odzivih, zanimanju medijev ter navdušenju nastopajočih nam je vsekakor uspelo, saj so festival vzeli za svojega.

Tako smo za letošnje poletje znova pripravili raznolik in kakovosten program, ki ga namenjamo ljubiteljem dobre glasbe in gledaliških predstav. Seveda nismo pozabili tudi na najmlajše, ki jim namenjamo enotedensko delavnico in ulično predstavo. Če smo vas lani vabili v zavetje ustvarjalnosti, gremo letos še korak dlje.

Pojdite z nami ... Poletimo skupaj na krilih ustvarjalnosti!

Za prireditve bo treba odšteti simboličnih tisoč tolarjev oziroma 4,17 EUR. Podrobnejši opis Festivala Krka, prireditve in lokacij najdete na spletni strani <http://www.festivalkrka.si/>

PROGRAM

• Junij

JAN PLESTENJAK – koncert
sobota, 3. 6., ob 20. uri – Krška jama

JANEZ ŠKOF & ČOMPE / koncert
sobota, 10. 6., ob 21. uri – Kmetija odprtih vrat Javornik

VILINČKOV DAN / mala šola cirkusa
sobota 17. junij obod 15. do 20. ure - Kmečki turizem
Podražaj Stane - Gradiček pri Krki

KONTRABANT / koncert
sobota, 24. 6., ob 20. uri – Poltarica, Gradiček pri Krki

• Julij

RADE ŠERBEDIJA / koncert
nedelja, 2. 7., ob 20. uri – Kmetija Magovac

GWEN HUGHES / koncert
nedelja, 16. 7., ob 20. uri – Kmetija odprtih vrat Javornik

TEOFIL MILENKOVIČ / violinski koncert
sobota, 29. 7., ob 20. uri – Cerkev sv. Kozme in Damijana

• Avgust

PITJE PO EVROPI / gledališka predstava,
Matjaž Javšnik & Valter Dragan
sobota, 5. 8., ob 20. uri – skedenj Žgajnar

BOŠTJAN GOMBAČ TRIO / koncert
sobota, 19. 8., ob 20. uri – Kmetija Magovac

GLASBENA IN LIKOVNA DELAVNICA /
otročka delavnica
ponedeljek, 21. 8.–25. 8. – Družbeni Center Krka

SOUL FINGERS in OMAR NABER / koncert
sobota, 26. 8., ob 20. uri – Družbeni dom Krka

• September

BORIS CAVAZZA QUARTET / koncert
Sobota, 2. 9., ob 20. uri – Kmetija odprtih vrat Javornik

DARJA ŠVAJGER S SKUPINO / koncert
sobota, 9. 9., ob 20. uri – Kmečki turizem Hočevar –
Gradiček pri Krki

Dodatne informacije: Nataša Lukman, GSM 041 691 800, elektronski naslov festivalkrka@yahoo.com in spletna stran <http://www.festivalkrka.si/>

PREDPRODAJA VSTOPNIC:

- KMETIJA ODPRTIH VRAT JAVORNIK, KRKA 27, 1301 KRKA
- TURISTIČNA KMETIJA MAGOVAC, KRKA 13, 1301 KRKA
- KMEČKI TURIZEM HOČEVAR, GRADIČEK 6, 1301 KRKA
- FOTO TRAVNIK, SOKOLSKA ULICA ON, 1295 IVANČNA GORICA
- FOTO TRAVNIK, GRINTOVEC 41, 1294 VIŠNJA GORA
- FOTO TRAVNIK, TABORSKA CESTA 4, 1290 GROSUPLJE
- GOSTIŠČE NA PAJČNI, MURN MARTIN S.P., MALE REBRCE 6A, 1303 ZAGRADEC
- TOPLAR, D.O.O., ZAGRADEC 5, 1303 ZAGRADEC

KONCERT JANA PLESTENJAKA S SKUPINO

Odziv publike, ko Jan vzame v roke kitaro in s spremljevalnim bendom preigrava svoje skladbe v živo, je naravnost odlični. Kitaro je prijel v roke že pri petih letih, strokovno pa je nadgrajeval svoje znanje na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Pri osemnajstih letih je dobil ameriško štipendijo za talent, in tako je v Bostonu končal tudi študij kitare, aranžiranja, produkciranja in petja. Na Festivalu Krka se predstavlja z najnovejšim albumom *Do raja*, na katerem so najbolj znane uspešnice prav gotovo *Lolita*, *Iz pekla do raja*, *Barka iz perja* itd. Vse pesmi prevevata izbrušena produkcija in značilen Janov dotik akustične kitare. Zrelost tako avtorskega kot izvajalskega dela je na albumu več kot očitna.

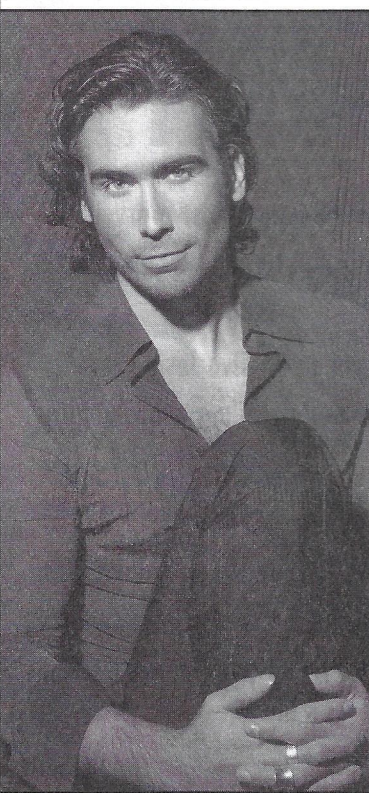

Foto: Lidija Mataja

PUST JE BIL V GALERIJ V ŠENTVIDU PRI STIČNI

V likovni delavnici za predšolske otroke, v galeriji Kulturnega doma v Šentvidu pri Stični, so bili otroci vso zimo zelo pridni in njihovi starši tudi. Vsako soboto so jih pripeljali, da smo lahko ustvarjali in se lepo imeli. Naučili smo se veliko novih likovnih tehnik, ki jih lahko doma naprej razvijajo, ko pa je prišel pust, ki preganja zimo, smo se z veseljem našemili. Za en dan so se otroci spremenili v mične kraljične, prijazno čebelico, dobre vile, navihanega kavboja, strašnega Mora, majhno miško in majhnega miška ter zadovoljnega klovna. In kam smo šli? Ker je snežilo, nas je Niko Tours zapeljal v Knjižnico Ivančna Gorica, kjer smo si ogledali Piko Nogavičko in prelistali knjige. Ko smo se vrnili, so nas v galeriji na mizi čakali odlični krofi, ki jih je za to priložnost spekla gospa Ana Koželj.

Pustne maske so bile uspešne, saj so pregnale zimo in prišla je pomlad; prinesla je sončne in tople vikende, ki kar vabijo na sprehode v naravo, zato smo se v KD likovnikov Ferda Vesela odločili, da z delavnicami zaključimo in jih ponovno začnemo jeseni.

Ob tej priložnosti bi se zahvalila vsem, ki ste pomagali, da je delavnica uspela, še posebej vzgojiteljici Barbara Bobnar in zaposlenim v Knjižnici Ivančna Gorica, staršem in tudi Pekarni Grosuplje, ki je podarila dva lesena Memoryja, s katerima se bomo jeseni igrali.

MLADI ŽELIJO VEČ ...

Dostikrat so me dekleta spraševala: »Kdaj bo delavnica?« Tolažila sem jih: »Kmalu!« In so jo dočakale, delavnico namreč.

Od februarja 2006 dalje se v galeriji Kulturnega doma v Šentvidu pri Stični odvija delavnica izdelovanja nakita pod vodstvom Anje Radovič. Namenjena je, izključno iz praktičnih razlogov, dekletom, ki jo zelo rade obiskujejo. Odkar obiskujejo delavnico (dovolite mi, da jih naštejemo: Nives, Saša, Lea, Tjaša, Katja, Lucija, Patricija, Lučka, Neža, Špela, Sara), se mi zdi, da vsakokrat, ko jih srečam, vidim v njihovih ušesih nove, lepe uhane. Da nekdo doma ali na delavnici izdelava uhane, pravzaprav ni potrebno veliko: kleščice, tanka žička, raznobarvne kroglice, kockice ter rožice (vse to je mogoče kupiti), malo ročnih spretnosti in veliko domišljije – in uhani so narejeni. Za začetek je seveda dobrodošla pomoč mentorja, katerega vlogo Anja odlično opravlja.

Ko bo delavnica zaključena, pričakujte našo razstavo v Knjižnici Ivančna Gorica. Na stenah knjižnice bodo viseli portreti deklet z njihovim nakitom, le če mi bodo dovolile, da jih fotografiram. Kaj mislite, mi bo uspelo?

Za KD likovnikov Ferda Vesela
Irena Dobernik Štepec

NOVO v Ivančni Gorici

JADRAN KOVIDOM Trgovina Jadran Kovidom
Sokolska 5, center Žolnir, Ivančna Gorica
Gsm: 041/399 458, Tel: 01/787 80 38
www.jadran-kovidom.net

BELA TEHNIKA, AKUSTIKA, MALI GOSPODINJSKI APARATI:

Gorenje - Nardi - Bosch
Elektrolux - Zanussi - Candy
Matrix - Indesit Ariston...

TV 37cm, barvni ekran
19.900 SIT

Ugodne cene

Možen kredit od 3 mesecev do 5 let.

VOKALNA SKUPINA ŠENTVIŠKI SLAVČKI

vabi

k sodelovanju mlajše pevce in pevke, ki imajo primerne izkušnje, resnost do dela v društvu in veselje do petja.

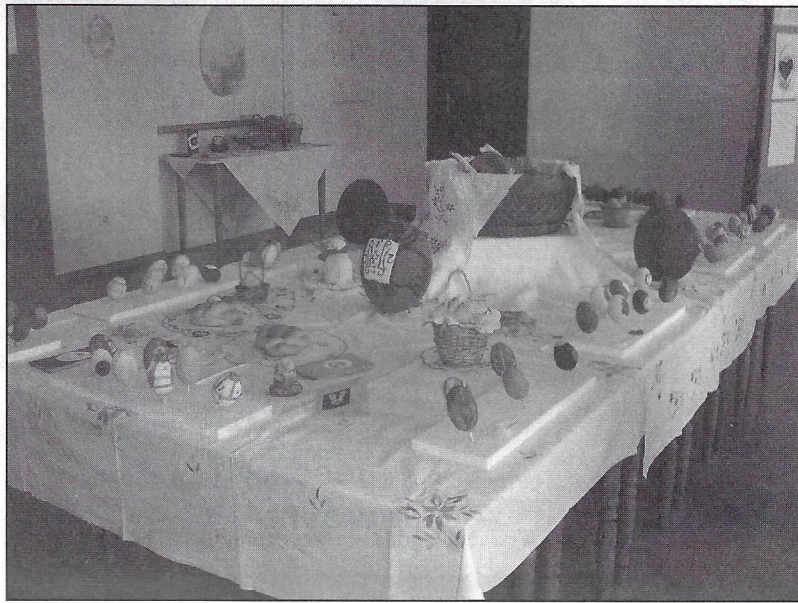
Informacije: 041 580-807 (Tomaž).

LIKOVNA DELAVNICA IZDELAVE PISANIC

Vsako leto se ob veliki noči pripravijo bogate košarice jedi, ki jih ljudje prinesejo v cerkev k žeganju. Različne dobrote, ki so zavite v vezene prtičke, se ob družinskih obedih položijo na svečano okrašene namizne prte. Poleg omenjenih jedi pa svečanost obeda popestrijo pobarvana ali kako drugače okrašena jajca, imenovana pirhi oziroma pisanice.

Pisanice se krasijo z različnimi barvili, različnimi motivi ljudsko domišljenih dekorativnih vzorcev. Tako smo se v naši cerkvi v Ivančni Gorici s skupinico otrok, starih od 4 do 10 let, lotili odkrivanja skrivnosti izdelave pisanic. Otroci so se najprej seznanili z načini krašenja po ljudskem izročilu, nato pa so sami ustvarjali. Na liste papirja so izrisali različne motive, ki smo jih skupaj tudi ustvarjali. Velikost listov papirja je bila različna, tako da so mladi ustvarjalci lažje sprostili svojo domišljijo. Da pa ne bi narisani vzorci ostali samo na papirju, smo se združeno lotili barvanja in poslikave različno velikih modelov jajc. Ob tem delu so otroci resnično lahko polnopravno dojeli svoje načine krašenja pisanic, pri čemer so sprostili veliko mero lastnih kreacij.

Tako so bili pred nami izdelki enomesečne delavnice. Da bi bila razstava pisanic bolj celovita, smo k sodelovanju povabili tudi gospe Emo Grünbacher in Tončka Zupančič, ki izdelujeta čudovite vezene, ter članice Društva podeželskih žena iz Ivančne Gorice, ki so pripravile košarico jedi za žegen.

Sodelujoči na razstavi:

Otroci: Kaja Zupančič, Urban Zupančič, Luka Pečnik, Katarina Šamina Zidar, Aleksej Šamin Zidar, Blaž Mulh, Karolina Pajek, Timi Jeraj, Jolanda Hočevr, Jure Malovrh, Uroš Kastelic in Matej Maver.

Odrasli: Ema Grünbacher, Tončka Zupančič, Adela Petan, Andrej Malovrh in Ljubo Zidar.

Delavnico smo vodili Adela Petan, Andrej Malovrh in Ljubo Zidar.

Adela Petan

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Enota Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21, sikivancna@gro.sik.si

PON., TOR., SRE., PET. od 9. do 19. ure, ČET. od 9. do 14. ure, SOBOTA od 8. do 13. ure

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:

Višnja Gora: od 13. do 15. ure (788 45 88)

Stična: od 13. do 15. ure (051 236 436)

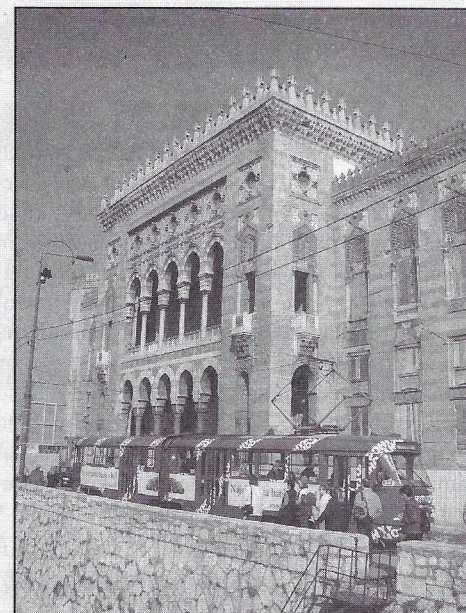
Šentvid: od 16. do 18. ure (051 236 436)

Krka: od 16. do 18. ure (780 20 91)

Pred kratkim smo si knjižničarji ogledali povojno stanje v knjižnicah v Tuzli in Sarajevu. Knjižnice in medijske hiše so bile prve, ki so bile tarče grozljivih napadov. V Sarajevu je v Narodno-univerzitetni knjižnici zgorelo tri milijone knjig. Spomin in identiteta sta se načrtno uničevali. Ogledali smo si tudi nacionalko v Tuzli, kjer izposoja še vedno poteka »ročno«. Slovenski strokovnjaki jim sicer pomagajo pri avtomatiziranju, toda v razvoju zaostajajo za vsaj dvajset let.

Na drugi strani pa smo si v Sarajevu lahko ogledali tudi Bošnjaški institut, zelo moderno stavbo, ki jo financira islamska skupnost. Njim je očitno veliko do tega, da se ohranita identiteta in spomin. Dokumenti, knjige, slike ipd. so tu hranjeni in obdelani po najmodernejših postopkih.

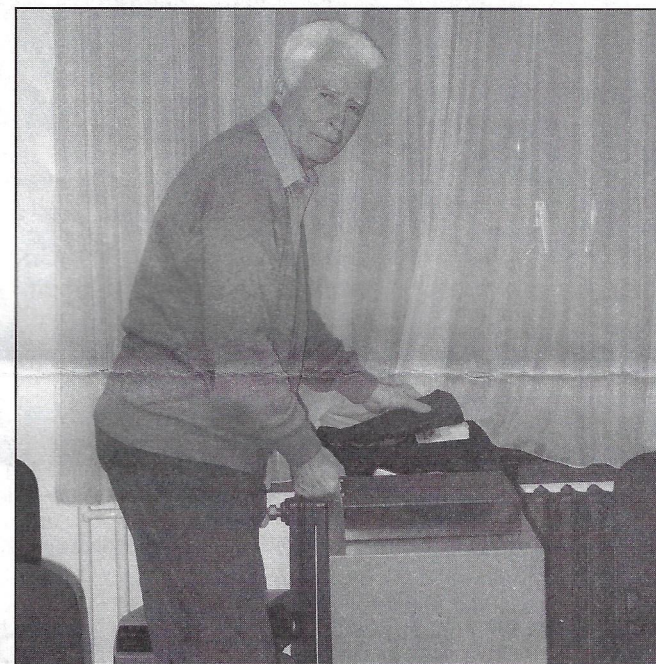
Iz tega se lahko naučimo marsikaj o pomenu knjižnic.

Prazna, požgana knjižnica v Sarajevu; v njej je zgorelo 3 milijone knjig.

POPOTOVANJE PO JUŽNI KITAJSKI

V knjižnici v Ivančni Gorici se je začelo naše popotovanje po Južni Kitajski. Čudovite fotografije Radovana Riedla so prisotnim razburkale domišljijo in skupaj smo poleteli v to pisano deželo. Riedel je bil 37 let snemalec na nacionalni televiziji, in ko je nastopil čas pokoja, se je s skupinico prijateljev in fotoaparatom odpravil na pot od Hong Konga do burmanske meje. O značilnostih pokrajine, ki jo je obiskal leta 1997, je dejal, da se precej razlikuje od klasične predstave o Kitajski, a je kljub temu vredna ogleda. In tudi delček njegove poti, dokumentirane s fotografijami, je bil vreden ogleda.

SS

BRAZILIJA – POTOVANJE PO ZVEZNI DRŽAVI PARÁ OB AMAZONKI - 1. del

Januarja in februarja letos sem s sopotnicama Jasno in Petro obiskal Brazilijo. Bolj natančno zvezno državo Pará, ki leži v SV delu te mogočne dežele. Glavni pečat temu območju daje reka Amazonka s svojimi pritoki, kanali in delto. Kot inženir gozdarstva sem si želel videti predele s tropiskim rastjem. Pot pa smo izkoristili tudi za obisk pri moji sestrični Vanji Kovačič, ki že leto in pol dela na raziskovalnem projektu na otoku Marajó v delti Amazonke.

Dva dni je trajala naša odisejda do letališča preko tržaškega letališča da Rima, potem čezoceanski let do New Yorka, let do Houstona, še en nočni let preko

Mehiškega zaliva in Karibov ter večjega dela Brazilije na jug v São Paulo in končno zadnji polet nazaj severu, v Belém. Da ne bi prehitro prispeli, smo imeli še vmesni postanek v Riu (Rio de Janeiro).

Belém

Prvi dan v prestolnici države Pará smo se poskušali prilagoditi časovni in klimatski razliki. Belém lahko ponudi marsikatero zanimivost. Mesto ima danes dva milijona prebivalcev in se razteza ob delti reke Amazonke.

Peš smo se odpravili na bližnji glavni trg Praça da Republica, kjer smo prvič uzrli imenitno stavbo Teatro da Paz. Nekaj

dni pozneje smo si to gledališče, v Vanjni družbi, tudi ogledali. Zgrajeno je bilo med leti 1869 in 1874, v času tako imenovanega gumarskega razcveta. Notranjost je razkošna in odlično opremljena v italijanskem stilu. Lesena tla so iz različnih vrst tropskega lesa. Gledališče je gostilo najrazličnejše svetovne zvezde.

V nasprotni smeri, po Av Presidente Vargas, smo prišli vse do obale, do turističnega centra Estação das Docas. Skladišča ob reki, ki so nekoč služila za shranjevanje narazličnejših blaga, so v letu 2000 preoblikovali v zanimiv komercialno-turistični center, ki je dobro varovan. Ohranili so številne arhitekturne značilnosti in razne predmete, ki so nekoč služili za premeščanje tovorov z ladij in po skladišču. Tu so zdaj različne restavracije in v notranjosti tudi trgovine. Predel zaživi predvsem v večernih urah, ko pridejo sem bogatejši meščani in turisti na večerjo, pijačo in klepet. Odlična ideja je tudi živa glasba. Glasbeniki se med igranjem dejansko vozijo na platuju, ki je dvignjen pod streho stavbe. Tu so tudi značilne restavracije, kjer si lahko privoščiš jedi »na kilo«. Te so organizirane tako, da si izbiraš jedi po želji in jih na koncu stehtaš ter plačaš glede na njihovo težo. Cena je namreč postavljena za kilogram, od tod izraz »na kilo«.

Ob Estação das Docas leži tržnica Mercado Ver-o-peso. Ime izhaja iz časa, ko so tehtali tovor – me določali težo – »ver

o peso« in na ta način izračunavali davke, ki jih je bilo treba plačati. Zgradba, v kateri je ribja tržnica, se imenuje Mercado do Ferro. Ferro pomeni železo. Posamezne kose so pripeljali iz Anglije in jih sestavili v letu 1901. Značilni so štirje stolpiči, ki se pogosto uporabljajo kot simbol mesta Belém. Pisanost sadežev, rib, raznovrstnega blaga in predvsem ljudi, med katerimi smo precej izstopali s svojo svetlo poltjo, je res izjemna. Kot turist si precej opazen in ne moreš mimo lokalnih »čarovnic«, ki prodajajo svoje zvarke in zdravilne pripravke, pridobljene iz raznih vrst rastlin iz tropskih gozdov. Ponujajo ti vse mogoče, od univerzalnega zdravila za vse boleznice, pripravljenega iz rastline Guarana, do izvlečkov, ki so jih poimenovali kar »Natural Viagra«, torej naravna viagra. Prijetno je poklepetati z ljudmi, velik problem pa predstavlja jezik, saj velika večina govori le portugalsko.

Ko smo se v naslednjih dneh naveličali vrveža tržnice, smo poklicali taksi in se odpeljali v park z imenom Museu Emilio Goeldi & Parque Zoobotánico. Tu smo lahko opazovali bujno tropsko rastje in različne živali Amazonije: od jaguarja, tapirja, papig, anakonje, kajmanov do seveda nepogrešljivih piranj. Znanov plenilke z ostrim zobovjem so tudi same pogosto plen ribičev in se znajdejo na krožnikih prebivalcev in turistov. Ogledali smo si jih že na ribjem delu tržnice, vendar je pogled na žive piranje precej drugačen.

Pričakali smo Vanjo, ki je priplula iz

Pirana s svojim ostrim zobovjem

Marajója. Zdaj so bile stvari še bolj zanimive, saj smo imeli vodičko, ki nam je lahko razložila pisana čudesa tržnice. Poizkusili smo sok iz sadežev palme açaí, ki spominja, tako po barvi kot po okusu, na borovnico. Zvečer smo srečanje proslavili skupaj z brazilskimi prijatelji. Obiskali smo bar z živo glasbo, kjer smo si privoščili malo hrane in piva ter seveda obvezne caipirinha – pijačo iz žganja, ki ga pridobivajo iz sladkornega trsa in soka limet. Bogati ritmi brazilске glasbe so nas zvalili v klub, kjer se je plesalo Forro (beri fofo). Hitra lekcija tega plesa, ki nam jo je dala Vanja, je morala zadostovati, saj res nisi imel izbire. V Braziliji se pleše.

Martin Bajc

Stari del mesta Belém ob tržnici

UTRINKI UGASLIH SANJ – POGOVOR Z DR. KAJETANOM GANTARJEM

V ivanškem župnijskem domu je o svoji najnovejši knjigi spominov Utrinki ugaslih sanj (slovenska Matica 2006) spregovoril univerzitetni profesor, naslednik dr. Antona Sovreta in odlični prevajalec antičnih del v slovenščino, dr. Kajetan Gantar. K nam ga je povabil župnik Jože Kastelic.

V uvodu se je povabljenec najprej spomnil svojega očeta, ki je svojo, marsikdaj bridko pedagoško pot, zaključil na stiški gimnaziji. Med poslušalci je bilo veliko očetovih nekdanjih dijakov, ki so svojega profesorja ohranili v lepem in spoštljivem spominu. Dojeli so njegovo srčno dobroto in duhovno širino, ki jima takratni časi niso bili naklonjeni. Dr. Kajetan Gantar ml. je ob spominih na očeta še posebej poudaril, kako rad se je njegov oče spominjal tedanjih dijakov. Mnogi od njih so v vojni izgubili očete, bodisi na partizanski ali na domobranski strani, in so skupaj z ovdovelimi materami ohranjali dom. Bili so delavni, skorajda garaški, zgodaj dozoreli ter odprtega srca in duha.

V nadaljevanju je avtor spregovoril o svojih spominih na čase in dogodke, ki so oblikovali in

usmerjali njegovo življenje. Njegovo pričevanje o naši polpretekli zgodovini je bilo za mlajše poslušalce zanimivo in dragoceno. Pripovedoval je, kako so on sam, njegova družina in širše sorodstvo doživljali in izkušali čas, ki so ga oblikovali fašizem, nacizem in komunizem. Vse te tri ideologije so namreč usodno posegle v življenje slehernega Slovenca. Za poslušalce je bilo njegovo pričevanje prava šolska ura zgodovine.

Govoril je tudi o svojem poklicnem, prevajalskem in pedagoškem delu, o strokovnosti, ki izgubi vso vrednost, če se ne navezuje na etične in moralne norme, o pedagoškem čutu, ki nam je položen v zibelko in se ga ni mogoče naučiti. Seveda bi bilo o dogodkih, ki jih v svojih spominih omenja, mogoče še marsikaj reči, pa je čas prehitro tekkel. Ure in dnevi prijetnega in zanimivega branja pa vendarle še čakajo na nas. Nekateri bodo knjigo kupili, drugi si jo bodo izposodili v naši knjižnici. Oboji pa bodo pri zanimivem branju uživali.

M. A. FICKO

Glasbena šola Grosuplje
na podlagi 20. in 23. člena Zakona o glasbenih šolah objavlja
**razpis za vpis učencev
v glasbeno šolo za šol. l. 2006/2007.**

Sprejemni preizkus bo 27. maja od 10.00 do 13.00 in 3. junija od 10.00 do 13.00
v Grosupljem, Ivančni Gorici, Dobropolju in na Škofljici. Zaradi velikega števila
rednih učencev bo vpis novih omejen.

profin trade d.o.o.

EGGER

Da ideja postane pohištvo

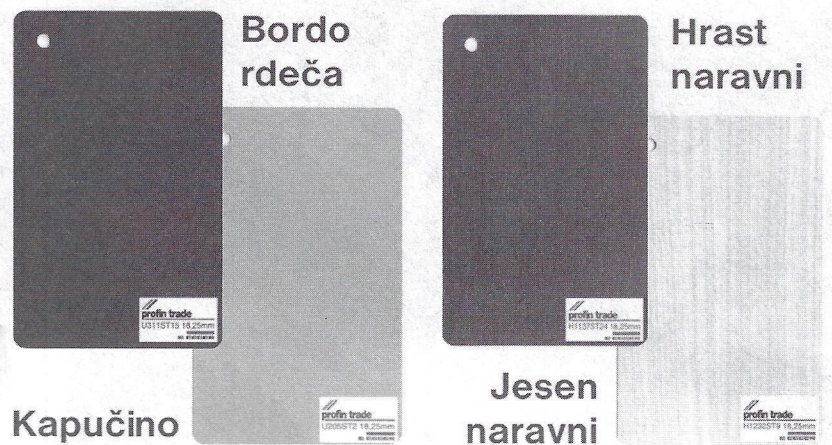
Cesta na Brdo 49, Ljubljana - tel.: 01 423 87 50, faks: 01 423 87 55, gsm: 041 75 31 34
e-mail: profin2@siol.net - www.profintrade.si

**PESTER IZBOR OPLEMENITENIH
IVERNIH PLOŠČ
EURODEKOR EGGER**

- BEL - 896 SIT/m² (3,74 EUR)
- SIV - 1050 SIT/m² (4,38 EUR)
- BUKEV - 1069 SIT/m² (4,46 EUR)

Akcija

**Promocijske cene novih dekorjev
KOLEKCIJA EGGER**

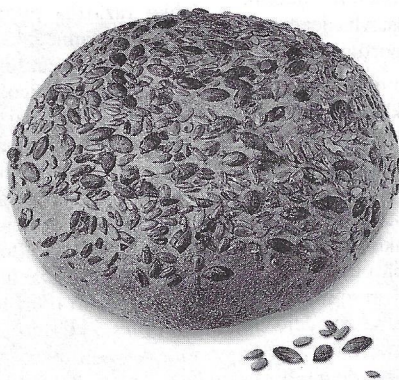
NOVO V PONUDBI - KUHINJSKI PULTI

Navedene cene so brez DDV. Količine so omejene in veljajo do razprodaje zalog.
Cene v EUR so informativne - 1 EUR = 239,640 SIT.

ZGODBE O KRUHU

VEDNO NA PRAVI POTI

»KAMION JE MOJ EDINI DOM IN POSTELJA...« JE VERZ, KI GA PRAV GOTOVO POZNAJO VSI POKLICNI ŠOFERJI. ČEPRAV ANDREJ MECIN, PREVOZNIK PEKARNE GROSUPLJE, NA CESTI VNDARLE NE PREŽIVI CELIH DNI, JE GLASBA, KI ODMEVA IZ RADIJSKEGA SPREJEMNIKA, NAVADNO NJEGOV EDINI SOPOTNIK. ANDREJA SMO PRIČAKALI V JUTRANJH URAH, KO JE RAVNO ZAKLJUČIL Z DOSTAVO IN PARKIRAL SVOJ SEDEMINPOLTONSKI KAMION NA PARKIRIŠČE PEKARNE GROSUPLJE. PRIČAKAL NAS JE S KREPKIM STISKOM ROKE IN PRIJAZNO BESEDO.

Sosed - najslajša družba na sopotnikove m sedežu.

Andrej je kot poklicni šofer zaposlen pri Pekarni Grosuplje že dolgih deset let. Njegov delovni dan se prične okrog druge ure zjutraj. Takrat naloži v kamion pravkar spečeni grosupeljski kruh in se odpelje do prvih trgovin. Natančnost je pri dostavi nujna, vseeno pa se zna s trgovkami tudi pošaliti. Zanimalo pa nas je, kaj pri svojem delu posebej ceni.

»Sodelovanje in šofersko solidarnost,« izstreli kot iz topa. »Z njo se vsak dan srečujem na cesti in tudi sicer delujemo kot ekipa. Ob nedeljah je recimo dostava kruha manjša in takrat namesto mene večkrat odpelje moja pošiljko kolega, ki tudi vozi v tisto smer. Naslednjič mu uslugo vrnem. Tako si lahko kdaj pa kdaj privoščimo malo več počitka in smo hkrati bolj učinkoviti,« je prepričljiv naš sogovornik.

Na cesti je prav gotovo lahko vzor večini ljudi za volanom, saj v vsej svoji dolgoletni poklicni karieri Andrej ni zakrivil nobene prometne nesreče. »Voznik se mora sproti prilagajati situaciji na cesti. Včasih je vreme slabo, spet drugič je gneča. Vedno pa moraš biti zbran in naspan, saj se ti lahko zgodi marsikaj. Predvsem so nevarni tisti vozniki, ki sedejo za volan pod vplivom alkohola. O tem bi na žalost lahko posneli akcijski film,« doda Andrej.

Budno oko in pazljivost na cesti ter natančnost pri dostavi odlikujejo Andreja Mencina in njegove kolege šoferje iz Pekarne Grosuplje.

Kako pa začne svoj delovni dan? Ko vstane, popije samo skodelico kave, hrana pride na vrsto šele v šoferski kabini. »Na sedežu poleg sebe imam malico. Ponavadi je to pecivo Lumpi, včasih pa svež kruh, najrajši Sosedov. Malicam med vožnjo, kar v kabini. To je hkrati moj zajtrk in tudi malica. Brez skrbi, eno roko imam vedno na volanu in oči budno na cesti. To je pač način življenja nas šoferjev,« med smehom zaključuje svojo zgodbo Andrej Mencin.

Pekarna
Grosuplje

SVIŠ PONOVO V 1. LIGI

»Potrebujemo 3 visoke in močne zunanje igralce, ki se bodo ob pomoči mladih domačinov uspeli zoperstavljati nasprotnikom in obstati med dvanajsterico najboljših.«

Po enoletnem premoru se ekipa SVIŠ-a spet vrača v elitno 1. slovensko rokometno ligo. V 22 tekmah so rokometiši nanizali 16 zmag, 3 remije in 3 poraze, kar zadostuje za 1. mesto v 1. B DRL. SVIŠ, s trenerjem Romanom Zarabcem na čelu, ne pozna poraza, saj je zadnjih 16 tekem ostal nepremagan, neizgubljene točke pa so prav prišle pri lovljenju zaostanka za vodilnima kluboma (Veliko Nedeljo in Gorišnico – na koncu drugo- in tretjevrščno moštvo v ligi), saj je bila ekipa po prvem delu prvenstva šele na 3. mestu. Rokometiši so dokazali, da je rokomet najrazvitejši in najperspektivnejši kolektivni šport v občini in da si zaslužijo še prav posebno finančno podporo.

Ta uspeh pa ni samoumeven. Predvsem trdo delo vseh igralcev, strokovno vodenje obeh trenerjev (Zarabca in Aksentijeviča) ter zasluga uprave so dejavniki, ki so sezono naredili uspešno in zmagovalno. Kot pravi trener Zarabec: »Vzpostavili smo homogen odnos med igralci in miselnost, da smo najboljši v tej ligi, kar smo pozneje tudi upravičevali na

parketu. Kljub ne najboljšemu začetku in obilici poškodb se je sprememba v načinu dela na treningih in vodenju tekem izkazala kot dobra, s tem pa so prišli tudi rezultati, tako da smo zasluženo prvi.« O viziji kluba v naslednji sezoni je pripomnil: »SVIŠ ne sme ponoviti napake enosezonskega izleta v 1. ligo. Ekipo je treba sestaviti tako, da bo kos najboljšim – se pravi, potrebujemo 3 visoke in močne zunanje igralce, ki se bodo ob pomoči mladih domačinov uspeli zoperstavljati nasprotnikom in obstati med dvanajsterico najboljših. Prihod kvalitetnih igralcev je pomemben tudi zato, da bodo ob njih napredovali mladi rokometiši, ki brez pravega kakovostnega in borbenegega treninga ne morejo dvigniti nivoja igre. Od domačinov gre največ pričakovati od Ceglarja, Polaka, Tadini – s tem imamo pokrita krila, potrebne pa so seveda še okrepitve na zunanjih mestih. Samo z ohranitvijo vseh igralcev in z dodatnimi močmi lahko ekipa obstane v 1. ligi.« V pogovoru je trener izpostavil tudi korekten, prijateljski in včasih celo preveč spoštljiv odnos med igralci samimi in med njim. »SVIŠ je res prava ekipa kar zadeva odnos med igralci in tudi to je prineslo ta rezultat.« SVIŠ, finančno majhen klub, se je spet izka-

zal kot velik in pomemben igralec v slovenskem rokometnem prostoru, ki želi s pretežno domačim kadrom poseči po čim višjih mestih.

Sestava ekipe v tej sezoni je bila: vratarji Grm, Kurtovič in Ojsteršek, Ceglar, Šparl, Polak, Tadija J. in G., Mamilovič, Svetin, Potokar, Strnad, Košir, Kristan, Ostanek, Zidar, Kogelnik, Burdian, Flisar, Bajram, Novak ter Gorenčič in Hočevar, ki sta končala svojo rokometno pot.

Prvo mesto na lestvici je prineslo Ivančni Gorici tudi revialno tekmo med ekipama Vzhoda in Zahoda 1. B DRL. Tekma bo 19. 5. ob 19h v športni dvorani OŠ Stična, selektor Zahoda pa bo pravi domači trener, ki bo seveda v ekipo povabil tudi dobršen del ivanške ekipe.

Rezultati zadnjih treh tekem članske ekipe: IZOLA : SVIŠ 27 : 31, SVIŠ : GORICA 36 : 32, DOL : SVIŠ 36 : 36.

Mladinci: SVIŠ : CERKLJE 41 : 35, ALPLES : SVIŠ 21 : 33, CERKLJE: SVIŠ 28 : 42. Osvojili so 3. mesto v 2. državni mladinski ligi. Posebej gre pohvaliti Mateja Koširja in Jureta Tadijo, ki sta najboljša strelca lige.

Mlajši dečki A: OLIMPIJA : SVIŠ 18 : 15, SVIŠ : COL 18 : 10, SVIŠ : COL 16 : 17, SVIŠ : OLIMPIJA 19 : 12, ŠMARTNO : SVIŠ 14 : 19, SVIŠ : VELIKA NEDELJA 14 : 19.

Starejši dečki B: SVIŠ : TERMO 18 : 20, SVIŠ : KOPER 23 : 22.

Starejši dečki A: SVIŠ : MOKERC 32 : 30, CELJE P. L. : SVIŠ 30 : 23.

Ekipa INNA DOLGUN SVIŠ je v 1. ženski rokometni ligi in v prvi sezoni v Ivančni Gorici pod okriljem SVIŠ-a s svojo najstniško postavbo dosegla odlično peto mesto.

Jože Petek

ŽE NA POLOVICI DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Klemen Porenta (58) in Jure Kavšek (53) klubska kolega in konkurenta na stezi.

Državno prvenstvo v motokrosu, ki se je začelo z dirko v Brežicah konec marca, se je s tretjo in četrto dirko v sezoni, ki sta bili 27. aprila in 1. maja, prevesilo že v drugo polovico letošnje sezone. Vendar bo do nadaljevanja treba počakati vse do naslednjega državnega praznika, 25. junija, ko se bodo najboljši slovenski motokrosisti zbrali na dirkališču v bližini letališča Brnik. Še prej pa se bo nadaljevalo letošnje pokalno prvenstvo Akrapovič, ki bo letos štel kar 9 dirk.

S svojo prisotnostjo na obeh prvenstvih uspešno zastopajo barve svojega društva tudi tekmovalci AMD Šentvid pri Stični. Seveda so oči večine domačih privržencev motokrosa usmerjene v Damjana Smrekarja, ki je na dirki 27. aprila osvojil tretje mesto v točkovanju za državno prvenstvo. Uspeh

je ponovil še 1. maja v Stranski vasi pri Semiču. Kot rečeno, je sledil predih v državnem prvenstvu, toda že na naslednji dirki pokala Akrapovič 14. maja v Slovenj Gradcu je Damjan storil še korak višje, korak do najvišje stopničke. Ta podvig mu je sicer uspel ob odsotnosti dveh najboljših, Kraglja in Možeta, Roman Jelen pa je imel smolo v drugi vožnji in Damjan se je lahko veselil prve letošnje zmage.

A Šentviško društvo pridno nabira stopničke tudi v drugih kategorijah. V razredu 80 ccm³ Jani Perovšek tudi dosega najboljše rezultate kariere. V Lembergu je poskrbel za preseženje s tretjim mestom, v Semiču pa celo z drugim. Za še več veselja in hkrati veliko presenečenje je poskrbel v podmladku razreda 80 ccm³ Ljubljčan Rok Rus, ki je na dirki v

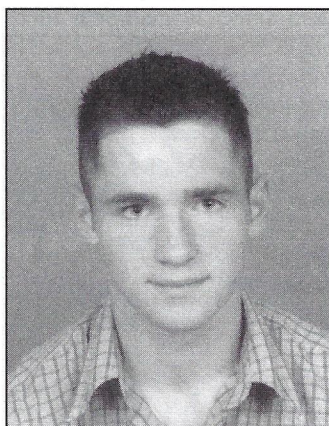
Semiču ob številnih napakah najboljših v obeh vožnjah vozil brez napak in na koncu dosegel rezultat svoje kratke kariere z drugim mestom. Boljši je bil celo od svojega klubskega kolega Luka Kutnarja ki je po zmagi na prvi dirki v Brežicah nanizal v državnem prvenstvu 2. in dvakrat 5. mesto, v skupni razvrstitvi pa še vedno drži visoko 2. mesto.

Smrekar je v državnem prvenstvu v skupnem seštevku 4., z minimalnim zaostankom za tretjevrščenim, v pokalu Akrapovič pa je skupno drugi. Prav pokalno prvenstvo pa je tudi letos zanimivo po zaslugi naših veteranov. Najbolj aktivna sta Branko Kavšek in Stane Pečjak. Slednji že nekaj časa napoveduje naskok na sam vrh. Na zadnji dirki v Slovenj Gradcu je v prvi vožnji celo zmagal in samo smola v drugi vožnji mu je preprečila veliko slavlje. Še večjo smolo je imel Kavšek, ki je moral odstopiti zaradi okvar na motorju in je tako na lestvici zdrsnil na deveto mesto, medtem ko je Pečjak tretji. Med veterani pa letos dosega dobre rezultate še en Šentvidčan: Andrej Rus, ki sicer tekmuje za trebanjsko društvo MK Bartog Fortuna in v prvem kakovostnem razredu veteranov drži skupno drugo mesto, za nekdanj odličnim slovenskim motokrosistom Janezom Juhantom. Državno prvenstvo se torej nadaljuje konec junija, nato pa 20. avgusta v naši Dolini pod Kalom. V pokalu Akrapovič se bodo številni najboljši in tudi rekreativni motokrosisti zbrali 28. maja v Orehovi vasi, nato pa še 11. junija v Lembergu.

Matej Šteh

Pogovor z najboljšim igralcem finala državnega prvenstva v rokometu za srednje šole

SIMON STOPAR – VELIKI UP IVANŠKEGA ŠPORTA

Sredi marca letos se je na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici zaključil finale državnega prvenstva v rokometu za dijake. Kot je že znano, je zmagala domača ekipa, za najboljšega igralca finalnega turnirja pa je bil proglašen Simon Stopar, domačin iz Pokojnice blizu Šentvida pri Stični, kar je tako zanj kot za šolo velika čast.

Rokomet igraš že kar nekaj let. Kaj ti naslov srednješolskega državnega prvaka in tudi »MVP« finala pravzaprav pomeni?

To je zame osebno predvsem potrditev dosedanjega trdega dela. To je dobra promocija tako za šolo, občino kot seveda zame osebno.

Kje, kdaj in zakaj si pravzaprav začel igrati rokomet?

V 1. razredu sem začel igrati nogomet pri NK Livar, a sem kmalu odnehal. Dvoranski športi mi nasploh bolj ugajajo. Zato sem v 4. razredu na matični šoli OŠ Šentvid (v okviru RK SVIŠ) začel igrati rokomet. Ob tem sem imel močno podporo tudi doma, saj se je tudi oče ukvarjal s to športno panogo. Moj prvi trener je bil Dušan Rovanešek.

Lani si iz matičnega kluba RK SVIŠ prestopil v RK Pekarna Grosuplje. Kaj je bil glavni razlog za prestop in kako se počutiš v novi ekipi?

Razlogov za prestop je bilo več. Gotovo je bil eden od njih zasičenost v starem okolju in želja, da se med novimi igralci, z novim trenerjem naučim česa novega in tako še bolj napredujem. Rad bi tudi omenil, da sem bil pri RK SVIŠ razočaran nad upravo kluba, ki je v tem obdobju začela v ospredju preveč siliti fante iz drugih okoliš, namesto da bi priložnost dala nam domačim tudi zavoljo kakšnega poraza več. Konec koncev smo domači igralci za upravo ponavadi finančno manj zahtevni, obenem pa igramo bolj srčno kot pa tisti, ki pridejo od drugod. Tudi gledalci raje pridejo pogledat fante, ki jih poznajo kot pa povsem neznane obraze. Sicer pa je to zdaj za menoj in moram reči, da se v novem okolju pri RK Grosuplje zelo dobro počutim, saj je tudi tam to zame skoraj domače okolje.

Kakšno vlogo imaš pri RK Pekarna Grosuplje, na katerem igralnem mestu igraš in kako si zadovoljen z minutažo?

Pri RK Pekarna Grosuplje igram na mestu zunanjih igralcev, tako na sredini kot na bočnih zunanjih pozicijah. Igram tako za mladince (1. državna mladinska liga) kot za člane, ki igrajo v 1. B slovenski ligi. V mladinski ekipi igram zelo veliko, v članski pa kakih 25 minut na tekmo, s čimer sem zadovoljen.

To sezono se je tvoj matični klub RK SVIŠ v članski kategoriji ponovno uvrstil v najmočnejšo 1.A rokometno ligo. Ali te mika, da bi prestopil nazaj v SVIŠ, če bi tam pokazali resno zanimanje zate?

Po tej sezoni nimam namena menjati kluba. V Grosuplju sem zadovoljen. Seveda je možno, da bi nekoč spet zaigral za SVIŠ. Vesel bi bil, če bi igrali tudi fantje, s katerimi sem v preteklosti v SVIŠ-u dosegal odlične rezultate (Čančar, Vozel, Polak, Tadija ...) v mlajših kategorijah.

S kakšnimi rezultati se pravzaprav lahko pohvališ do zdaj?

Ko sem bil mlajši deček (5.,6. razred OŠ), sem bil z RK SVIŠ četrti na držav. prvenstvu. V kategoriji starejših dečkov (7.,8. razred OŠ) sem bil z RK SVIŠ drugi na držav. prvenstvu in bil obenem izbran v najboljšo postavbo prvenstva. S kadetsko ekipo SVIŠ-a pa sem bil tudi četrti na državnem prvenstvu. Vedno sem bil tudi med najvidnejšimi strelci omenjenih tekmovanj. Omeniti velja še četrto mesto na zelo močnem mednarodnem turnirju v Pragi, tudi z ekipo SVIŠ-a – starejši dečki. Med drugim sem bil tudi na širšem seznamu kadetske državne reprezentance, a sem se nato poškodoval. Posebno mesto pa seveda ima naslov državnih šolskih prvakov z našo šolo in naziv najboljšega igralca finalnega turnirja.

Pa se vrtna spet k srednješolskemu finalu. Po mojem mnenju je imela šola glede na kvaliteto posameznikov že boljše ekipo, pa ji nikdar ni uspelo priti v finale. Kaj je bilo tisto v letošnji ekipi, kar vas je privedlo prav do 1. mesta?

Predvsem velika homogenost in srčnost v ekipi. Vloge so bile prav razporejene, pa tudi profesor Vrenčur nas je znal dobro motivirati.

Letos zaključuješ šolanje na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici. Kaj boš počel razen igranja rokomet?

Najprej si želim uspešno zaključiti šolanje na srednji šoli, nato pa bi se rad vpisal na Fakulteto za šport. Moja želja je, postati profesor športne vzgoje in trener rokomet.

Kakšni pa so tvoji športni cilji?

Predvsem si želim biti čimbolj zdrav in brez poškodb. Letos si želim s svojima ekipama (mladinska in članska) čim boljše zaključiti sezono in imeti čim večjo minutažo. Seveda se v bodočnosti vidim v najboljši slovenski ligi; če bo še kaj več, pa še toliko bolje.

Ob tej priložnosti se seveda želim zahvaliti vsem, ki so me na dosedanji športni poti podpirali, mi pomagali, in seveda tistim, ki so me veliko naučili. V prvi vrsti staršema, ki sta bila meni in bratu, ki tudi igra rokomet, v veliko podporo (bilo je veliko prevozov in odpovedovanj). Nato pa vsem svojim trenerjem: g. Rovansku, Potokarju, Strnadu, Aksentijeviču, Barletu in Radiču ter nena-zadnje tudi g. Vrenčurju, ki je moji ekipi pomagal do naslova državnih šolskih prvakov.

Simon Bregar

DRŽAVNO PRVENSTVO V EKIPNEM IN POSAMEZNEM MNOGOBOJU V CELJU ZA U14 IN U12

Ekipe deklic U12. Z leve strani: Manca Groznik, Kaja Mavec in Hana Mele; 2. mesto na državnem prvenstvu.

V soboto, 4. marca, je v Celju potekalo državno prvenstvo v ekipnem in posameznem mnogoboju za starostno kategorijo do 14 let (U14). Tekmovanja se je udeležilo več kot 70 nastopajočih atletov, in med njimi so bili tudi člani Športno-atletskega društva Špela (Maruša Mišmaš, Tamara Dizdarevič, Ines Tekavec (Krka), Timotej Mrzelj (Ivančna Gorica), Gregor Plevnik in David Šavli). Tekmovali so v naslednjih disciplinah: teku na 60m, skoku v daljino, metu težke žoge in teku na 600m. Ekipno so se fantje uvrstili na 3. mesto, dekleta pa so osvojila nehvaležno, vendar odlično 4. mesto. V posameznem mnogoboju se je najbolje uvrstil Timotej Mrzelj, ki je osvojil 7. mesto.

Teden dni pozneje, 11. marca, pa je, prav tako v Celju, potekalo državno prvenstvo za mlajše pionirje in pionirke do 12 let (U12). Tudi na tem prvenstvu je bila udeležba velika. Tekmovali so v naslednjih disciplinah: teku na 60m, skoku v daljino, metu težke žoge in teku na 300m. Pri dekletih se jih je za naslov potegovalo 29, med njimi tudi tri atletinje

Športno-atletskega društva ŠPELA Ivančna Gorica, in sicer: Manca Groznik (Šentvid pri Stični) in Hana Mele (Šentvid pri Stični), Kaja Mavec (Škofljica). Vsa tri dekleta so nastopila zelo pohvalno in posamezno dosegla naslednje rezultate:

5. mesto MANCA Groznik

7. mesto KAJA Mavec

14. mesto HANA Mele

Ekipno pa so se dekleta pomirila z najboljšimi Slovenskimi klubi, in le za 29 točk, kar pomeni na 300 metrov manj kot 30 stotink, osvojila odlično drugo mesto.

EKIPNO:

1. mesto: Ptuj 1	3.818
2. mesto: ŠD ŠPELA	3.789
3. mesto: Veržej	3.555
4. mesto: Maribor	3.546
5. mesto: Slovenska Bistrica	2.985
6. mesto: Ptuj 2	2.036

Pri fantih je nastopilo 32 tekmovalcev in med njimi so bili trije člani Športno-atletskega kluba ŠPELA, in sicer: GREGOR Plevnik, ŽAN Milosavljevič in UROŠ Kovač. Tudi fantje so nastopili dobro, najbolje pa se je odrezal Gregor Plevnik, ki je zasedel 10. mesto med posamezniki. Ekipno so zasedli 6. mesto v državi.

Čestitke vsem nastopajočim atletom Športno-atletskega društva ŠPELA

ŠD ŠPELA
Špela Dizdarevič

David Šavli v skoku v daljino.

SANKUKAI DRŽAVNO PRVENSTVO

V nedeljo, 12. marca letos je bilo v Domžalah SANKUKAI DRŽAVNO PRVENSTVO v borbah za moške in ženske. Tekmovanje je potekalo v lepo urejeni telovadnici, Sankukai karate klub Domžale pa se je še posebej potrudil pri organizaciji. Tekmovanje je potekalo v absolutni kategoriji tako za članice kot za člane. Tekmovalci niso bili razdeljeni po

pasovih ali teži, zato je bilo samo tekmovalce težje in konkurenca večja. Na predtekmovalje se je prijavilo 32 tekmovalcev, ki so dosegli potrebno število točk za nastop na državnem prvenstvu, v finalni del pa se je uvrstilo 16 najboljših.

Normo za državno prvenstvo v tej prestižni kategoriji je uspelo doseči

tudi nekaterim članom in članicam Sankukai karate kluba Ivančna Gorica, in sicer: Zlatu Kristanu, Mihi Grandovcu, Karmen Globokar, Primožu Kastelicu in Mateju Špindlerju. Naši tekmovalci so vseskozi redno trenirali na svojih treningih, posamezniki so se udeleževali tudi dodatnih borbenih treningov tako v Ivančni Gorici kot v Ljubljani.

Da so bili dobro pripravljene na tekmovalju, pa dokazuje njihova odlična uvrstitev:

ČLANI, absolutno:

1. Samo Levačič	(FOR.)
2. Dean Levačič	(FOR.)
3. Primož Kastelic	(IV.G.)
4. Matej Špindler	(IV.G.)

ČLANICE, absolutno:

1. Karmen Globokar	(IV.G.)
2. Katja Čop	(FOR.)
3. Kristina Otrin-Ferlič	(DOM)
4. Neža Štumbertger	(KOM.)

Na sliki so Šorotar, Kristan, Grandovec, Špindler, Globokar, Kastelic, Paradižnik in Kastelic.

Denis Dežman

CROSS COUNTRY 2006

Ivančna Gorica

v soboto, 10. 6. 2006, ob 14. uri
pri OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični

Starostne kategorije

Ženske		Moški	
Cicibanke 2000 in mlajše	• 150m	Cicibani 2000 in mlajši	• 150m
Mlajše deklice 1999-1998	• 200m	Mlajši dečki 1999-1998	• 200m
Deklice 1997-1996	• 600m	Dečki 1997-1996	• 600m
Ml. pionirke 1995-1994	• 800m	Ml. pionirji 1995-1994	• 800m
Pionirke 1993-1992	• 1000m	Pionirji 1993-1992	• 1000m
St. pionirke 1991-1990	• 1000m	St. pionirji 1991-1990	• 1000m
Ml. mladinke I 1984-1989	• 1500m	Ml. mladinci I 1984-1989	• 1500m
Ženske 1983-1973	• 2000m	Moški 1983-1973	• 5000m
Veteranke 1972 in starejše	• 2000m	Veterani 1972 in starejši	• 5000m

Prijave in informacije:

Zaželeno so predhodne pisne prijave (navedite ime in priimek ter letnico rojstva in naslov): ŠD ŠPELA IVANČNA GORICA, Krška vas 32, 1301 Krka
Informacije: GSM: 041/604-185

Prijavite se lahko tudi po elektronski pošti: akspela@iol.net

Prijaviti se bo mogoče tudi na dan tekmovanja na prireditvenem prostoru med 12. in 14. uro.

Pravila teka

1. S sabo prinesite dobro voljo.
2. Tečemo zaradi veselja do življenja, druženja, gibanja v naravi.
3. Tečete na lastno odgovornost.
4. V primeru dežja bo prireditev prestavljena.

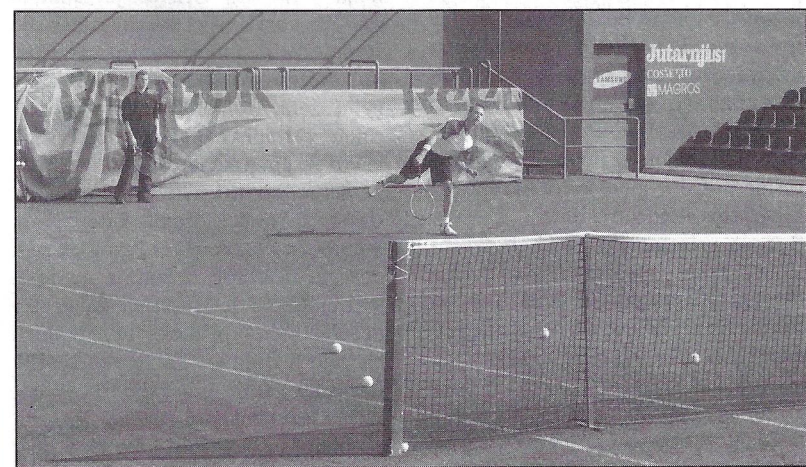
Vsi udeleženci tekmujejo na lastno odgovornost. Zdravstvena pomoč bo zagotovljena. Tekmovalci in spremljevalci sami odgovarjajo za svoje osebne stvari in garderobo.

TENIŠKI KAMP 2006

Teniška šola Ivančna Gorica je tudi to leto, skupaj z ljubljansko, organizirala petdnevni teniški kamp. V sredo, 26. aprila zjutraj, smo se z avtobusom izpred Merkurja na Rudniku odpravili proti Novemu Vinodolskemu. Po skoraj triurni vožnji smo le prispeli do hotela Lišanj, v ta prelepi obmorski kraj. Takoj po prihodu smo se najprej nastanili po sobah, nato pa imeli prvo kosilo. Kot se za tenisače spodobi, smo kaj hitro vzeli v roke loparje in se podali na igrišče, kjer smo že začeli s prvim treningom. Na igrišču smo bili naenkrat štirje. Edo in Matevž sta poskrbela za naše treninge, Borut, Uroš, Maruša in Eva pa za treninge ljubljanskih tenisačev. Trening je potekal podobno kot doma. Najprej ogrevanje, nato vaje in na koncu še igra dvojic ali posameznikov. Prvi dan je bil razburljiv, saj smo komaj prišli in je bilo vse novo, zato je tudi zelo hitro minil. Spat smo se odpravili ob deseti uri. Tako je prišel drugi dan našega kampa – četrtek. Po zajtrku je imela ena skupina teniški trening, druga pa kondicijske vaje. Kondicijo smo si ob lepem vremenu nabirali zunaj ob obali. Sestavljali so jo tek, različne igre s športnimi pripomočki, razgibalne vaje. Ko smo vse to opravili, je bilo na vrsti kosilo. Nato smo imeli prosti čas, ki pa se je zaradi slabega vremena, ki nam ni dopuščalo, da bi opravili še drugi del treninga, zavlekel v pozno popoldne. Zato smo nabirali kondicijo kar v hotelu. Ta dan se nam je za spremembo morda malo bolj vleklo, a mi smo za preganjanje dolgčasa imeli s seboj razne igre, s katerimi smo se kratkočasili. Zvečera pa smo se šli razvedrilne igre, pri katerih smo med drugim izvedeli tudi to, da ima naš trener izjemno dober vonj. Tretji dan, torej v petek, je vse potekalo podobno kot dan pred tem, saj nam jo je dež spet zagodel in je odpadel popoldanski del treninga. V soboto pa sta se pokazali predvsem naša kondicijska pripravljenost in vzdržnost.

Dan je potekal tako, kot je bilo sprva načrtovano za vse dni. Tri ure tenisa in tri ure kondicije. Zaradi polnega in utrujajočega urnika so mnogi začutili mišice, in mnoge je izdala utrujenost. Toda nekaj se nas ni dalo in smo ostali pokonci kar dolgo. V sobi za druženje smo igrali razne igre in si izmenjali msn naslove. Nedelja je bil naš zadnji dan. Vstali smo malo težje kot prejšnje dni, saj se je še vedno poznala utrujenost prejšnjega dne. Toda kljub temu smo po zajtrku z nasmehom na obrazu odšli na igrišče in opravili še zadnji trening. Nato smo odšli v sobe, si pripravili prtljago, se poslovili od novih prijateljev ter se okoli dvanajste ure dopoldan v spremstvu staršev odpravili domov.

A.C.

OBČINSKA LIGA V KOŠARKI

VRSTNI RED - ŽE VIDENO

Sredi aprila smo zaključili spomladanski del letošnje občinske lige v košarki. Prvi dve ekipi sta razred zase, vse ostale pa so praktično zelo izenačene, tako da se jeseni obetajo zelo zanimive tekme za vključitev v končno štirih najboljših. Trenutno kaže najbolje ekipi 2 fast 2 furious, čeprav so si prav v zadnjem krogu privoščili nepričakovan poraz proti ekipi Tornado, ki vendarle ni tako neboljena, kot je kazalo na začetku. Več o ligi lahko izveste na <http://users.volja.net.basketball/>, ki jo ureja Miha Zajc.

Lestvica lige po spomladanskem delu 2006:

ekipa	tekem	zmag	porazov		točke	premik na lestvici
1. KREMENČKOVI	9	9	0	288 : 214	+74	18 =
2. PRINCE PUB	8	7	1	246 : 175	+71	15 =
3. 2 FAST 2 FURIOUS	9	6	3	294 : 256	+38	15 =
4. ČEBELARSTVO PERKO	9	4	5	276 : 279	-3	13 =
5. BAR NA POSTAJI	9	4	5	251 : 283	-32	13 ↑ 1 mesto
6. MESAR. IN TRG. MAVER	9	3	6	267 : 280	-13	12 ↑ 1 mesto
7. KRIŠKA VAS	9	4	5	205 : 201	+4	11 ↓ 2 mesti
8. SDS IVANČNA GORICA	9	2	7	274 : 314	-40	11 =
9. TORNADO	9	1	8	215 : 312	-97	10 =

Op.: Ekipa, ki imajo enako število točk, so razvrščene glede na izide medsebojnih tekem oz. glede na razliko v koših. Ekipa Kriška vas je za neodigrani tekmi dobila 0 točk (6. člen pravilnika).

Simon Bregar

Lepi in zdravi tudi spomladi.

- Shujševalni, anticelulitni tretmani
- Oxi tretman
- Čokoladni tretmani
- Nega obraza in telesa
- Masaža
- Masaža z vročimi kamni
- Pedikura
- Manikura
- Solarij
- Individualni trening
- Darni boni
- Ambulantna fizioterapija
- Fizioterapija na domu

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.tico.si/mediko, mediko.ordinacija.net
mediko@siol.net

KOREKT PLUS –
jezikovna šola in storitve, d.o.o.

Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora

nudi:

- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine za osnovnošolce od 2. do 9. razreda OŠ,
- pripravljalni tečaj iz angl./nem. Za 9./9 razred za vstop v srednjo šolo,
- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine za srednješolce od 1.-4. letnika SŠ v manjših intenzivnih skupinah od 2-6 učencev (pomoč pri težavah glede razumevanja šolske snovi ter dodatno izobraževanje,
- pripravljalni tečaj za maturo iz angl. jezika za dijake 4. letnika,
- individualno poučevanje angleščine in nemščine za učence in dijake s težavami v šoli ter pripravljanje študentov na izpite iz angleščine,
- prevajanje iz angl. in nem. in obratno ter lektoriranje različnih angleških, nemških in slovenskih besedil.

Informacije in naročila na tel. 01/ 78 77 244 ali GSM 041 623 634 (prof. Lilijana Štepic).

AVTO

Transport
Vleka
Elektrika
Vulkanizerstvo

PRODAJA IN POOBLAŠČENI
SERVIS AKUMULATORJEV
VESNA in DYNAMIC FULMEN

01/ 7878 603, 041/ 613 551

Avto - tek Kavšek Branko s.p., Mrzlo polje 3A, 1295 Ivančna Gorica

e-mail: kavsek.branko@siol.net, internet: www.avtotek.com

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

ZAČETEK 12. SEZONE OBETA ZANIMIVE IN IZENAČENE TEKME

Konec aprila se je začela nova sezona za ekipe, ki sodelujejo v občinski ligi v malem nogometu. Letos je ekip 16 in so razdeljene v dve kakovostni ligi. V obeh se obetajo zelo zanimive in izenačene tekme. Lestvica po prvih dveh krogih:

1. LIGA

mes.	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	2	2	0	0	9 : 1	+8	6	↑ 1 mesto
2.	PICERIJA KEGELJČEK	2	2	0	0	8 : 0	+8	6	↑ 2 mesti
3.	SNOP BAR	2	1	0	1	3 : 4	-1	3	↑ 2 mesti
4.	SIGMA TEAM & MIX BAR	2	1	0	1	9 : 3	+6	3	↓ 3 mesta
5.	OK. TOPLAR IN GRADBEN. STRNAD	2	1	0	1	3 : 6	-3	3	↓ 2 mesti
6.	VIŠNJA GORA	2	1	0	1	5 : 7	-2	3	↑ 1 mesto
7.	ŠD AMBRUS	2	0	0	2	5 : 9	-4	0	↓ 1 mesto
8.	TEMENICA	2	0	0	2	0 : 12	-12	0	=

2. LIGA:

mes.	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	MAFIJOZI	2	2	0	0	6 : 2	+4	6	↑ 1 mesto
2.	KDO JE NASL.	2	2	0	0	6 : 3	+3	6	=
3.	LIVAR	2	1	1	0	6 : 4	+2	4	↓ 2 mesti
4.	NE KRKA	2	1	0	1	5 : 5	0	3	↑ 4 mesta
5.	KS DOB	2	0	1	1	3 : 4	-1	1	↑ 1 mesto
6.	GLORIJA	2	0	1	1	3 : 5	-2	1	↓ 2 mesti
7.	VIRIDIN HRAM	2	0	1	1	2 : 5	-3	1	↓ 3 mesta
8.	FC KRKA	2	0	0	2	2 : 5	-3	0	↓ 2 mesti

Več o ligi lahko izveste na <http://users.volja.net/soccerliga>, ki jo ureja Miha Zajc.

Simon Bregar

ABV KOVINSKI IZDELKI d.o.o.
Sela pri Dobu 3
1296 Šentvid pri Stični

Tel. 01/780 50 23, 01/780 50 24
Fax: 01/78 74 518

e-mail: abv@abv.si
www.abv.si

IZDELAVA in MONTAŽA:

- težkih in lahkih jeklenih konstrukcij
- jeklenih stopnišč z ograjami,
- nadstreškov in manjših podkonstrukcij,
- ograj in izdelkov iz inox materiala
- dobava in montaža izoliranih strešnih in jeklenih fasadnih plošč
- drugi jekleni izdelki iz dejavnosti

STORITVE

- svetovanje in izdelava delavniške dokumentacije in PZI projekta

Čiščenje jeklenih profilov in pločevine na linijskem peskalniku

Mehanski razrez in krivljenje pločevin dim. 6000 mm in debeline do 15 mm

Plamenski razrez pločevine

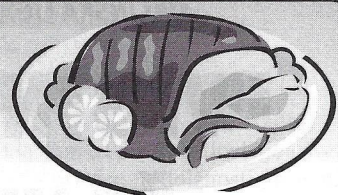
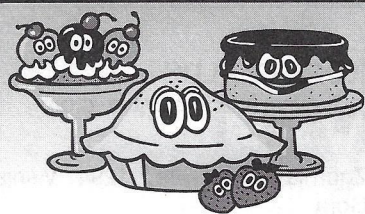

HIAB 800 - nosilnost 18 t, max. doseg roke 29 m.

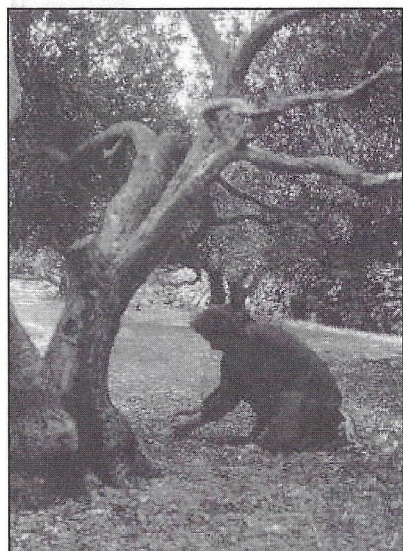
Usluge z dvigali z možnostjo dostave

Kontaktne osebe: **Andrej Verbič** 041 628-606 in **Anton Jakše** 041 569-665

ISTRSKA KUHINJA, 2.DEL

OLJČNO OLJE

Oljčno olje, ki ga v istrski kuhinji od nekdaj uporabljajo, ima od vseh maščob najprimernejše razmerje med na-

sitnimi in nenasičenimi maščobnimi kislinami. Ima velik odstotek oleinske kisline in primerno količino esencialnih maščobnih kislin. V plodovih so tudi sladkorji, celuloza in minerali, kot so kalcij, kalij ter železo in baker, ki ugodno delujejo na ožilje, srce in prebavo oziroma presnovo.

Obiranje oljk

Oljke začnejo na Primorskem obirati že po vseh svetih. Obiranje traja vse do decembra ali še dlje. Plodove so včasih stiskali v tortlah, in tam so se zbirali mladi in stari. Na sredi je mula vlekla mlinski kamen, pod katerim so se stiskale oljke. Ob strani je bilo ognjišče, kjer so na ognju vreli vodo za spiranje olja. Tu so pekli krompir, ga namakali v novem, komaj stisnjem olju, in ga seveda zalivali z vinom.

Olje so pokusili tudi tako, da so vanj namakali topel domač kruh ali na njem ocvrli jajce in ga jedli s kruhom. Nato

so olje shranili v velike, ročno izklesane kamne, kot ga hranijo še dandanes. Oljke shranjujejo tudi v slanico in jih jedo same ali z narezkom. Danes olje stiskajo na hladen način, da ohrani vse svoje zdravilne sestavine.

Povzeto iz knjige: Istrska kuhinja, Alberto Pucer, založba Kmečki glas (2000)

Na Primorskem so poleg oljarstva zelo razviti tudi vinogradništvo, ribolov, solinarstvo, mlekarstvo. Za istrsko kuhinjo so značilni mlečni izdelki iz kravjega (sir, skuta, maslo), pa tudi iz ovčjega in kozjega mleka.

Veliko receptov vsebuje ovčji sir, ki je pri gurmanih prava specialiteta. Med bolj znane ovčje sire uvrščamo korziški broccio, italijanska canestrato in pekorino (it. pecorino), grško fetu, bolgarski kačkavalj, škotski lenark blue, španski manchego, hrvaški paški sir, portugalski queijejo do Alentejo in francoski roquefort.

Priprava ovčjega sira

V večjo posodo nalijemo mleko, ga osolimo, dodamo sirilo in pogrejemo na zmernem ognju. Ko se zgosti, ga odcedimo in stisnemo ter oblikujemo v kolute. Sušimo ga zraku ali v dimu ter ga vsak dan obračamo. Ko postrežemo mladi sir, ne sme na mizi manjkati oliv, olivnega olja ter mletega popra. Ovčji sir se dobro prileže tudi poleg pancete s popečenimi jajčevci, ki je odlična istrska predjed.

OVČJI SIR V OLIVNEM OLJU

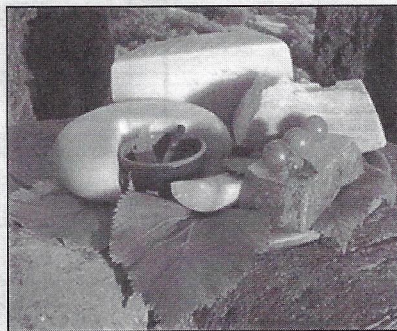
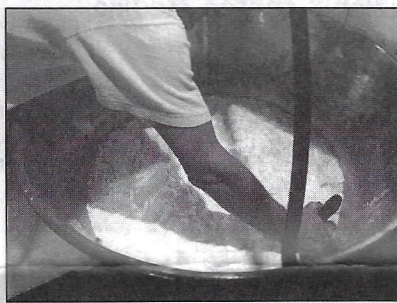
- 600 g ovčjega sira
- 5 dl olivnega olja
- 200 g črnih oliv
- črni poper v zrnu
- lovorov list

Priprava

Steklen kozarec za vlaganje temeljito operemo, odcedimo in posušimo. Sir narežemo na večje kocke. Plast sirovih kock zložimo na dno steklenega kozarca. Na sir stremo nekaj oliv, nekaj zrn črnega popra in košček lovorovega lista. Nato znova naložimo plast sirovih kock, nanje pa spet olive, poper in lovorov list. Postopek ponavljamo, dokler ne porabimo vseh sestavin. Nazadnje vse skupaj zalijemo

z olivnim oljem. Kozarec zapremo in vsaj za 15 dni shranimo v temen in hladen prostor. Sir postrežemo kot hladno predjed, kot sestavni del hladnega narezka ali kot prigrizek h kozarcu suhega belega vina, jabolčnika ali jabolčnega soka. Poleg ponudimo polnovredni kruh.

Na enak način lahko vložimo mlade ovčje, pa tudi druge, zlasti kozje sire. Med sirove kockice lahko vložimo rezine posušenega paradižnika in mlade žajbljeve lističe.

RECEPTI • RECEPTI • RECEPTI • RECEPTI

Zelenjava

V istrski kuhinji zelo veliko uporabljajo zelenjavo, predvsem paradižnik, ki ga uporabljajo v mineštrah, juhah, golažih, presežek pa predelajo v mezgo in ga uporabljajo vse leto. Zelo razširjene vrtnine so še ohrovt, radič, blitva, koprive, bučke, grah, zelje, artičoke ...

Zelenjavo polnijo, jo cvrejo in uporabljajo kot samostojne solate, rižote in razne omake za testenine. Zelo okusni so ocvrti cuketini cvetovi (bučkini), ki jih pripravijo tudi polnjene in v polpetah.

ARTIČOKE PO ISTRSKO

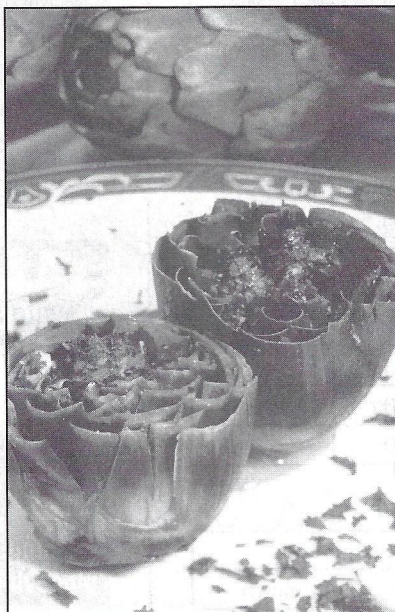
Sestavine: artičoke, oljčno olje, sesekljan peteršilj in česen, drobtine, sol, poper. Očiščene artičoke od zgoraj malo odpremo in jih napolnimo z maso iz drobtin, česna, in peteršilja. Solimo in popramo. Tako napolnjene surove artičoke zložimo na oljčno olje v kozico, jih polijemo z oljem in prilijemo vodo. Kuhamo na zmernem ognju 40 minut. Ponudimo ohlajene, omaka pa je primerna za razne testenine.

VLOŽENE MELANCANE

Sestavine: melancane, vinski kis, olivno olje, sol, poper v zrnu, peteršilj, česen. Melancane operemo in jih zrežemo na kolobarje, debele približno pet milimetrov. Peteršilj in česen na grobo narežemo. V loncu zmešamo vodo in kis (1:1), olivno olje (1dl) na liter tekočine ter zavremo. Dodamo sol in poprova zrna po okusu. Melancane na hitro blanširamo v okisani vodi. V steklene kozarce postopno zlagamo melancane, peteršilj in česen. Zalijemo z vročo okisano vodo, v kateri smo blanširali melancane. Kozarce močno zapremo in pustimo, da se ohladijo.

SARDELE Z OMAKO

Sestavine: 800 g sardel, bela moka in oljčno olje. Za omako: velika čebula, 3 stroki česna, 2 dl vinskega kisa, 1 dl belega vina (malvazija), sol, poper, lovorjev list in rožmarin. Sardele pomokamo in jih opečemo na oljčnem olju. Dobro ocvrte položimo v globoko posodo. Na ostanku olja popečemo čebulo, sesekljan česen, dodamo rožmarin, lovorov list, sol in poper. Premešamo ter dolijemo vinski kis in vino. Ko zavre, pustimo, da se še pokuha. Omako prelijemo po sardelah. Ponudimo kot hladno začetno jed.

RIBJE POLPETE

Sestavine: 500 g različnega ribjega mesa, 3 jajca, sol, poper, muškadni orešek, 14 dag masla, 200 g bele moke, 4 dl vode

Iz masla, moke, vode in ščepca soli naredimo maso, ki jo med mešanjem kuhamo, da se primerno zgosti, nato pa jo odstavimo, da se ohladi. Dodamo zmleto ribje meso, jajca, sol, poper ter vse dobro zmešamo. Oblikujemo manjše kroglice, jih povaljamo v moki, jajcu in drobtinah ter ocvremo.

SIPE Z BLITVO IN POLENTO

Sestavine: oljčno olje, čebula, sipe, blitva, sol, poper, malo vode. Za polento: koruzna moka, voda, sol, zabela (oljčno olje ali mast)

Priprava:

Na oljčnem olju popražimo narezano čebulo. Dodamo očiščene, oprane in na koščke narezane sipe. Dušimo, dokler se ne zmečajo. Občasno prilijemo malo vode, nato dodamo še oprano in narezano blitvo, posolimo, popopravimo in dušimo naprej, dokler se še blitva ne zmečča. Po potrebi prilivamo vodo, da dobimo primerno gosto jed. Polento v kotličku kuhamo najmanj pol ure, in sicer tako, da v slan krop najprej stremo malo koruzne moke, premešamo, nato stremo ostalo moko ter kuhamo s palantarjem; malo pred koncem dodamo še žlico oljčnega olja (ali masti). Polenta ne sme biti pretrda. Ko je kuhana, jo stremo na večji krožnik; na sredi naredimo vdolbino in čez prelijemo sipe z blitvo, pustimo nekaj časa, da se vpijejo v polento, in ponudimo.

RIŽOTA S ŠKOLJKAMI

- 200 g riža
- 500 g klapavic
- 500 g lepotk
- 1 rdeča čebula
- 50 g suhih jurčkov
- 0,5 dl olivnega olja
- 0,5 dl suhega belega vina
- pribl. 4 dl ribje osnove
- sol

Školjke temeljito očistimo. Meso klapavic izluščimo. Suhe jurčke namočimo v mlačni vodi. Žafranove niti namočimo v nekaj žlicah ribje osnove. Ribjo osnovo pristavimo, zavremo in pustimo na toplem. Ribjo osnovo lahko nadomestimo s čisto govejo juho, pa tudi z vročo vodo.

V posodi segrejemo olivno olje, na katerem med mešanjem svetlo rume- no prepražimo seseklano čebulo. Dodamo ožete jurčke in med mešanjem pražimo 2 minuti.

Primešamo riž, prilijemo toliko vroče ribje osnove, da je pokrit, ter počasi kuhamo približno 5 minut. Ko je riž na pol kuhan, dodamo oboje školjke ter kuhamo še 3 minute.

Nazadnje dodamo namočen žafran, prilijemo belo vino, premešamo in počasi kuhamo še približno 2 minuti, da riž skuhamo *na zob* (al dente). Jed ponudimo kot toplo predjed s kozarcem suhega belega vina, kakršnega smo uporabili pri kuhi. Tipična morska jed zaradi močne začimbe zahteva bolj aromatično suho belo vino.

Nasveti

- Školjke za 30 minut namočimo v hladno, blago soljeno vodo, potem pa jih zdrgnemo s trdo ščetko in odstranimo brado.
- Školjk med kuhanjem ne mešamo, ampak posodo, v kateri jih pripravljamo, le potresamo.
- S školjkami ravnamo izredno previdno; sveže školjke so zaprte! Če je katera odprta le za špranjo, po njej potrkaemo z noževno konico; če se tudi tedaj ne zapre, jo izločimo. Brez razmišljanja zavržemo tudi vse školjke, ki ostanejo zaprte tudi po kuhanju. Vse naštetje je razlog, da školjk vedno kupimo nekaj več, kot predvideva recept.

Zanimivosti

Žafran je najdražja začimba na svetu. Za pridelavo enega kilograma začimbe morajo ročno natrgati 140.000 do 250.000 cvetnih brazd. Po nekaterih virih je številka celo višja.

OCVRTI POLŽI IN POLŽI V OMAKI

Kot zelo okusno prilogo lahko ponudimo ocvrte polže, ki jih posolimo, povaljamo v moki in ocvremo na oljčnem olju. Ko porumenijo in se zmečajo, so pripravljeni, da jih ponudimo.

Sestavine

50 polžev, 2 žlici olivnega olja, 10 dag masla za polže, 1 majhna čebula, 1 rezina korena, zelene, 1 korenček, 1 dl suhega belega vina, 1/2 žličke timijana, poper

Priprava

V manjši posodi segrejemo olivno olje in mu dodamo na lističe narezano čebulo ter nariban korenček. Ko čebula postekleni, vmešamo zeleno in maslo za polže. Na blagem ognju pražimo eno minuto, potem zalijemo z vinom, vmešamo polže ter začnimo s timijanom in poprom. Posodo pokrijemo in polže na najblažjem ognju dušimo 20 minut. Potem posodo odkrijemo in na višjem ognju omako nekoliko povremo.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

KLASJEV KRATKOČASNIK

	AVTOR MARKO BOKALIČ	SAMO-OPRASITEV	IME AM. RAKET, KI SO LETELE NA LUNO	SVETNIK, KI GODUJE 29. SEPTEMBRA	SUNKOVIT VETER, KI PIHA Z ZALEDNEGA HRIBOVA PROTI MORJU	RADO LENČEK	STARI OČE, DED	LUSKE	DRŽAVNO PREMOŽENJE	ATLANTSKA LUKA V JUŽNI ŠPANJI
	BREZ POMOČI DRUGIH				ČITALEC					
	ČEBELARSTVO				RUSKI SKLADAT. (RIMSKI)					
	OGLEJSKI SKOF HRIB NAD LOKVAMI PRILING					POKOJNI SIRSKI VODITELJ (HAFEZ) IRIDIJ		VINO TEČE, NAJ SE TEČE? ČVRSTINA TELES		3. NEZNANKA V MATEMATIKI IGRALKA JOLIE
RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	SUNEK ZRAKA SKOZI PRIPRTA USTA	OVLAZITEV	KMETJSKO SREDIŠČE V SRB. POKR. ŠUMADIJI DISNEY		PAS ZA PREVEZOVANJE KIMONA	ZAČETEK ŠTETJA				SVEŽA IDEJA
AMERIŠKI ZUNANJI MINISTER (GOLIN)				PRVOTNI PREBIVALCI HAVAJEV	ROSA NA HLADNIH POVRŠINAH TANJSI TRAM					
AZIJSKA DRŽAVA V VOJNI				MESEC, V KATEREM NASTAJA VINO					GALJI	PROSTOTNA KAZEN
GRIČ HRIB				DARWINOV RAZVOJNI NAUK						
				JAZ, ?, ON						
					IGOR PRIMC	LETOPIS				
SREDINA JEZICE		TELESU PODOBNA SNOV								
		TRZIŠČE					BIK, KI SO GA ČASTILI STARI EGIPČANI			
NAŠA SOPRANISTKA (ONDINA)				SLOV. ŠPORTNI DNEVNIK OLIVER TWIST			ENOTA ZA KOLIČNO ALKOHOLA V PIJACI		TISTO NEKAJ, ONEGA	
SLOV. SLIKARKA (ALENKA)					STANE MANCINI EDEN OB DRUGEM, SKUPAJ				ORAL	SODNIK V MUSLIM. OKOLJU
ZELENKASTA RUDNINA				EDVARD SLAJMER	DENAR V GOTOVINI (ZARGON.)	TIRNO PROMETNO SREDSTVO OKRASNI KAMEN				POLMER
										SORODNICA SMREKE
										VNETJE BEDRNEGA ŽIVCA
				SIRJAVA						
							ITAL. TENDRIST (BENIAMINO) TELUR			
										ERMIN SILJAK
										GREGOR STRNIŠA
										VISOKA IGRALNA KARTA

SMEŠNICI

Angelca je mati dvojčkov. Ker sta se ji zdela fantiča precej poredna, je nekoč zavzdihnila: »Vse, kar si želim za rojstni dan, je, da bi imela dva pridna in ubogljiva otroka.« Eden od dvojčkov na to: »Joj, mami, potem bomo pa kmalu štirje!«

Strojevodja Anton v zakonu dolgo časa ni imel otrok, potem pa so se mu nenadoma rodili četverčki. Tedaj se je ves vznemirjen pohvalil pred prijatelji: »Dober strojevodja pač zna nadoknaditi zamudo.«

UGANKE ŠALJIVKE

1. Kakšno železo so pridelovali v starejši železni dobi?
2. Kateri del naše oprave je najbolj zgovoren?
3. Kdo nosi klobuk, čeprav nima glave?
4. V čem sta si podobna hrast in knjiga?
5. V jati je 25 kokoši. Koliko je petelinov?

ODGOVORI: 1. staro, 2. čevlji, saj imajo dva jezika, 3. jurček, 4. oba imata liste, 5. nobenega

FOTO REBUS

V prejšnji številki je bila prvič zastavljena slikovna uganaka. Objavljene sta bili dve podobi: ena z oslom, druga z ledenimi svečami. Iz tega se je dalo sorazmerno lahko oblikovati znan slovenski pregovor: »Osel gre le enkrat na led«. Vsem, ki ste našli to ali kako drugo ustrezno rešitev, gredo iskrene čestitke. Tudi tokratni podobi sta izhodišče za znan slovenski pregovor. Delo bo nemara za spoznanje težje kot zadnjič. Poskusite.

ski pregovor. Delo bo nemara za spoznanje težje kot zadnjič. Poskusite.

- Kaj pa počno tile trgovci?
- Trenirajo, kako bodo zaokroževali cene navzgor.

LAHKA KRIŽANKA

O		E	
O		O	
	O		A
O		A	
	O	E	
A			A
	I		A
O			E

Spomladi nas narava preseneti s čudovitim zelenjem. Uspešni reševalci križanke boste v poudarjenem navpičnem stolpcu zvedeli, katero zelenilo to omogoča.

PESNIŠKI DODATEK KRIŽANKI

Da se preveč ne bi potili, smo vam vokale že rešili. Dodajte le še konsonante in prišli boste do poante.

Če bodo tujke za zamere, bo pa drugič več manire. Tudi to je v dobri veri, da vse vrstice so na štiri.

LS

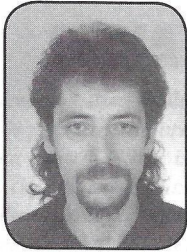
Vodoravno: 1. slonov zob, 2. ozračju neškodljivo prevozno sredstvo, 3. s hribčki obdana ravnica, 4. ratar, 5. pesnik, 6. opica (ljudsko), 7. orodje za brušenje, 8. mastna tekočina

KVIZ

1. Katerih naselbinskih imen je v naši občini največ?
a) Goric
b) Kalov
c) Sel
2. Kateri žarki so pri radioaktivnem sevanju najprodornejši?
a) alfa
b) beta
c) gama
3. Kako so naši staroveški predniki imenovali obrambno utrjene vzpetine?
a) gradišče
b) tabor
c) roje
4. S kom bi se morali posvetovati ljudje, ki imajo težave z nespečnostjo?
a) s polhom
b) z volkom
c) z dihurjem
5. Koliko arov je obsegala stara površinska enota oral?
.....
6. Kako imenujemo žito, ki ga sejemo spomladi
a) zgodnje žito
b) jaro žito
c) kleno žito
7. Kdaj je živel Napoleon?
a) v zrelih letih J. V. Valvasorja
b) v mladih letih F. Prešerna
c) v času J. Jurčiča

Rešitve iz prejšnje številke: 1. b, 2. c, 3. c, 4. Ambrus, 5. a, 6. a, 7. burja.

*Naj krasna cvetka klije,
kjer blago tvoje spi srce.*

ZAHVALA

V 43. letu starosti je za vedno odšel v prezgodnji grob naš dragi mož, očka, brat, stric in prijatelj

SLAVKO CENCEL

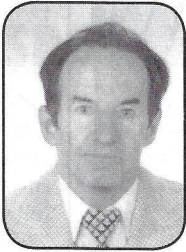
iz Šentvida pri Stični 105

Ob boleči izgubi ljubega moža in očka se žena Tatjana in otroci zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom ter krajanom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej iskrena hvala za vso denarno pomoč.

Zahvaljujemo se tudi gospodu županu in ravnatelju Jerneju Lampretu ter učiteljicam 1. in 3. razreda OŠ Ferda Vesela za moralno podporo in denarne prispevke.

Posebna zahvala pa Maksu Jerinu, ki nam ves čas stoji ob strani in nam nesebično pomaga pri vseh težavah. Hvala tudi za sveto mašo na Gradišču – Slavcu v spomin.

Žena Tatjana ter otroci Andrej, Klara in Borut

ZAHVALA

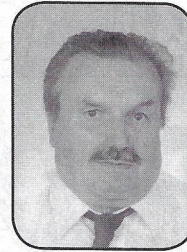
ob smrti

ANTONA FEMCA

z Obolnega 2
(17. 9. 1936–18. 3. 2006)

Od njega smo se poslovili 22. marca v Javorju pri Bogenšperku. Hvala vsem, ki ste prispevali k lepemu slovesu in z nami delili bolečino nepričakovane izgube.

Vsi žalujoči

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

ALOJZ KASTELIC

iz Velikih Pec pri Šentvidu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih z nami delili bolečino, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste darovali za svete maše in dober namen, ter vsem, ki ste zanj molili in ga pospremili na zadnji poti.

Njegovi domači

*Bog, ki dela vsa plačuje,
naj ti da nebeški mir.*

ZAHVALA

V 92. letu starosti je Bog poklical k sebi

VIDO KAVŠEK

roj. Glavan
Pavlovo mamu z Malega Črnla

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala za vsa izrečena sožalja, za sveče, cvetje in darove za cerkev.

Hvala gospodu župniku Jožetu Kastelicu in gospodu opatu Antonu Nadrahu za pogrebno mašo ter ivanškemu cerkvenemu pevskemu zboru za petje v cerkvi in na pokopališču. Hvala gospe Štefki za poslovilne besede in vsem, ki ste zanj molili.

Hvala Perparjevim in cvetličarni Jana, Julijani pa še posebna zahvala za vso skrb in delo.

*Vse do zadnjega si upal,
da bolezen s trdno voljo boš ugnal.
A pošle so ti moči
in utrujen zaprl si oči.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

FRANC ROVANŠEK

iz Šentvida pri Stični 89/d

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sosedom, sodelavcem, prijateljem, društvu upokojencev, kolektivu Konfekcija Saša ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in dober namen. Hvala gospodoma Janezu Petku in Jožetu Koželju, vsem, ki ste molili zanj, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot. Zahvaljujemo se Lovski družini Šentvid za lepo organizacijo pogreba, za častno stražo, poslovilni govor in opravljen pokop. Hvala vsem članom sosednjih lovskih družin za tako veliko spremstvo ter rogistom za zaigrane poslovilne pesmi.

Iskrena hvala g. župniku Stanetu Kerinu za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo.

Hvala Perparjevim za pomoč in pogrebne storitve ter cerkvenemu pevskemu zboru za poslovilne pesmi.

Žalujoči vsi njegovi

*Življenje niso dnevi, ki so minili,
temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, svakinja in teta

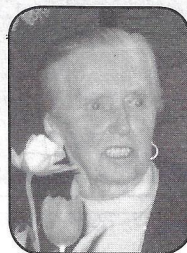
MARIJA URBANČIČ

s Kala pri Ambrusu 23

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje, sveče, darovali za maše in gradnjo novega župnišča. Hvala tudi vsem, ki ste zanj molili in jo pospremili na zadnjo pot.

Hvala gospodu župniku Urošu Švarcu za lepo opravljen pogrebni obred z mašo. Hvala moškemu pevskemu zboru, sosedom in Perparjevim za pogrebne storitve. Hvala patronažni službi ZD Ivančna Gorica za obiske na domu.

Žalujoči vsi njeni

*Utihnili je škrjančkov, rož in žita
glas –
žareč od sonca in sinjine
poletni dan odhaja čez planine ...*

(C. Golar)

ZAHVALA

Umrla je naša draga mama

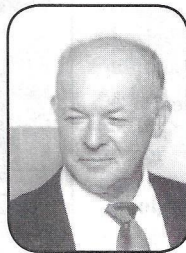
ANTONIJA URŠIČ

s Kamnega Vrha pri Ambrusu.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, znancem in vsem, ki ste se skupaj z nami poslovili od nje.

Hvala tudi dr. Stanku Vidmarju in dr. Davorinu Kastelicu za vso skrb in pomoč v času njene bolezni ter gospodu Urošu Švarcu za lepo opravljen pogrebni obred.

Sin Jože ter hčeri Vesna in Silva

ZAHVALA

Ustavilo se je utrujeno srce, zamrla je njegova beseda, izginil je njegov nasmeh – odšel je naš

JANEZ ŽURGA ST.

iz Šentpavla

Tolaži nas misel na nesebično pomoč sorodnikov, vaščanov, sodelavcev in prijateljev. Hvala za darovano cvetje, sveče, dobre namene in svete maše.

Posebna zahvala Osnovni šoli Brinje Grosuplje, podjetju Akrapovič, Pošti Slovenije, Gostilni Štorovje ter Turistično-vinogradniškemu društvu Čatež. Iskrena hvala župniku Kerinu, pevsem, družini Perpar ter guverniku KZ Stična.

Hvala za številno spremstvo v prezgodnji grob, za vaše molitve in lepe misli.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V prvih pomladnih dneh smo se tiho poslovili od

PAVLINE VENCELJ

Vrežgove mame iz Petrušnje vasi

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pozornost v času njene ostarelosti, ko so jo obiskovali in se z njo srečevali tudi v jeseni njenega življenja, z nami pa sočustvovali v zadnjih trenutkih njenega slovesa od nas.

Iskrena hvala osebju DSO Grosuplje, ki ji je v zadnjem letu lajšalo dneve življenja.

Hvala župniku Stanetu Kerinu, g. Jožetu Koželju, pevsem za sočutno zapete žalostinke in družini Perpar.

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, za svete maše in dober namen ter jo v velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njeni

Siva stran

NABOŽNA ZNAMENJA

Kršćanstvo se je v naše kraje razširilo že v rimski dobi, to je malone pred dvema tisočletjema.

Vendar je bilo tedaj omejeno le na večja urbana središča in nekatere vojaške postojanke. Podeželski stroselci pa so še dolgo potem ostali naravoverci, to je častilci življenjsko pomembnih naravnih pojavov. Močnejši vpliv krščanske vere je v naše predele segel šele v stoletjih med obema tisočletjema. Pri postavljanju nabožnih znamenj so se prednamci verjetno zgledovali po Rimljanih, ki so svojim bogovom in nasebinskim zavetnikom pogosto postavljali zidne oltarčke in druge naprave. Prvotna krščanska znamenja se kajpak niso

ohranila. Kapelice (»pili«), križi (»bogci«) Marijina znamenja (»marije«) in drugi obopni pomniki, ki jih pogosto videvamo po naši deželi, so bili večinoma narejeni v zadnjih stoletjih preteklega tisočletja. Naši predniki so jih večinoma postavljali v zahvalo Bogu, sveti družini in svetnikom za ozdravljenje in za srečno vrnitev iz vojske ali zdomstva, največ iz Amerike. Lepo število pomnikov je bilo postavljenih tudi na krajih nepredvidene smrti; znamenje naj bi ohranjalo spomin na pokojnika in pripomoglo k zveličanju njegove duše.

Po grobi oceni naj bi bilo v naši občini okoli tisoč kapelic, križev, marij,

zidnih oltarčkov in drugih nabožnih znamenj. V to število so všteta tudi znamenja, ki jih danes ni več, so pa zanesljivo ohranjena v človeškem spominu. Tovrstnim sledovom pobožnosti naših prednikov bomo v koticu Nabožna znamenja posvetili nekaj več pozornosti; tako bomo v vsaki številki našega časnika v grobih obrisih opisali eno znamenje. Na žalost je zgodovina nastanka večine pomnikov z nabožno vsebino že utonila v pozabo. Nekaj tega pa bo mogoče vendarle še ohraniti zanamcem. Začeli bomo z ambruško župnijo, ki je prva po abecedi, in potem sledili črkovnemu zaporedju.

L S

AJŽKOVA KAPELICA V AMBRUSU

Nekaj deset metrov južno od župnijske cerkve v Ambrusu, ob cesti, ki vodi skozi vas, že dobro stoletje stoji zidano znamenje, imenovano Ajškova (po nekaterih virih tudi Anžkova) kapelica. Ime se nanaša na Muhičeve, po domače Ajžkove (Anžkove) iz Ambrusa. Pri hiši so imeli devet fantov. Jakob se je oženil v domači vasi, ostali bratje pa so šli v Ameriko in od tam v zahvalo za srečno pot čez Lužo poslali denar za gradnjo malega božjega hrama. S pomočjo vaščanov ga je na vzpetinici z imenom Griček postavil brat Jakob in vanj umestil podobe svete družine, delo podobarja Konrada s Tirolske. Kapelica je bila blagoslovljena v maju leta 1904.

Pred dobrim desetletjem so vaščani kapelici obnovili streho in notranjost, zunanje zidovje, ki je tudi že načeto, pa še čaka obnove. V sedanjem času za kapelico skrbi Ivanka Perko ob pomoči še nekaterih drugih vaščank iz Ambrusa. Bog daj, da bi kapelica še dolgo ohranjala spomin na pobožne Ajžkove fante, ki so že pred mnogo leti v tuji zemlji legli k večnemu počitku.

L S

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

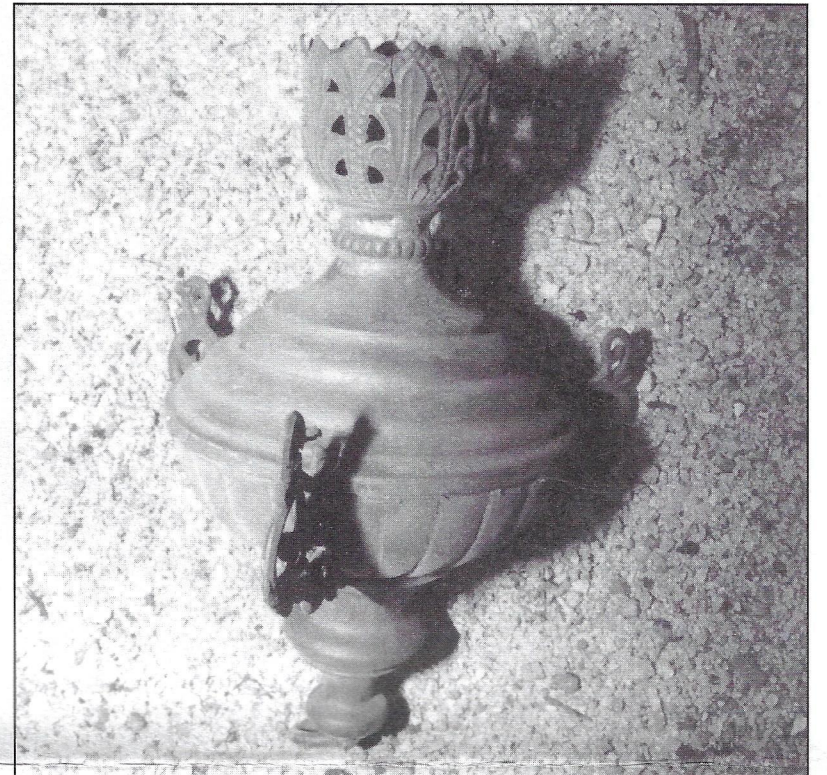
Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Predmet, ki ga prikazuje današnja podoba, ni tako pogost v naših domovih. Večkrat pa ga vidimo drugod, zlasti v nabožnih zgradbah, zato njegovo prepoznavanje in poimenovanje ne bo pretrd oreh. Vsem reševalcem se lepo zahvaljujem za pošto in pozdrave, ki ste jih priložili rešitvam. Tudi z moje strani bodite prijazno pozdravljeni. Lepo se zahvaljujem vsem, ki mi ustrezljivo ponudite svoje etnološke predmete za fotografiranje. Priporočam se tudi za naprej.

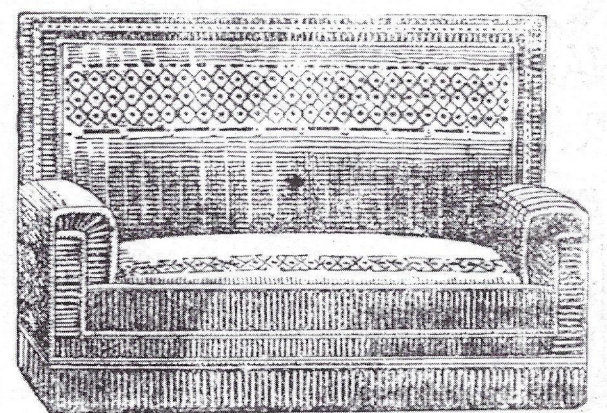
L S

KAJ SO PRIPOROČALI PRED STO LETI

VABIM NA OGLED!

Brezkonkurenčne cene!

Ugoden nakup vsakovrstnih modrocev, peresnic, žičnih vložkov, divanov, klubskih garnitur in foteljev. Zima in afrik v vseh vrstah in količinah

← samo →

RUDOLF SEVER

Specijalna trgovina tapetnih izdelkov in potrebščin Ljubljana, Gosposvetska c. 6

Komentar: Očitno so bili moji daljni sorodniki dosti bolj iznajdljivi in gospodarni. Kaj hočemo, rod se spreminja na slabše.

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE JOŽEF MARIJO DELOŽIRAL

V vasi so imeli večjo kapelico in v njej sveto družino: božjo mater Marijo z detetom v naročju in Jezusovega rednika Jožefa poleg. Kipa sta bila lesena in ne dosti manjša od povprečne človeške postave. Božji hramek je bil star in potreben temeljite obnove, zato je lastnik najel vaškega »slikarja«, da mu v čim večji meri povrne nekdanjo podobo. Slikarja so klicali Jože, čeprav je bil v krstnih bukvah zapisan za Jožefa.

Jože, uradno Jožef, se je prvega sončnega dne skrbno lotil dela. Najprej je s podstavka snel Marijin kip in ga spoštljivo postavil pod lipo zraven kapelice. Po naključju je prav tedaj mimo prišla Marjeta, jako pobožna vaščanka. Osuplo je obstala pred postavljeno podobo in strogo prišla Jožeta: »Kdo je Marijo ven dal?« »Jožef,« je odrezavo odgovoril »restavrador«. Marjeta je najprej ostro pogledala svetega Jožefa, ki je še stal v kapelici, nato pa odločno odmajala z glavo: »Eja, to ne bo držalo; sveti Jožef je bil preveč bogaboječ mož, da bi kaj takega storil.« In je godrnjaje odšla svojo pot.

»Župnika vprašaj, če ne verjameš, je vse v bukvah zapisano,« kliče Jože za njo in se pri tem drži kar se dá resno.

Če je Marjeta po tistem šla k žup-

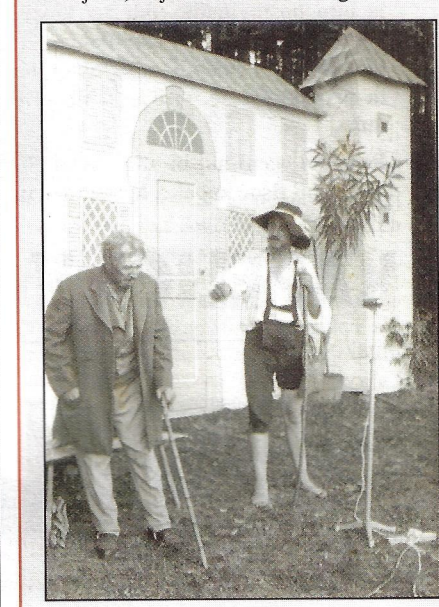
niku, ni znano, vemo le to, da je bila skupaj z drugimi vaščani zelo zadovoljna, ko je kapelica v maju ponovno zasijala v nekdanji lepoti. V njej

je na svojih mestih spet stala lepo obnovljena vsa sveta družina. L S

XCIII. REKORD: DESETKRAT V DESETEM BRATU

Triindevetdeseti Klasjev rekord je v primerjavi z večino drugih nekaj posebnega. Nanaša se na rekordno število amaterskih igralskih nastopov pri uprizoritvi enega samega literarnega dela. Rekord ima Ciril Jurčič z Muljave, ki je z različnimi vlogami že desetkrat nastopil v Desetem bratu.

Ciril Jurčič kot Deseti brat iz leta 1966

Cirilova igralska béra iz dramatisacije romana svojega slavnega sorodnika je takale: štirikrat je igral desetega brata, petkrat je bil Piškav in enkrat Benjamin; vse skupaj torej deset vlog. Toliko igralskih nastopov v enem samem dramskem delu na našem območju zagotovo nima nihče, zato Cirilu brez pomisleka priznavamo Klasjev rekord in mu iskreno čestitamo. Naš rekorder seveda ni nastopil samo v Desetem bratu, temveč tudi pri uprizoritvi drugih, večinoma Jurčičevih literarnih del. Vseh vlog je bilo doslej okoli štirideset, kar je spet rekord, ki pa ga bomo »uradno« priznali ob drugi priložnosti, kajti verjame, da Ciril v igrilstvu še ni rekel zadnje besede.

GORA PEPELA

Ko sem v zgodnji pomladi na Kremenjku videl nenavadno velik kup pepela, sem nehote pomislil na čase pred poldrugim stoletjem. Tedaj so namreč pepel imeli za dragoceno surovino, iz katere so kuhali pepeliko, po domače patošel. Skoraj v vsaki večji vasi je bil patošler, ki je odkupoval in predeloval pepel. Surovino so gospodinje spravljale v kadi in jo oddale pepelarju, ko je šel z vozom skozi vas. V goste platnene vrečke so pepel zbirali tudi pastirji med pašo in zanj pri zbiralcu iztržili kak krajcar za nujne potrebe. Med kuhanjem se je iz pepela izlužila kalijeva sol pepelika. V snovnem pogledu je to kalijev karbonat s formulo K_2CO_3 . Ta po dekarbonizaciji preide v čistejši kalijev oksid (K_2O), ki so ga uporabljali za pridobivanje stekla in za kuhanje mila. S surovim pepelom so gnojili tudi travnike in prali perilo. Pred sto leti so pepel nadomestile druge surovine. Tedaj je pepelarjenje prenehalo, kar je bilo po svoje tudi dobro, sicer bi gozdna tla preveč osiromašili s kalijem.

Na kupu je predvsem pepel iglavcev, ki je siromašen s kalijem. Za pridobivanje pepelike je najboljši bukov pepel.

CEROVŠKA TIČNICA

V nekaj zadnjih nadaljevanjih smo zvedeli, da so tičnice manjše vzpetine, na katerih so naši naravnoverni predniki opravljali del svojih pobožnosti, to je žrtvovanje ticam, prenašalkam duš pokojnih na oni svet. Tičnice se redno pojavljajo v bližini gradišč in drugih staroveških objektov, zato so nadvse pomembne za spoznavanje naše staroveške preteklosti. Zlasti utrjujejo vedenje o etnični pripadnosti železnodobnih gradiščarjev, ker so nam ti zapustili večje število slovensko zvenceh imen, med njimi tudi tičnice. Tičnica, o kateri bo danes tekla beseda, je z območja Temenice. Leži visoko na levem bregu potoka Bukovica. Tam se razprostira nekdanj gosteje poseljena vas Bukovica z več zaselki. Tičnica leži nekoliko severneje nad zaselkoma Cerovec in Vrvišče, zategadelj sem vzpetino poimenoval cerovska Tičnica. To starodavno ime je znano le še nekaterim najstarejšim prebivalcem teh krajev; zatorej je manjkalo le še malo, pa bi ime za vedno utonilo v pozabo. Tako kot v številnih drugih, tudi v cerovskem primeru okoličani ne znajo pojasniti, od kod skrivnostno ime oble vzpetine.

Upoštevač načelo, da so tudi druge tičnice skoraj vedno v širšem območju nekdanjih gradišč, smemo tudi tu pričakovati vsaj rahle sledi nekdanjih obrambnih naprav. Morda je bilo nekakšno gradišče na obli vzpetini vzhodno od Tičnice v smeri proti Vrvišču. Naravne danosti za gradnjo staroveške fortifikacije so tam vsekakor dane. Nekaj kilometrov severno od tod je še ena vzpetina, primerna za nekdanje obrambne namene. To je hrib, ki leži že na območju občine Šmartno in mu pravijo Lectov grad. Tudi to ime je zavito v temo, na terenu pa ni znamenj kakšnega gradu. Ime po lectu je znano tudi drugod in dobesečno pomeni stavba iz sladkarij. Morda so ljudje s tem imenom hudomušno poimenovali staro leseno stavbo, ki je spominjala na hišico iz pravljice o Janku, Metki in čarovnici ali podobni pripovedki. Možno je tudi, da je hrib z imenom Lectov grad dobil ime po nekem lastniku, živcem v davnini. Vsekakor je cerovska Tičnica eno izmed znamenj, ki dopušča možnost, da je bila v temeniški dolini nekoč organizirana staroveška gradiška skupnost. Zanesljivo potrditev bi kajpak dale le natančnejše raziskave.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

Cerovska Tičnica po legi in obliki povsem ustreza podobi drugih vzpetin s tem imenom.